

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 80 fillér.
Nyiltér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, május 27.

Mai számunk több közleményei:

Vezércikk: Magyar ipar a delegációban.
A polgármester Győrött.

Egyről-másról. Irta: Vay Sándor gróf
Az aradi tanítók és az országos Eötvös-
alap.

Választások az izraelita hitközségben.
A megszőkött nábob negyvenezer koronája.
Színházi epizódok.

Saját leányának férje.

Lónyay grófok kalksburgi nyaralása.

Nyári színház és orfeum.

A gimnázisták majálisa.

A volt kisjenői vezérigazgató.

Öngyilkos honvédszázados.

A halálbüntetés és a szatmári elítéltek.

Tárca: Régi híres cigányzenészekről.

Irta: Markó Miklós.

Csarnok: Áron. Irta: Caerny Mihály.

Magyar ipar a delegációban.

Arad, május 26.

Az alkotmányos aera óta egyre dobálóztunk a magyar ipar hangzatos védelmével, a kormányok és az iparhatóságok folyton magyar iparról beszéltek, egyes emberek hatalmas jelszavakként hordozták körül az országban és valljuk be őszintén, semmi sem bizonyult parlamentáris életünk óta annyira üres frázisnak, mint éppen a — magyar ipar.

Harmincz év óta nem gyarapodott, hanem kevés kivétellel inkább egyre hanyatlott a magyar ipar. Baross Gábor, a vasminiszter tett eddig legtöbbet érte, de őt is akkor sokkal fontosabb kereskedelmi és

nemzetgazdasági érdekek foglalták el, sem hogy — fájdalom — rövid minisztersége alatt hathatós támogatására lehetett volna a magyar iparnak.

És most mégis meg vagyunk győződve arról, hogy ha eddig nem volt is, a jövőben lesz iparunk, amely folyton nagyobb és nagyobb lendületnek indul.

És hogy ez nem hiu remény, annak garanciáját Hegedüs miniszter bámulatos agilitásában, ügybuzgóságában, ritka akaraterejében, és tettvágyában látjuk. A ki figyelemmel kíséri ennek a nagytehetségű miniszternek szorgalmas munkáját, az látni fogja, hogy a mit ő a magyar ipar érdekében tesz, az nem kapkodás, nem ötletszerű kezdeményezés, hanem tervszerű és nagyszabású iparpolitikának a kibogozása.

Az ő országos utja távol van az ünnepeletetés céljától. Mindent látni és tudni akar és mindenütt azt keresi és kutatja, hogy hol hogyan és mennyit tehet a magyar ipar érdekében. De igen jól tudja azt is, hogy a kormány maga nem tehet mindent, mert nem mindenható. A társadalom meleg érdeklődése és támogatása nélkül csak félmunkát végezhetne és ezért minden ipari téren a társadalom istápolását kéri. Kaszinókhoz, egyletekhez különböző intézetekhez fordul, okos tanácsokkal szolgál és kérelmeket intéz, a melyek, mert feltétlenül hazafiasak is, okvetlenül meghallgatásra kell, hogy találjanak.

Ha a társadalomban sikerül a pártfo-

gást s a meleg érdeklődést felébreszteni, akkor a magyar iparnak nyert ügye van.

Hegedüs sok új iparág megteremtését célozza. Ennek pedig csak úgy lesz praktikus haszna, ha erről a nagy közönség is tudomást szerez és a mi legsajátosabb gazdasági érdekeinkben inkább a magyar ipari termékeket vásárolja, ha valamivel gyarlóbbak is eleinte, mint a külföldieket. Mert nagy magyar ipart teremtenünk más-kép lehetetlen.

A mi reményünket a magyar ipar felvirágzására nézve emeli más érdekes körülmény is. És pedig a mostani delegáció határozatai. Soha a delegációban olyan erős és hatalmas nem volt a magyar ipar védelme, mint az idén. A közös kormány kötelező ígéretet tett a magyar ipar támogatására és megvagyunk győződve, hogy ennek meg lesz a foganatja és üdvös, hasznos eredménye.

Új ipari és gyári vállalatok keletkezésnek Hegedüs védszárnyai alatt s ha öszszevetjük munkásságát a társadalomnak már felkeltett érdeklődésével, akkor jogosan mondhatjuk el, hogy ha magyar ipar nem volt is, de lesz.

(K. Sz.)

POLITIKAI HIREK.

Boszniai szerb metropolita. Mint Szerajevéből írják, *Lericát*, a temesvári görög-keleti szerb püspök titkárát legközelebb kinevezik az ujonan rendszeresített boszniai görög-keleti szerb metropolitának. Az új egyházfejedelem székhelye Banjaluka lesz.

Barna Miska nyerte el tizenegy versenytársa elől a babért.

A jelenlevő urak költségén le is festették ott rögtön a győztes muzsikust, s közakarattal magyar Orpheusnak nevezték el, mely czim a Barna elkészített arcképre is föliratott. Ezen Barna Miskának tulajdonították sokan a Rákóczi nóta szerzését is; de legujabban kimutatták, hogy azt Rákóczi udvari zenésze, az öreg Czinka komponálta.

(Czinka Panna.)

Mindezeket hirre és jelességre fölülmuta egy cigánynő: *Czinka Panna*, a ki 1711-ben a gömörmezei Sajó-Gömör nevű helységben született, a hol atyja Lányi földbirtokos udvari zenésze volt. Czinka Pannának tehát már elődei is híres muzsikusként voltak: nagyatyja a Rákóczi-nótát komponálta, két nagybátyja Rodostóban halt meg, mint Rákóczi elválhatatlan kísérője, s bizonyára atyja is jeles muzsikusként. Korán mutatkozott a leányban a nagy hajlam s földesura rozsnói zenészeket fogadott mellé tanítókul. De Czinka Panna rövid idő alatt minden mesterén tultett s 15 éves korában kezét nyújtá az odaváló kisbögősnék. Ez időtől fogva maga szervezett egy bandát, melynek primása maga a legszebb cigányasszony volt. Híre rövid idő alatt eljedd s egész Magyarország dicsőítették Czinka Pannát. Megfordult Lengyel- és Oláhországban is, s mindenütt nagy diadalokat aratott.

Ura és pártfogója jóvoltából egész bandája egyenruhában járt, de Czinka Panna férfi-ru-

TÁRCA.

Régi híres cigányzenészekről.

Irta: Markó Miklós.

Kederszinszakállu Zsigmond király idejében egy néptöredék vándorolt be a magyar hazába: zengény, műveletlen néptöredék, elkésett raj a nagy népvándorlás anyaköpijéből. Nem hódító szándékkal jöttek, kard helyett kopott hegedűket: ágyuk helyett kopott czimbalmokat hoztak magukkal.

Honnan jöttek, honnan származtak, ki mondhatná meg? A történetíró hasztalan igyekszik e titok arczáról a fátyolt föllebbenteni, nem sikerült az eddig még senkinek, mert maug az érdekelték legkevesebbet tudnak önmagukról. Mondják, hogy ők építették Egyiptom vezredes guláit, s a nap csókjára csodás hangokat zengő sphinx rabszolgaságuk pusztuló emlékköve. Nyelvök Indiára utal, mint származásuk helyére, de emléket itt sem hagytak maguk után, s a békés hindu még meséiben sem említi rég elszakadt mostoha testvéreit. Nem is tudunk róluk előbb bizonyosat mondani, míg a 15-ik század elején Magyarországra nem költöztek.

Alig telepedtek le hazánkban, midőn oly

oldalról kezdtek bemutatni tehetségüket, mely csaknem rögtön dicsőséget és honosodási jogot szerzett nekik. Kivették a benszülöttek kezéből a zenét, s azt saját modoruk szerint kezdtek előadni. A nemzet, mely hivatott zenészeinek kezdé tartani a jövevényeket, nem is kísérle meg tőlük visszahódítani zenéjét, egész a mai napig az ő kezükben van az. Így hallgattak el lassankint a hegedűsök s azóta a cigány hangszer sirja végig a hazát.

(Kármán Döme.)

Már Tinódi lelkesedve emlit egy híres cigányvirtuózt, *Kármán Dömét*, s a 16-ik század végén Thurzó Imre lakodalmán oly általános tetszés közt muzsikáltak, hogy azóta a magyar zene vetélytárstalan értelmezőinek tartatnak.

Ez időtől fogva hirük folyton növekedett, míg a mult században tetőpontját érte el az irántuk tanusított lelkesedés. Minden főur tartott házában cigánybandát, s a rendezett versenyek alkalmával az volt a büszkébb, a kinek a cigányja győzni tudott. Így Tökölyi, Bercsényi és Rákóczi Ferencz tartottak udvari cigányokat, kik a maguk idejében nem kevésbé voltak országszerte ismeretesek, mint mostani híres zenészeink.

(Barna Miska.)

1737-ben Csáki Imre bibornok Szepesváralján nagyszerű cigány-versenyt rendezett, melyen a nevezett főpap udvari cigányja, a híres

Anglia védereje. Londonból táviratozzák: Az alsóház mai ülésén a kormány javasolta katonai intézkedések tárgyalása során a hadügyminiszter kijelentette, hogy az 1900-ban megalapított 12 újjászervezési alakitása nagyot haladt. A folyó év első négy hónapjában 22,000 újoncot kapott a kormány. A kormány reméli, hogy jól megfontolt intézkedésekkel nagyban hozzájárulhat a hadsereg népszerűvé tételéhez.

A polgármester Győrt.

Arad, május 26.

Salacz Gyula polgármester holnap Győrbe utazik, hogy ott egy újfajta kongresszuson vegyen részt: a városok kongresszusán.

Városaink még eddig nem gyűléseztek s a közvélemény kapvakap az új dolgokon. Győr városnak jó órában támadt ez az életrevaló eszméje, melylyel eddig járatlan mesgyét nyit közéletünkben.

Ma, mikor minden érdekőr arra törekszik, hogy mentől nagyobb hangon vonja magára a figyelmet, éppen ideje, hogy városaink is megszólaljanak, mert a néma gyermek mindenütt háttérbe szorul, a városok érdekei pedig oly szoros összefüggésben állnak jól megfontolt közérdekeinkkel, hogy a midőn önmagukért mozognak, egyszersmind a nemzeti állam érdekeiért is küzdenek s a partikulárizmus vádjá helyett a közelismerést érdemlik.

Ezen kívül biztosítja számukra a rokonszenvet az is, hogy nagyon jól megválasztották az alkalmat, s ugyiszólva a tizenkettedik órában törték meg hallgatásukat. A közigazgatás rendezése régóta tervben van ugyan, de azért csak most közeledik a napirendhez. A városok véleménynyilvánítása tehát ép kapóra jó, hogy azon melegében figyelembe vegyék és fölhasználják. S az illetékes körök bizonyára nemcsak szívesen fogadják, hanem egyenesen várják is az ide vágó véleményeket és eszméket.

Föltesszük a kongresszusról, hogy tanácskozásában ott veszi föl a fonalat, ahol a helyzet által gyakorlati szempontból leginkább ajánlva van s meddő közjogi fejtegetések és követelmények helyett, azokra a módozatokra fekteti a fősúlyt, amelyek az önkormányzati föladatak sikeres betöltésénél alkalmazandók lesznek.

Mert mik azok a kérdések, melyekből a

városok életének gerincze áll? A majorsági ügyek, az önadóztatás, a törvényhatósági jog, a kulturális, közegészségi és köztisztasági, közgazdasági, különösen ipari és kereskedelmi ügyek, a humanitárius kérdések és az egyesületi élet vezetése, mely utóbbi ponton a hivatalos adminisztráció szerves kapcsolatba hozható a társadalmi tevékenységgel.

Ezek a fontos érdekek eddig csekély kivétellel, háttérbe voltak szorítva, mert az állami adminisztráció közvetítése minden erőt, időt és költséget lekötött s főként ennek tulajdonítható, hogy vidéki városaink oly nehezen tehetnek egy-egy lépést a modern haladás útján. Mert a czölönk meg volt a nélkül, hogy ezért az állam a legkisebb segélyben is részesítette volna a városok közigazgatását. A vármegyéken ezt megtette, de a városokon nem. Valószínűleg úgy okoskodván, hogy itt a segélyt különböző kedvezményekkel pótolja.

Pedig ezek ép oly mérvben szolgálják a vármegyét, mint az illető városok érdekeit, mert a piacok üzleti élénksége vidékeik megélhetési viszonyait is javítja s így a vármegyék két oldalról is részesülnek támogatásban, amit különben nem szemrehányásból, csak a helyzet megvilágítása miatt hozunk föl. Ha tehát az állami föladatakból a közigazgatás rendezése után is jut a városoknak, föltétlenül igényelhetik, hogy segély tekintetében a vármegyékkel egyenlő elbánásban részesüljenek.

A mai viszonyok között a munka és demokrácia városaira hárul az a szerep, melyet előbb a rendi vármegyék töltek be. A volt nemesség faj- és államföntartó hivatása a polgári elemre háramlott át. Az alkotmány és államiság védbástyái minden tekintetben a városok lettek, melyek élénk társadalmi és üzleti forgalom nélkül ép úgy aszkóba esnek, mint a rossz tüdőjű emberek. Ezekből át van hatva az országban mindenki. A legkisebb kétség se férhet ahhoz, hogy magyar kultúra, nemzeti állam, demokratikus szellem, hazai ipar és egészséges társadalom csak a városok által érhetőek el s ezek nélkül virágzó városaink soha se lesznek. Ezért Magyarország jövője városainak jövőjétől függ.

Mindezekből pedig következik, hogy indokolt érdeklődéssel nézünk vidéki városaink első nyilvános föllépte elé s a kongresszustól komoly munkát és reális eredményeket várunk. Egy-

hában hegedült kicsiny, de lelkes bandája élén. Hosszas volna elmondani mindazon kitüntetések, melyekkel életében elhalmozták. Erényes és dolgozó, rendes életmódja kiváló elismerésben részesült, s általánosan szeretve és tisztelve halt meg 1772-ben. Temetésére az egész környék urai mind megjelentek. Halála után temérdek vers jelent meg dicsőítésére. Megénekeltek szépségét, művészetét, erényeit, szokásait, életét és halálát, még a nyakán levő seborradást is. Fiaira tekintélyes vagyont hagyott, mert a mit életében szerzett, azt nem prédálta el. Saját kívánsága szerint fényes egyenruhájában temették el, oldala mellett azon drága Amanti-hegedűvel, melyet egy pártfogójától kapott ajándékba, újjain drága gyűrűkkel. Fia díszes sarkövet emelt hamvai fölé. Tagadhatlanul ő volt a 18-ik század legnagyobb és legünnepeltebb cigánya, s mindenesetre a legszébb primás.

(Bihari János.)

Czinka Panna méltó utóda volt Bihari János, az egykori cigány-herceg, ki 1802-ben költözött Budapestre Nagy-Abony szülővárosából, hol a legjelesebb cigányzenészekből állította össze bandáját s rövid időre rá oly hirre tett szert, minőre eddig még példa nem volt. Bihari állandó zenésze lett a „Hét választó fejedelem“, a „Beleznay kert“ és „Két pisztoly“ című mulatóhelyeknek és ott aratta diadalait. Ellátogatott Bécsbe, Lengyel-, Oláh-, Szerb-, Horváth-, Tótországha is és mindenütt határtalan lelkesedéssel és kitüntetésekkel halmozták el. Itthon

nem történhetett meg nélküle ünnepség. Két koronázás alkalmával ő zenélt, minden nádori és egyházi ünnepségnek ő volt a hivatalos és méltó lelkesítője. Ha ő nem volt ott, nem tartották tökéletesnek az ünnepséget. Bécsben, 1814- és 15-ben többször hallatá uralkodók előtt művészi játékát, sőt a császári hangversenyekre is hivatalos volt több ízben, részint mint hallgató, részint mint közreműködő. De őt nemcsak csodálták; vonójának hatalma a tárczákat is megnyitotta előtte. Mesés adatokat beszélnek egykoruk azon pénzről, melyeket Bihari kapott és elpazarolt. Ő maga fejedelmi fényben élt, libériás inas hordta utána a hegedűjét.

1815-ben, mikor József nádor első nejének nővére Katalin Paulowna nagyhercegnő, az oldenburgi herceg özvegye, Budán időzött, a Margitszigeten nagy ünnepséget rendezett tiszteletére s ott Bihari oly hévvel játszott a magyar táncokat, hogy a krónika szerint azok is, kik már sokszor hallották, úgy el voltak ragadtatva, hogy nem tudtak táncolni.

Erdekes az is, a mit a Bihari czilinderkalapjáról beszéltek. Bihari bandájában volt ugyanis egy mindenki által megbámult 9—10 éves gyermek, mint kontrás. Ez mindig körülhordta Bihari kalapját, két kézzel fogván azt meg, s telve hozta mindig vissza, hogy szinte görnyedezett sulya alatt, s a kalap térdeit verte. A gyermek rendre hajtá meg magát az ország nagyjai előtt.

— Jól van kis Bihari, — mert mindenki

ben azt is hisszük, hogy alkalmas szervezettel talál egy állandó kapcsolat biztosítására, mely városaink annyival kevésbé nélkülözhetők jövőre, mert hiánya már eddig is mind érezhetőbbé vált.

TÁVIRATOK.

Az osztrák miniszterelnök Budapesten.

Bécs, május 26. (Saj. tud. távirat) Körber dr. miniszterelnök a jövő héten ismét Budapestre utazik, hogy ott magyar kormány tagjaival tanácskozzon.

A transzváli háború.

London, május 26. (Saját tud. távirat) A Daily Telegraph-nak jelentik Vredfortból 24-iki kelettel: Az angol előőrs Eerstegeluk mellett, a Vál folyótól mértföldnyire állanak. Roberts lord szombaton vagy vasárnap bizonyosan átkel a folyón.

Pretória, május 26. (Saját tud. távirat) Hivatalosan jelentik, hogy az angol megszállták Vredfortot és előnyomultak Schönmannsdrift felé. De Wett Keresztelenti Frankfortból, hogy a burok is megszállták Heilbront.

Katonai szemle.

Laibach, május 26. (Saj. Tud. távirat) Rainer főherceg tegnap este Görzből érkezett és ma szemlét tart a landwehr csapatokon.

A boxerek mozgalma.

London, május 26. (Saj. tud. távirat) A lapok egy sanghii táviratot közölnek, mely szerint a boxerek Szecsuan és Szepei tartományokban két falut elpusztítottak és sok keresztényt megölték. A kínai parancsnokló tábornok egy ezred katonaságot küldött ki a lázadók leverésére. A csapatok azonban törberrültek és 26 emberük elesett, sokan pedig megsebesültek. Csang-Csi-Jung alkirály elrendelte, hogy újabb csapatok menjenek Icsangba. A kínai kormány jegyzéket küldött a pekingi diplomáciai testületnek, melyben megígéri, hogy egész Kínát teljesen elfojtja a boxerek mozgalma.

Bihari fiának tartotta — mondd meg apád, hogy a nóta igen szép volt.

De a Bihari dicsőségének is vége lett, szer, mivel 1824-ben Hatvan és Győrnél közt feldölt kocsija alá került, mely balközékre benná zuzta. Nem is tudott többé megülni. Társai elhagyták, s ő végső nyomorúsággal, Unokájával járt koldulni egykorú roseihez, de a néma muzsikásért többé sem lelkesedett. Elkeseredésében ivásra magát, míg 1828. április 26-án a köszvényvízkór szabadtották meg a nyomortól. Temetése nagyon megható volt: hideg havas esőben 300 cigány levett kalappal kísérte ki a temetőbe. Jelenleg a Bihari sirja a ferenczyi temető exhumálása következtében elenyészett.

(Boka Károly)

Bihari híres utódja a debreczeni Boka Károly volt, a ki a 30-as és 50-es években ország legjobb cigány zenésze. Nagyhirű bandája 24 tagból állott, közöttük több vadász és kürttel és tárogatóval ellátott zenész. A Boka Károly akkori földesurai, mint Józsa Gyuri, I. K. Bandy, Csernovics Péter, Ibrányi Feri mélyes barátságukkal tüntették őt ki arról, hogy együtt jártak vadászgatni Bokával, aztán talán az egyetlen cigány volt Magyarországon, a kit még a nagyurak is megtekinttek. A 40-es évek fiatalsága közül ki ne emlékezne a híres csáki agarászatokra, hol, desen megjelentek Károlyi György és Is. gróf, a Teleky Sándor gróf, Degenfeld és

Peking, május 26. (Saj. tud. táv.)
Puting-Fuban a boxerek megtámadtak egy kínai lovascsapatot. Az ezredes elesett. Hetven ember részint elesett, részint megsebesült.

Washington, május 26. (Saj. tud. táv.)
A pekingi amerikai követ azt az utasítást kapta, értesítse a kínai kormányt, hogy az Egyesült-Államok elvárják, hogy a kínai kormány teljesen elfojtja a boxerek mozgalmát és kellőképp gondoskodik a rend fentartásáról és az amerikaiak élet- és vagyon-biztonságáról.

Egyről-másról.

A rózsabál — Gavallér stikli. — A mágnásvilág halottja. — Kutya-kiállítás. — Thebes asszony. — Az udvar. — Fényes zsurok. — Magyar zenekönyv Párisban.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, május 26.

A delegációk, s a verseny-szezon a társaságot még jó részben a fővárosban tartják. **Zapáry Pál** gróf, a park-klub új igazgatója nagyban buzgólkodik, hogy szórakozzék is a társaság.

Valami gyönyörű volt a rózsabál, a mely az arisztokrácia színét-javát gyűjtötte a park-klub remek helyiségeibe. A hölgyek mind rózsaszínű ruhában voltak, rózsaszínű reflektorok üdéri világítással látták a termeket, a falakat pedig szinte az *ezeregyéjszaka* meséiből kölcsönzött falszőnyeg, csupa eleven rózsabotította.

Egy régi gavallér-stiklit juttatott ez az illos tapéta eszembe. A negyvenes években híres művész és nem kevésbé híres szép asszony volt **Lendvayné-Hivatal Anikó**. Az ország elsőrendű lovagjai csapták körülötte a székelyeket. Köztük **Vay Dániel**, a nagyszerű fiatal díszes követ és **Komáromy György**, a „fortissimus vir” minden ifjai közt a márczius előtti huszárjárnak. Lendvayné, mint afféle elkapott asszony, dédelgetett művésznő, kaczerkodott a királyi palatával is, meg Komáromyval is, úgy, hogy egyikük sem tudta hányadán van, és hogy melyik tulajdonképen a kevesebb.

A két dús gazdag fiatal ember természetesen versenyzett abban, hogy melyikük árassza a drágábbnál drágább ajándékokkal a bájos

asszony grófok, továbbá **Csernovics** és **Kállaynak**, hol **Boka** szolgáltatta a zenét.

Eközben kitört a 48-iki szabadságharc, Boka bandája szétoszlott és alig voltak hatan a keleti oroszok bevonultak Debreczenbe. Ekkor kimentek Boka házat is, s a falon függő, száznyolcvan éves kremonai hegedűjét is ellopták ruszokkal együtt, úgy, hogy Boka papucsos a lába ment hegedűlni **Paskievics** orosz fővezér orosz házi lakására. Az ebédnél jelen volt **Zichy Ferencz** gróf, mostani főtárnokmester is, a ki először fővezértől mint kormánybiztos volt kitalálva az oroszokhoz. **Zichy** erélyesen rendszerezte **Bokát** a „Megvirad még valaha” nővért, mire **Boka** így felelt:

— Méltóságos uram, ha már elvitték a hegedűmet meg a vagyonomat, vigyenek el engem is.

1853. farsangján történt, hogy **Becsky** rüendi egy ezrest kettő repesztett és a felét vadászka homlokára ragasztotta. Azt mondta **Bocskay**nak, hogy az ezres másik felét is megkapja, ha kitalálja az ő nótáját. **Boka** izzadt, még azt is eljajtszotta, a mit a nagyapjától hallott. De anny óra alatt mégis megkapta az ezres másik felét is s a kitalált nóta nem volt más, mint a „Lej diri dári dongó”

Boka 1860-ban halt meg s azóta csak az **eg Rácz** Laczi volt olyan népszerű, mint hielőtjei.

művésznőt, ki készítsen számára eredetibb, frappánsabb meglepetéseket. Ugy **Vay**, mint **Komáromy** kifogyhatatlanok voltak a leleményességben s így tulajdonképen győztes egy sem maradt közülük.

Egy ízben történt, hogy **Lendvayné** **Kolozsvárra** ment vendégszerezni. **Komáromy Gyuri** oda is követte szive bálványát, **Vay** azonban a fővárosban maradt. Mikor közeledett a művésznő hazatérésének ideje, **Vay Dániel** elment **Muszelli**-hez. Híres virágos boltja volt annak idején a **Nagy-Hid** utcában, és sokáig titkolózva suttogott a gazdával. Nehány nap múlva aztán, kosarakban, csupa levágott kaméliákat vittek **Lendvayné** lakására. Fehéret, pirosat, csupa diszpéldányt olyan volt valamennyi, mintha viaszból faragták volna ki. A lakására fölment **Muszelli** legényei közül kettő, a bécsi császári kertészetekben tanultak ki, s az eleven kaméliákkal kitapacizozták a nagy művésznő lakását. Még az előszobának, meg a konyhának is eleven virágzőnyeg volt a tapétája. Mikor **Lendvayné** belépett az új módi paradicsomba, egészen megdöbben a nagy szépségtől, lebilincselte ez a nádbi pazarlás és kénytelen volt kijelenteni, hogy már bizony most az egyszer **Vay** lefozta **Komáromy Gyurit**.

Ennek a fejedelemhez illő tréfa elkövetőjének a testvéröccsét, **Vay Ádám** grótot is eltemették már. Ezen a héten helyezték el temetőit a berkeszi családi sírboltban, neje, és a múlt évben elhunyt két fia mellé. Utolsó fia volt ez **Vay Ábrahám** grófnak, a ki az ország dynastiái közül való volt és **Széchenyi** után második alapítója volt a magyar tudós társaságnak. A néhai dús gazdag főúr, neje **Kazinczy Zsófia** ösztönözésére is sokat áldozott a Kulcsárféle „Hazai és külföldi Tudósítások” című lapra s az első magyar szobrász, **Ferenczy István**nak ő építtetett műtermet. **Vay Ádám** volt az egyetlen már az egykor dús gazdag család tagjai közül, a ki megőrizte vagyonát s az ő kezén volt a familia ősi vára, **Vaja** is, a mely nem donatis, de a honfoglalás idején, mint *prima occupatio* jutott a család birtokába.

A párisi világkiállításra is sokan készülnek, a hol egymás után nyílnak meg a külön kiállítások. Ilyena kutya-kiállítás is, a hol 1600 eb látható. Legszebbek a hatalmas pásztor ebek, a melyek közül egy a földmivélsügyi miniszterium aranyérmét is megnyerte.

Nagy vonzóereje most Párisnak **Thebes** asszony, a híres jósnő, a ki a kéz vonalaiból mondja meg a jövőt. Valahány előkelő személyiség jön Párisba, mind mondat vele jöveddőt. Mint hajdan **Lenormand** asszony, a híres, kártyából jöveddőlő nő, olyan keresett most **Thebes** asszony. **Lenormand**ot tudvalevőleg a nagy **Napoleon** is fölkereste, s régi memoir-okból olvassuk, hogy **Lenormand** az oroszországi hadjárat balsikerét is megjósolta a hatalmas imperatornak.

A párisihoz hasonló kutya-kiállítás volt Budapesten is, csak hogy szűkebb keretben. Mindazonáltal nagyon jól sikerült s a király is megjelent rajta.

Az udvar ittléte élénkséget kölcsönöz a fővárosnak és gróf **Csekonics** **Endre**, a **Vöröskereszt** egyesület elnöke, a nagy gyűlés után fényes ebédet adott **Lajos-Viktor** főherceg tiszteletére, a ki mint védnök jelent meg a gyűlésen. Gróf **Károlyi** **Istvánné** is adott egy fényes estélyt, a hol főrangú műkedvelők és a szalonok kedvelt zongora művésze, **Tarnay** **Alajos** rendeztek hangversenyt.

A zenéről eszembe jut id. **Ábrányi** **Kornél** monumentális műve, melyet zeneirodalmunk e nagy nevű veteránja, kitűnő kultuszminiszte-

rünk, **Wlassics** **Gyula** támogatásával adott ki. Annyi anyag, oly ritka szakértelemmel, annyi mügonddal és szorgalommal alig gyűjtődött még össze magyar munkában. És a kik annyira elfogultak a régi nemesi osztály iránt, alig hiúnnék, hogy ezt a munkát nem valami német professzor, de tőzsgyökeres magyar ősi vérből eredő férfiú írta: *Eördögh de Lászlófalva*.

Dynasta volt **Szabolcs vármegyében** **Eördögh** **Alajos** és nejevel a nagykállói **Kállay** családból származó hölgygyel oly házat tartott, hogy holmi duodecz német fejedelem olyanról még csak álmodni sem mer. A szent-györgy-ábrányi kastély azonban nemcsak vidám czimborák tanyája volt, de szives vendéglátásra találtak ott a múlt század elején élt írók, művészek, tudósok. Évekig tartózkodott ott **Lavotta** **János**, a magyar **Orpheus** is és halálakor **Ábrányi** **Alajos**nak hagyományozta ezeket érő, valódi stradivari hegedűjét is. A kastély nagy szalájában sokszor huzták a hallgató-t **Bihari** meg **Boka**, a híres konvencziós cigánya a szabolcsi uraknak.

Alajos fia **Kornél**, már zsenge korában megszerette a zenét s később — külföldön is utazva — teljesen a magyar zenének szentelte életét. Nem volt ez nagyon kedvére a büszke apának, de mikor később, a mostoha sors tragikus fátumokkal sújtotta a nagy családot s az ősi vagyon megsemmisült, nemcsak mindennapi élelmet, de egyre bokrosodó babért is termeltek **Ábrányi** **Kornélnak**. A fáradhatatlan mester utolsó munkája mutatja, hogy az aggastyán lélekben, szellemben fiatal s ebben kiváló érdeme van nejeinek, **Katona** **Klementinának**, az ismert irónőnek is, a ki élete alkonyán kedves, puha családi fészket adva férjének, szerető gonddal veszi körül.

A munka a párisi kiállításra készült s nem lehet elég elismerő a nemzet **Wlassics** miniszter iránt, a ki egymás után teszi lehetővé, hogy művészeink, zenészeink és íróink nyugodtan alkotva, a jövő Magyarország kulturálmait megvalósíthassák.

Az aradi tanítók és az országos Eötvös-alap.

Arad, május 26.

A néptanítói kar ezelőtt 25 évvel megalakította az *Eötvös-alap*-ot, azon országos tanítói segély-egyesületet, amely a haza népoktatásügyének összes munkáit, felekezeti és nemzetiségi különbségre való tekintet nélkül egyesíteni törekszik a végből, hogy példával mutassák meg, miként lehet a szegényebb sorsuaknak egymást támogatni. A tanítóság ezen törekvése a kormány és a társadalom jóindulatu pártfogását megnyervén, ma már számottevő sikereket tud felmutatni.

Az elmúlt tanévben 186 néptanítói családot segélyezett harmincezer koronát meghaladó ösztöndíj és egyéb segély alakjában. A jelen tanévben pedig megnyitotta „Tanítók Házát”, melyben a vidéki tanítóknak az iskolákat látogató gyermekei részére internátust rendezett be és ebben 54 tanuló nyert azonnal ellátást. Százkét oly tanulónak, kik a „Tanítók Házában” elhelyezést nem nyerhettek, kieszközte az Eötvös-alap vezetősége az ingyen déli étkezést.

Az egyesületnek van ugyan valamelyes tőkéje, mely összeg azonban korántsem elegendő az alap hivatásának ezentul is fokozottabb mértékben való megfeleléséhez. Ha meggondoljuk, hogy 26.000 magyarországi tanító közül csak egy rész lépett be ezen jótékony intézmény tagjai közé, érthető az az élénk mozgalom, mely az utolsó évben megindult a tanítóság között, látva az alap áldásos működését.

Különösen az egyes tanítóegyesületek buzgólkodnak azon, hogy tagjaik számára biztosítsák az Eötvös-alap jótéteményeit. A különböző tanítóegyesületek csak a múlt év második felében 150,000 koronánál jóval többet ajánlottak fel az alap céljaira.

Az aradvidéki tanítóegyesület a maga részéről is felvette programjába az alap hathatós támogatását. Több ezer koronás alapítványnak letételét javasolja az idén megtartandó gyűlésnek és most tömeges belépésre buzdítja tagjait. A legutóbbi igazgatóválasztmányi ülés e célból állandó bizottságot küldött ki, mely a tagok figyelmét felhívja a csatlakozásra.

Az önszegély eszméje úgy áthatotta a tanítókat, hogy bizonyosak vagyunk benne, hogy az aradvidéki tanítóegyesület minden tagja szívesen áldoz hetenként 4—5 fillért, melylyel az alap jótékonyágához való jogát magának is, családjának is biztosíthatja.

Az „Eötvös Alap” rendes tagja lehet: minden magyarországi népoktatásügyi intézet vagy intézménynél működő óvó, nevelő, tanító, tanítónő, hitoktató, tanár vagy hivatalnok, ha az Eötvös-alaphoz 3 korona évi tagsági díjat pontosan beszolgáltatta.

Természetes, hogy az alap jótéteményeihez csak tagjainak lehet joga. De a ki egyszeri 3 koronát befizetett nem kívánhatja még azt, hogy az alap azonnal több száz korona értékű segínyt nyújtson neki. A vezetőség azonban még is gondoskodott, hogy az arra szorultak a segínyt akár rögtön is igénybe vehessék. Kibocsátottak részjegyeket 50 korona értékben. A ki ilyen magához váltott, az jogosult az alap jótékonyágát egy ízben igénybe venni, mely igényét újabb részjegy kiváltása által újra és többször is meg lehet szerezni.

Azon tanítók, kik már évek óta vannak állásban és már régen tagjai lehettek volna az Eötvös-alapnak, csak ilyen részesjegy kiváltása által lehetnek tagokká; azok, kik eddig pontosan fizették a tagdíjakat, jogosultságukat fenn is tartották; fiatalabb tanítók pedig évi 3 korona tagdíjjal szerezhetik meg a jogosultságot, ha tagdíjukat 15 éven át befizették. Így a jótékonyágot 3 ízben vehetik igénybe.

Látjuk tehát, hogy az aradvidéki tanítóegyesület tagjai érdekében cselekszik, mikor az Eötvös-alap támogatását vette programjába és tagjait serkenti a tömeges belépésre.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* A megnyitó előadás iránt rendkívül nagy az érdeklődés. Gonda László szerdán délután 3 órakor kezdi csak meg a jegyelárusítást a téli színház pénztárában, de azért elvben már sok jegyet adott el. Aki, ahol megfogja, ott ígérteti meg vele, hogy annyi vagy annyi koronás helyet tartson fenn neki. Mikor Blaha Lujza buszkörútján volt Aradon, akkor bujkált így az emberek előtt. S érdekes, hogy a pénteki előadásra a megyéből is többen kértek már jegyet. Páholyokat úgy keresnek, mintha páratlan bérletre kellene. Tényleg a jegyek 30-ika délutántól lesznek csak kiválthatók a téli pénztárnál, az előadás estéjén a szinkör pénztárában.

* A társulat tagjai már mind együtt vannak és a kik az első előadásokban résztvesznek, naponkint próbálnak. Az énekesnők közül itt van már Kőrösi Giza és ma este érkezik meg Turchányi Olga, aki legalább ebben az esztendőben még a mi színházunk műsorát fogja gazdagítani. Csak Harmath Józsa hiányzik még, mert fekvő beteg volt, de két nap múlva ő is megérkezhetik már.

* Tánccyakorlatok a színháznál. A színháznál most már naponkint nemcsak énekpró-

bák folynak lázas izgalommal: A görög rab-szolga operettből, mely a szinkör első ujdonsága lesz, hanem táncpróbák is. Ezeket Ercekkövy Károly, a társulat talentumos baritonistája vezeti és résztvesznek benne Felhő Rózsi, Rédei Szidi és a női kar. Nagyon szép, mutatós táncfigurák lesznek, amiket ellejtenek. Rédei Szidi Aspasia szerepének tánczaira a szünet alatt is készült Budapesten, ahol a Népszínház balletmesterétől naponkint másfél óras lecczét vett.

* Nyilassi első szerepe. Nyilassi Mátyást nagy örömmel látja a közönség megint Aradon. A szinkörben a vasárnap délutáni előadásán látjuk újra először. Az ő országszerte híres szerepét, A cigánybáró Zsupánját játssza el, ami maga már nagy közönséget biztosít annak az előadásnak. Pünkösöd másodnapjának a délutánján is a jó izü humortól duzzadó szerepét mutatja be Nyilassi. Ez a Náni öreg svábja.

§ Novelli fiának sikere. Milanóban a Teatro Milanethben Karlweisz „Durva ing” című színműve került ma színre. A darab főszerepét Augusto Novelli, a híres Ermete Novellinek fia játszotta óriási sikerrel. A közönség valósággal tombolt és tapsorkánnal ünnepelte a nagy színész művészt.

* Színházi hangverseny. A Schreyer-konzervatorium növendékei által tartandó hangverseny nagyszabásúnak ígérkezik. A változatos és sokat ígérő műsort már közöltük. Az ének és zenekarban több mint 250 növendék vesz részt. A jegyeket vasárnap a színházi pénztárban árúsítják d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—6 óráig. Itt válthatják meg jegyeiket a közreműködők hozzátartozói is.

Választások az izraelita hitközségben.

Arad, május 26.

Az aradi izraelita hitközség elnöksége és képviselőtestületének választása alkalmából megtartott választói értekezlet által megbízott kijelölő bizottság a jelölést megejtve, erről minden egyes választót egy szavazó lap megküldése mellett értesített és miután ezen ügy a hirlapot olvasó közönség egy tekintélyes részét érdekli, szíves tudomásulvétel és közlés céljából a helybeli két napilap tisztelt szerkesztőseivel is közölte a jelöltek névsorát.

Az Aradi Közlöny mai 120. számú lapja a hírek rovatában Választás az izr. hitközségben cím alatt a jelöltek névsorát közölvén, egyes jelöltek neve mellett zárjelben megjegyzi, hogy az illető jelölt egy bizonyos más hitközségi tag helyett jelöltetett.

Ez azonban nem felel meg a való tényállásnak, ezt a kijelölő bizottság senkivel és így az Aradi Közlöny t. szerkesztőségével sem közölte, az illető — zárjel közötti — megjegyzések a hír megírójának privát megjegyzései lehetnek csak, a melyek a kijelölő bizottságnak nemcsak tényeivel de intenciójával sem egyeznek meg és így kellemetlen félreértések és félremagyarázásokra adhatnak és adtak is alkalmat.

A kijelölő bizottság a választók lajstromából állította össze a jelöltek lajstromát, kikeresve azokat, kik vagy a legutóbbi ciklusban vagy korábban már felekezetiünknek jeles szolgálásokat tettek és illetve azokat, kik felekezetiünk ügyei iránt nagy érdeklődést tanúsítanak és azok számára egyfelől idővel rendelkeznek másfelől azok intézésére kiváló képességgel bírnak. A jelöltek összeállításánál nem lehetett csupán azon férfiakra szorítkozni, kik éppen a legutóbbi ciklusban képviselték a választókat, mert hiszen akkor egyfelől jelölésre szükség nem lett volna, másfelől le kellett volna mondani egyes kiváló erőknél a hitközség ügyei számára való megnyeréséről,

akiknek megnyerése a hitközség érdekét fekszik.

Az utolsó ciklusban működött férfiak zül tehát egyiket-másikat mellőzni kellett, különösen azokat, kik betegség, elfoglaltság vagy bármi más okból nem tanúsítottak a hitközség ügyei iránt oly nagy érdeklődést és ügytelenséget, mint a minőt a választók kívánhattak a kik, habár éppen olyan tiszteletreméltó személyek, mint a jelöltek, mégis az elválasztatása a jelzett okokból és a közhangulatból merített információk szerint jellemtetés esetében sem birt volna valószínűséggel.

Miután a fentemlített közlemény megírásának privát megjegyzései félremagyarázások adtak alkalmat, felkérjük a mélyen tisztelt szerkesztőseket, hogy jelen helyreigazító sorainak a lap vasárnapi számában helyet szorítsanak szíveskedjék.

Kiváló tisztelettel

A kiküldött kijelölő bizottság:

Dr. Steinitzer Pál,
biz. jegyző.

Lustig Adol,
biz. elnök.

A megszökött nábob negyvenezer koronája

— Eluszott kauczió. —

Arad, május 26.

Körülbelül egy hónapja már, hogy a határozott tanulásra való felbujtás miatt elítélt vásárhelyi nábob, Ujhelyi Lipót ügye dolgot adott a büntetőtörvényszéknek.

Akkor arról volt szó, hogy a szegedi ügyészség indítványt tett Ujhelyi Lipót kaucziójára vonatkozólag a törvényszékhez és kérték, hogy jelentsék ki elveszettnek a kaucziókat, miután az elítélt vásárhelyi nábob többször megidézés és köröztetés daczára sem jelentkezett, hogy büntetését kitöltse.

Negyvenezer korona függött ettől a kauczióztól. Ennyit tett le ugyanis a nagy híresség felvert milliomos hőse a kir. ügyészség rendelkezésére; hogy addig is szabadon hagyják, a bünpöree megjárja a felsőbb ítélőszékek ítéletét. Ezért a nagy kauczióért aztán a bíróság lábán is hagyták. Amikor aztán Ujhelyi Lipót csütörtököt mondott minden perújítást kiigazító leté és a harmadfokú bíróság is jogerősen elítélte egy évi börtönre, a nábob kerekedett, mert úgy gondolta, hogy inkább szökjen el a negyvenezer koronája, mint a börtön bűnsége. És kivitorlázott állítólag Amerikába, ahol mások szerint Svájcba szökött, ahol érthette utól a megtorló igazságszolgáltatás keze.

Ujhelyit a törvényszabta formák szerint háromszor megidéztek és amikor ez eredménytelen maradt, országosan körözgették, hogy büntetését kitöltethessék vele.

Akkor azonban már a nábob túl volt a határon és az igazságszolgáltatás börtönre kerülhetett a nyomát Ujhelyinek, aki idejekoráig surrant a törvény kezeiből. De ha Ujhelyi nem is tudták elővenni, ott maradt kétségbeesésül az a vagyon-számba menő kauczió, a vásárhelyi Krózus váltságdíj fejében elcsúszott.

Ennek a negyvenezer koronának a visszatérletét kellett határozni. A kir. ügyészség indítványozta, hogy a törvényszék mondja ki, hogy a kauczió elveszett és adják át az elcsúszott kincstárnak a negyvenezer koronát. A kauczió kérdés máig húzódott, mert Ujhelyi Lipót büntetésének iratai fenn voltak a kuriánál, ahol csak a napokban érkezett le.

Most már semmi sem akadályozta, hogy a büntetőtörvényszék meghozza határozatát.

Ujhelyi Lipót kaucziójára vonatkozólag. Össze is ült a törvényszék egyik vádancsa, hogy foglalkozzék ezzel az ügygel.

Kicskeméthy Dániel elnöklete alatt Láng Jenő dr. és Rigó Endre szerepeltek a tanácsban, ahol a vádhatóságot Winckler János dr. képviselte, a szökésben lévő Ujhelyi Lipót pedig Fülöp Zsigmond dr. képviselte. A törvényszék tárgyalás alá vette az ügyesség indítványát és miután bebizonyította, hogy az elítélt vádlott szökésben van: kimondotta, hogy a negyven ezer koronát tevő kauczió elveszett Ujhelyire nézve és az összeget a törvény rendelkező paragrafusában értelmében beszoigaltatják az államkincstárba.

Fülöp Zsigmond dr., Ujhelyi Lipót védője, ki a nábob érdekeit annak távollétében is képviseli, felelősséget jelentett be a határozat ellen, ami által a 40,000 koronát egyidőre megmentette.

Mert ki tudja, hátha meggondolja még magát Ujhelyi Lipót és inkább leüli az amugy is elkerülhetetlen büntetést, semhogy még a negyven ezer koronát is elveszítse.

Színházi epizódok.

— A dramaturg-közönség. —

Budapest, május 26.

A vigszínház kelisszái mögött a *Pólyásbaba* bemutatója előtt érdekes jelenet játszódott le.

Egy tulérezékeny miniszteri hivatalnok fölfödte az ujdonság szinlapján, hogy a *Pólyásbaba* alakjai között olyan nevű szerep is van, mint amilyen az ő családi neve. Nosza szaladt haza és levelet irt a vigszínház igazgatóságának, élénken tiltakozván az iránt, hogy az ő becsületes családi neve a szinpadon „kipellen-géreztessek.” A vigszínház igazgatósága új szinlapot nyomtatott és megváltoztatta azt a bizonyos nevet, a mi annyira kétségbe ejtette a nevére féltékeny miniszteri hivatalnokot.

Ez a száraz tény.

De mi lesz már most, ha a tisztelt közönség felháborodik és minden kicsiségért beleavatkozik a színházak és szindarabok legbelsőbb ügyeibe?

Valószínűleg a következő epizódok fognak lejátszódni.

A népszínház igazgatója, legközelebb a következő hivatalos iratot fogja kapni Csongrád-megye közigazgatási bizottságától.

Tisztelt igazgató ur!

Tudomásunkra jutott, hogy az uraságod vezetéke alatt álló színház egy szerződött tagja a *Sárga csikó* című népszínműben a következő dalt énekli:

Csongorádi kis barna
Menyecske,
Sirna is meg nevetne,
Nevetne,
Kényesen jár a kicsi
Jaj a lába de piczicizici.

Miután ez a dal megyénk nőnemű lakosságát valótlán tényekkel terheli és hírnevét veszélyezteti; miután vármegyénk területén a menyecskék nem járnak kényesen, a lábaik pedig nem kisebbek más megyebeli menyecskék lábainál, kérjük uraságodat: sziveskedjék a megyénk nézve fölöttebb káros dalt betiltani és ezáltal bennünket lekötelezni.

Hazafiúi tisztelettel

A csongorádi közigazgatási bizottság.

Bánk-Bán eme jelenete is meg fog változni:

Bánk: döngeti az ajtót, mely mögött Ottó eltorlaszolta magát: Légy átkozott kölyök és

átkozott az a föld, amelyen születél: Meránia!

Gertrud: Hitvány, ne bánts hazámat!

E jelenetre vonatkozólag a Merán és Hazám budapesti kávéházak tulajdonosai a következő levelet intézték a Nemzeti színház igazgatóságához:

Tekintetes igazgatóság!

A napokban azt hallottuk b. színházában, hogy kávéházainkat ott átkozzák. Miután ez illetünk hírnevének árt, kérjük a tekintetes igazgatóságot, kegyeskedjék kávéházunkról jobb véleménnyel lenni és a darabból kihagyatni. Tessék más kávéházakat átkozni.

Tisztelettel:

a Merán és Hazám kávéházak tulajdonosai

A szerint tehát legközelebb már ilyen változással adják a Bánk-Bánt a Nemzeti színházban.

Bánk: döngeti az ajtót, mely mögött Ottó eltorlaszolta magát: Légy átkozott kölyök és átkozott az a föld, a hol születél: Privigyé!

Gertrud: Hitvány! ne bánts az illetőségi helyemet!

Saját leányának férje.

(Regény az életből.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 26.

A végzet, mely Oedipust üldözte, nem ismeretlen manapig sem. A vak véletlen megdöbentő drámákat alkot, drámákat, melyekből alig van más bonyodalom, mint a halál, vagy az örület.

A legraffináltabb fantáziával megáldott regényíró sem képes megrázóbb drámát kieszelni, mint a minőt néha az élet produkál. Egy ilyen szomorú regényről értesítenek most bennünket.

Huszonöt esztendővel ezelőtt a báró *Villányi* családúál volt alkalmazva *Nuszl* József fiatal gazdatiszt, aki ismeretséget kötött ugyancsak a báró szolgálatában állott *Kurcz* Irén nevű kulcsárnővel. Az ismeretségből benső viszony lett, melyből egy leánygyermek született.

A fiatal *Nuszl* pár évi szolgálat után ott hagyta állását és más uradalomhoz szerződött, *Kurcz* Irén pedig később férjhez ment a báró egyik alkalmazottjához, *Tragár* Mihályhoz, aki a házasság után a felesége kis leányát is adoptálta.

A kis leány ettől kezdve *Tragáréknál* nevelkedett. Pár év előtt *Tragár* meghalt s családja vagyon nélkül maradt. Ekkor a már felnőtt Irénke állás után nézett, hogy édes anyjának terhére ne legyen.

Nuszl ezelőtt 15 évvel megmagyarosította a nevét *Diósira*. Mint gazdatiszt tisztességes vagyont szerzett 25 év alatt s két évvel ezelőtt a felvidéken egy kis birtokot vásárolt magának, ahol állandóan megtelepedett. *Diósi* a hosszú idő alatt agglegény maradt.

Egy évvel ezelőtt, hogy birtokát berendezte, a lapok kishirdetési útján házvezetőnőt keresett magának. Ezt a hirdetést elolvasta *Tragár* Irén. Rögtön beküldte az ajánlatát *Diósi* nak, aki őt fel is fogadta.

Tragár Irénből ügyes gazdasszony lett. *Diósi* megszerette a leányt s a télen meg is kérte a leány kezét. A leány, dacára a nagy korkülönbségnek, mely közöttük volt, a múlt hónap végén nőül ment *Diósi*hoz.

Tragárné betegsége miatt nem vehetett részt leánya esküvőjén. A boldog fiatal asszony azonban folyton hívta az édes anyját magához, aki meggyógyulva, végre rászánta magát, hogy meglátogassa az új házaspárt.

Alig hogy megérkezett hozzájuk, borzasztó meglepetés érte a családot. Beszélgetés közben ugyanis kiderült, hogy *Diósi*, a boldog férj nem más, mint *Nuszl*, akivel *Tragárné*nak 25 év előtt viszonya volt. S így a szerencsétlen ember az édes leányát vette feleségül.

A boldogtalan család tagjai most a legnagyobb kétségbeesésben vannak.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Junius 3. Az aradi polgári jótékony nőegylet nyári ünnepélye (Városliget.) — A pécskai kereskedő ifjuság népünnepélye (Hajlás erdő.) — Az aradi összes asztalos segédek juniálisa (Csálai erdő.)

Junius 3-4. A csabai muzeum-egyesület hangversenyyel és táncmulatsággal egybekötött ünnepélye.

Junius 4. Kirándulással egybekötött táncmulatság (Kovaszinczi erdő.)

Junius 17. Az aradi tanítók népünnepélye (Városliget.)

Julius 1. A Meteor kerékpárklub népünnepélye (Városliget.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népünnepélye (Városliget.)

(=) **Aztalosok juniálisa.** Az aradi összes asztalos segédek junius hó 3-án (pünkösdi vasárnap) az alakuló felben lévő asztalos segédek társasköre javára a csálai nygerdőben két zenekar közreműködése mellett juniálist rendeznek. Belépti-díj: Családjegy 1 kor. 40 fill. Személy-jegy 80 fill. Tánc kezdete délután 2 órakor.

(=) **Népünnepély a Csálában.** Az aradi magyarnyelvtérjesztő, betegsegélyző és temetkezési egylet f. évi junius hó 4-én (pünkösdi másodnapján) a csálai nagyerdőben, két zenekar közreműködése mellett saját pénztára javára nagy népünnepélyvel egybekötött juniálist rendez. Kivonulás reggel 9 órakor az egyleti pénztár helyiségéből. Tánc kezdete délután 2 órakor. Belépti-díj: személy-jegy 80 fillér, családjegy 1 korona 60 fillér.

Lónyay grófék

kalksburgi nyaralása.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 26.

Kalksburg mellett a *Zichy* gróftól bérelt magányos villában lakik a *Lónyay* grófi pár. Nagy események nem vonzzák feljűk az érdeklődést, de a nagyközönség szeretetteljes érdeklődése állandó figyelemmel kíséri az egyszerű kis nyaralót, amely a boldogság fészke lett. A fiatal pár életéről érdekes részleteket közöl tudósítónk.

Kalksburg és Rodaun között, csendes, sík földön, vasutól és más közlekedési vonaltól félre eső helyen, a jezsuiták kolostorának közelében épült a *Zichy* villa, a melyben *Lónyay*ék a nyarat töltik. *Stefánia* grófné elhatározására az volt döntő befolyással ennek a helynek a választásánál, hogy közel van *Laxenburghoz*, *Lónyay* gróf főleg azt becsüli benne, hogy nyugalmas, csendes a vidék és sok szép kirándulóhely van a közelben.

A villa igen kicsiny, s rendes körülmények közt egy több gyermekes polgári család is alig találna megfelelő nyári lakásnak. Főhomlokzatán hat ablaka van. Az egyetlen fogadóterem az benne, a mely némileg emlékeztet arra a fényre, a melylyel a hajdani özvegy trónörökösne termei voltak díszesek. Ennek a fogadóteremnek a berendezése hasonlatos a bécsi Hofburg kis szalonjához, de terjedelmre alig hatodrésze csak annak.

A nagy rácsos főkaput csak akkor nyitják fel, ha a grófi pár sétakocsizásra indul; gyalogsétáknál és lovaglós kirándulásoknál az oldalsó kaput használják, a melyhez csak *Lónyay* grófnak van kulcsa.

Valósággal polgári életet él a fiatal pár. Este tíz órakor nyugalomra mennek s reggel hét órakor kelnek. Ilyenkor kilovagolnak; az uton két lovas legény a kíséretük. Tíz órakor

reggeliznek, délután fél öt órakor van az ebéd, azután a parkban sétálnak, lawn-tennis játszanak és olvasnak. Kerékpáros kirándulást egyelőre nem tesznek, csak a park hátsó részeiben kerékezik, noha a grófné szenvedélyes biciklis. Később a délutáni programra nagyobb kerékpáros kirándulásokat is felvesznek. A lawn-tennis játékot nagy szenvedéllyel és rendkívül jól játszik a gróf és grófné egyaránt. Résztvettek velük együtt ilyen játékban *Erzsike* főhercegisasszony és *Pálffy* grófné is.

A villa, ha kicsiny is, nagy kényelemmel van berendezve; így saját telefon- és táviró-összeköttetése van a szomszéd várossal, a mi egyébként szükséges is, mert mindent onnan kell rendelni. A cselédség csupa új emberből áll, nincs köztük egyetlen egy sem, a ki valaha a főhercegisasszonyt szolgálta. A főszakácsnak eleinte rendkívül sok baja volt a konyhával, mert nem tudott a közelben beszerezni mindent, a mire szüksége volt, most azonban már Bécsből megjött Stefánia konyha- és pincze-gazdasága és a háztartás rendben folyik.

A grófné kétszer kocsizott ki eddig hosszabb utra, mind a kétszer leányát látogatta meg. Kocsija ép oly egyszerű, mint kocsisa. Rendszerint négyes fogattal szokott kihajtatni. Ezeket a sétákat egészen egyszerű angol ruhákat visel és kis rózsaszín kalapot, fehér diszszel.

Látogatást csak egyetlen egyszer fogadtak eddig a Zichy-villában. Erzsike főhercegnő jött meglátogatni az édesanyját. A parkban fogadták, frissítővel kínálták, később lawn-tennis játszottak vele. Este felé szívélyes bucsuzás után váltak el.

A falu népe néha már egészen korán reggel ott látja a grófi párt a terrazon ülni. A grófné rózsaszín szalagos, szürke reggeli pongyolát visel, a gróf szürke zakó kabátot. A grófnő igazgatja meg a székeket a terrazon, hogy kellemes pihenést szerezzen a reggeli előtt. A község lakosai egyébként kíváncsiságukkal nem igen zavarják Lónyayékat; ha kikocsizni látják őket, köszönnek, megállnak, utánuk néznek, azután tovább ballagnak, ennyi az egész. Annak azonban nagyon örülnek, hogy a grófi pár nálunk telepedett meg, mert ez máris hasznot hozott a községnek. A Zichy villával szomszédos két telket már megvásárolták gazdag emberek, hogy ott építsék fel nyaralójukat. Ezek ugyan könnyen csalódní fognak, mert Lónyay grófok csak erre az egy nyárra bérelték ki a kalksburgi villát. Jövőre valószínűleg magyar földön, az olasz kastélyban töltik már a nyarat.

Nyári színház és orfeum.

— A belügyminiszterium leirata. —

Arad, május 26.

A belügyminiszteriumtól leirat érkezett ma az aradi nyári színház ügyében. A leirat az utóbbi időben sokat emlegetett dologról, a konkurráló orfeumról szól.

Leszkay András színigazgató kérvényt intézett a belügyminiszterhez, hogy az artistáknak csupán azzal állítsa ki engedélyt, hogy Aradra nézve ne legyen érvényes. Az igazgató kérvényében felemlíti, hogy arra törekszik, miszerint azt a közönséget, mely télen különböző okokból nem járhat színházba, a nyári színházba tömörítse. Az artisták pedig, mint mondja, a saját anyagi érdekének veszélyeztetése mellett a színház közvetítő hivatását is veszélyezteti.

A belügyminiszterium a kérvényre ma adott választ, melyet Aradváros közönségéhez intéz. Az engedélyeknek Aradot illető megszo-

zítását nem viszi keresztül, hanem e helyet felhívja a várost, hogy az orfeumi és hasontó társulatok által kért helyi engedélyeknél legyen kellő tekintettel a színház érdekeire.

A leirat szövege szerint a következőképen hangzik:

Aradváros közönségének,

Leszkay András színigazgató közvetlenül hozzám benyújtott és ide zárt folyamodványában kérést intézett arra nézve, hogy Aradon orfeumi előadások és hasonló mutatványok rendezhetők ne legyenek,

Mint hogy indokoltan tartom folyamodványát, a színigazgatónak a fölötti aggodalmát, hogy az artisták és hasonló mutatványosok versenye főképp a nyári színházban rendezendő előadások sikerét nagy mértékben veszélyeztetné, felhívom a város közönségét, hogy az orfeumszerű mutatványokra szóló helyhatósági engedélyek elintézésével a színház érdekeire különös figyelemmel legyen s jelen intézkedésről *Leszkay* Andrást tudósítsa.

Budapest, május 16.

A miniszter helyett:
Gulner, államtitkár.

A gimnazisták majálisa.

— A Csálában és a Városligetben. —

Arad, május 26.

A majálisoknak egészen új zsánerét rendezték ma az aradi főgimnázium tanulói, kik tavaszi multságukat fele részben a csálai erdőben, másik felében pedig a városligetben tartották meg. A majálisnak mindkét része nagy sikerrel végződött, olyan vig, verőfényes hangulatu volt, mint a jókedvében leragyogó májusi nap.

Kora reggel történt a kivonulás a csálai erdőbe. A merre a lobogók alatt haladó fiúk elvonultak az utcákra, mind megnyiták az ablakokat s a közönség nagy gyönyörűséggel nézte a színes, vidám sort.

Az erdőben, mint az ilyenkor szokás, a reggeli volt a megnyitó, majd pedig játékok, séták következtek. Ebben főképpen a kisebb diákok találták kedvtelésüket, míg a felsőbb osztályosok némi szorongással nézték a derűs eget, nem-e tolikodik rája valami irigy felhő, mely a délutáni táncot megrontja? Az idő azonban állhatatosan szép maradt s annyi jóakarattal mosolygott le a nap, amennyit csak a jó fiúk megérdemltek.

Délután tartott a Csálának vig élete. Ekkor sorba állottak újra és a városon keresztül a ligetbe vonultak. Két óra előtt értek ide és nyomban letelepedtek a terítve álló asztalok köré ebédelni. Hogy milyen jókat lehet az ilyen majálisi ebédeken enni, azt jóleső visszaemlékezésében mindenki tudja. Hát még akik ilyen nagy utat tettek az erdőtől a ligetig!

Vig hangulat volt a tanári asztalnál is, hol más intézetek tanárai, tanügybarátok és más vendégek gyűltek lakomára. *Ottubay* Károly ifjúsági főrendező köszöntőt mondott itt *Burián* János igazgatóra és a tanári karra, az igazgató a vendégeket éltette, egy tanuló pedig *Bayer* Róbertet, a nagy buzgalmu tanári főrendezőt, kinek sok érdeme volt a mai sikerben.

Az ebéd után egyre jobban élénkült a liget ugysis mozgalmas képe s csakhamar elárasztotta a közönség. Az utakat valósággal ellepte a kavargó, színes áradat, mely elfoglalt minden padot, bevette a vendéglő terasszát, a cukrászdát és minden talpalatnyi helyet. Nagy stratégiai tudomány kellett volna ahhoz, hogy valaki

asztalhoz jusson olyan formán, hogy szék is legyen hozzá. Mesés küzdelmek folytak egy-egy adag keménymagos liptóiért, vagy egy pohár sörért. Annál nagyobb volt az élvezet, ha valaki hozzájutott, ami után félóraig eszed zett és káromkodott.

A tánckörben pedig mindenről megfeledkezve, boldogan, tavaszi kedvvel jártak a park s tiszteres gyűrűvel vette őket körül a gárdámok és a nézők tömege. A tánczolókat észszaporodtak, a közönség nőtt, a tarka kalapos világos női ruhák, napernyők káprázatos pompával vegyültek össze a mindent beragyogó fényében.

Az est leszálta nem vetett véget a jókedvnek s a késő éjszakába nyult bele a táncz, melyet jártak fiatalos erővel, tavaszi mámorban. Ez a mámor a cigányzene és a fiatal szív dobogása nyomán kelet s szállt a levegőben rezkető sötét bokrok között.

Ez volt a mai multság krónikája, melynek kiegészítő részeképen a megjelent *hölgyek* megröszsora volna még hátra. Mikor ez ott kint a majálison eszünkbe jutott, kétségbeesve állottunk meg a kavargó tömegben. De azután olyan szánksággal, melyet így utólag meg sem értünk neki álltunk ennek a munkának, melyet nekünk *Sisifus* kartárs nevével jogosan hozhatunk kapcsolatba. Sokan hiányzanak a je. yzékéből, olyan természetes, hogy még bocsánatot is kérünk érte.

A névsor, mely különben nagymérvű munkakord-javítás a majálisi tudósítások történetében a következő:

Asszonyok: Auerbach Miksáné, dr. Angyal Istvánné, Boros Vidáné, özv. Boros Béné, Burján Jánosné, Burdea századosné, Bauma Benedekné, Bokor Alajosné, Beles Jánosné, özv. Balászné, Bauer Karolyné, Böhm Adolfné, özv. Back Sománé, lovag *Borsetzky* Leoné, özv. Baczó Frigyesné, Berta Kalmánné, Czédly Karolyné, Csécsi Imréné, Csákán Sándorné, Cziffra Jánosné, Czeiler Istvánné, Csiziflé Ferenczné, Draser főhadnagyné, Deuts Bernátné, Darvas Imréné, Erdős Dezsóné, Erbián Lászlóné, Faragó Istvánné, Frint Lajosné, Fixek Istvánné, Fülöp Endréné, Fényes Kálmánné, Fuchs Arnoldné, Fuchs Ignáczné, Glesz Lajosné, Freund Fülöpné, Földes Arpádné, dr. Flescher Samuné, Grosz Miksáné, özv. Grószáné, dr. Grau Viktorné, Gál Lajosné, Gágruberné, Heinrich Sándorné, Hoffmann Antalné, Hanacsek Béláné, Haberéger Györgyné, Hermán Gyuláné, Ilromoth Józsefné (Budapest), Haszke Ferenczné, Hartmann Béláné, Hajek Józsefné, dr. Issekutz Lászlóné, Joó Béláné, Józsefvics Ferenczné, Jelinek Henrikné, Jelinek Lászlóné, Kara Győzőné, Kohlbauer Ferencné, Kertay Edéné, Kádas Antalné, dr. Kereszt Gyuláné, Kvitschaláné, Kresz Karolyné, ifj. Kótyóry Jánosné, dr. Kis Dávidné, Keller István Kőmivesné, Klapok Alajosné, Lészai Sándor Lalkó Albertné, Lejtényi Sándorné, özv. Lejtényi poldné, Lázárné, Lócs Rezsóné, Lamberger Jánosné, Laubner Józsefné, Mistét Sándorné, Mező főhadnagyné, Morgenstern Gyuláné, Münzrenczné, Morgenstern Henrikné, Mladin Istvánlósné, Máday Mátyásné, Morvay Miklósné, Jánosné, Neumann Hermanné, Neumannnielné, Nachtnébel Odönné, Ottenberg vadarné, Oncu Miklósnó, Ottubay Kálmáné, Perlaky Gáborné, Pap Györgyné, Prék Mihályné, Pareán Jánosné, Petrovszky Kálmáné, Persa Péterné, Pohl Odönné, Rédey Adolfné, Rosenfeld Henrikné, Róth Henri Rózsa Gézáné, Rieger Imréné, Rácz Márton (Fakert), Réthfalvy Gyuláné, Rosmith Ferencné, Reppmann Gyuláné, Roser Jakabné, Ruzics Károlyné, Rosenfeld Hermanné, Szmáry Zoltánné, Szilágyi Györgyné, Son Gyuláné, dr. Szalay Karolyné, Szokolay Istváné, Spillmann Alberné, Singer Edéné (Fehérvár), Szabó Jánosné, Salacz Dezsóné, Sándor Józsefné, Sági Henrikné, Sonnenfeld Károly Simonffy Aladárné, Schreyer Harryné, Stájer Józsefné, Sváby Jánosné, dr. Steinitzer

Schauer Lajosné, Schwarz Zsigmondné, Scrainka Lajosné, Salgó Pálné, Szalay Antalné, dr. Steinhardt Mórné, Zuciu Aurélné, dr. Singer Jánosné, Kun Gyuláné, Tiszti Lajosné, Telmányi Emilné, Tenner Józsefné, dr. Tolnai Jánosné, dr. Tisch Mórné, Ubl Ferenczné, Vass Gézáné, Vertán Péterné, Vértes Henrikné, Vagács Agostonné, Vannay Gyuláné, dr. Vajda Istvánné, dr. Vas Sándorné, Vajda Lajosné, Walderné, Winkler Sándorné, Weil Józsefné, Zubor Gyuláné, dr. Barabás Béláné, Sófaly Györgyné, dr. Radó Károlyné, dr. Kálman Ferenczné, dr. Wiener Gyuláné, Assael Józsefné, Pollák-Herz Helén, Juszt A.-né (Augsburg), dr. Robitsek Agostonné, Gellényi Ernőné, Kovács Jánosné.

Leányok: Antalffy Márta, Anrbach Irén, Boros Janka, Dóra és Médi, Boros Anna és Margit, Blau Eszti, Blau Nina, Back Eszter és Judit, Beles Flóra, Balázs Irén, Buday Ida, Bíró nőv., Baczó Margit, Bibor Felicia, Bérczi Etta, Blau Erzsébet (Temesvár), Csurgay Ilona, Deutsch Gizella, Domány Emília, Erdvi-Ilés Margit, Erbeszkern nőv., Eibenschütz Leona, Fábian Margit, Frinth Olga, Farkas Margit, Faragó Ilonka, Ferall Ella, Fleischer Ilonka, Földes Lujza, Gásza Etelka, Goldschmidt Czélia, Gál Irén, Gruber nőv., Heinrich Etelka, Hambeck Róza, Herzog Roza, Khudy Aranka, Hehs Vilma, Jó Irén, Jakots nőv., Kertay nőv., Kugler Ida, Kádas Aranka, Kronstein Irma, Kunz Ilonka és Margit, Kabdebó Jozefin, Kun Karola, Kovács Mariska és Ilonka, Kell Felice, Kvitschala Karolin, Kádár Lujza, Koch Janka, Kis Hajnalka, Kőmives nőv., Konez Margit, Kondor nőv., Lukinisch Margit és Irén, Levit Irén, Laukó Lenke, Leopold Edit, Lázár Margit, Laubner Elza, Löffner nővérek, Loránt Edimé, Löwenstein Hermina, Löwinger Vilma, Münz Jolán, Mihály nővérek, Morgernstern nővérek, Mahler Lenke, Maresch Róza, Molitorisz nővérek, Neuman Margit, Ottenberg nővérek, Ottrubay Mariett, Pollák Ella, Petrovszky Irén, Pfefferkorn Hulda, Probszt Malvin, Révész Eszti és Ilona, Rátkay nőv., Réthfalvy Etelka, Rosenberg Margit, Ring nőv., Ruzsonyi Tilla, Stern Flóra, Stein Margit, Schreyer nőv., Scheer Eszti, Schattelesz nőv., Sziklay Margit, Széll Ilonka, Steintzer Elza, Simon Karolin, Szilágyi Erzsike, Stauber Ida, Sváby nőv., Schauer Mariska, Schauer Magda, Scrainca Emmi, Szalay Ilonka, Sinnberger Margit, Sági Emília, Strausz Mariska, Sonn nőv., Schwarz Boriska és Böske, Tanfy Mária, Tiszti Kriszta és Palma, Taraba Margit, Tabakovics nőv., Tonesz Aranka, Terényi Iza, Ubl Ilonka, Verbos nőv., Vas Anna, Vajda Olga, Vincze Margit, Vojtek Mariska, Vajda nőv., Valkó Riza, Walder Helén, Werner Mariska, Weiner Emmi, Rozsnyay nőv., Wollmann nőv., Zubor Blanka.

A volt kisjenői vezérigazgató.

(Az ügyvédi diploma. — Három feleség egy férj.)

Arad, május 26.

Az ellopott takarékpénztárról szóló minapi közleményünk folytán újra aktualissá lett Kis Ármint volt aradi ügyvéd, egykori bankigazgató neve. A Colorádóban azóta meggazdagodott ember érdekes multjából a következő hiteles adatokat volt módunkban beszerezni:

Kis Ármint egykor regalebélő volt a Sulkovszky herceg uradalmában. Üzlete eleinte elég jól ment, míg egy néhány rossz esztendő hatására is megérezve, fizetési zavarok közé jutott. A hercegi uradalom képviselőjében **Tagányi István** ügyvéd foglalatást vezetett ellene és árverésen eladásra került minden ingósága.

A teljesen nyomorba jutott ember panaszkodva fordult az árvereltető ügyvédhez, hogy most mihez fogjon, miből tartsa el önmagát és családját. A fiskális megkönyörült rajta, és azt az ajánlatot tette neki, hogy addig, míg jobb állásra szert nem tesz, jöjjön be hozzá az irodába írtnoknak, 40 frt havi fizetést biztosítva neki.

Kis Ármint az ajánlatot elfogadta és belépett **Tagányi István** ügyvédi irodájába írtnoknak. Itt csakhamar megkedvelte az új hivatást, és

azon kezdett gondoskodni, hogy talán ő is megtudná szerezni az ügyvédi kvalifikációt.

Mindenekelőtt érettségi bizonyítványra kellett szert tennie, és ezt egy kis szorgalommal, egy kis utánjárással meg is szerezte. Ezután a nagyváradi jogakadémiára iratkozott be magánhallgatónak, mely idő alatt tovább dolgozott az ügyvédi irodában.

Mikor az első szigorlatot letette, joggyakornoknak nevezték ki a kisjenői járásbíróshoz, mely állásában több évig foglalatoskodott. Az aljegyzői állás megüresedvén, arra pályázott, de helyébe **Lázár Zoardot**, jelenlegi kisjenői ügyvédet, nevezték ki. Ebben a kinevezésben mellőzését látta, ott hagyta állását és az ügyvédi pályára tért vissza. Jelentkezett is az ügyvédi vizsgálatra, de ott megbukott. Erre ismét a bírói pályára akart lépni és megpróbálkozott a bírói vizsgára. Azonban itt sem járt több szerencsével, ezen a vizsgán is megbukott. — **Kiss Armin** azonban nem esett kétségbe. Újból jelentkezett az ügyvédi vizsgára és ekkor *el is nyerte in optima forma a diplomát.*

Igy lett **Kiss Ármint** ügyvéd.

Családi állapotára nézve a következőket tudtuk meg:

Kiss Armin első neje, kitől elvált, jelenleg is Aradon él; második neje akkor vált el tőle, amidőn a kisjenői takarékpénztárnál viselt dolga kitudódott. A válópert dr. **Vajda István** ügyvéd vitte. A harmadik neje az, aki a kisjenői takarékpénztárra kedvező hirt Aradra megírta. Ezzel Amerikában ismerkedett meg, a ki azonban szintén magyar, még pedig aradmegyei, pécskai születésű nő.

Öngyilkos honvédszázados.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 26.

B.-Csabáról táviratozza tudósítónk, hogy ott ma reggel egy *nyugalmozott honvédszázados* élesre fent beretvével felmetszette az ereit, azután kardszíjjával felakasztotta magát az ablak forgójára, honnét az öngyilkosság felfedezésekor *holtan* vették le.

Az öngyilkost **Uray Vilmosnak** hívják. Hogy mi vitte rá erre a végzetes lépésre, ma még nem tudni, de valószínűnek látszik, hogy a halálba a nyomoruság elől menekült.

Urayt pár év előtt penzionálták. Azóta nyugdíjából éldegélt elég szűkösen, a mi nehezebbre esett, mert hozzá volt szokva a gond nélkül való jó élethez.

Némileg rá mosolygott a szerencse, mikor a csabai selyemgubó-beváltó hivatalhoz megtették felügyelőnek. Most már csinos jövedelme volt, de még mindig kevés arra, hogy „ur” legyen. Olyan ur, a minőt játszani szeretett volna.

Tegnap este — szokása szerint — a vendéglőben sörözött. Már akkor vesztét érezte. Keresztülmulatta az egész éjszakát egy társasággal, melybe belekeveredett. Éjfél tájban félrehívta a vendéglőst és így szólt hozzá:

— Adjon nekem kölcsön száz forintot, de mindjárt...

A vendéglős megragadta. Uray zsörtölődött egy ideig, aztán visszaült az asztalhoz és ivott szürkületig.

Mielőtt hazament volna, újból a vendéglőshöz fordult.

— Hallja, ha a száz forintot reggelig meg nem kapom, *agyonlövöm magamat*...

A vendéglős csak mosolygott. Nagyobb súlyt nem fektetett Uray szavaira, mert akkor már jó mámoros volt és fel lehetett tenni, hogy csak ittas fővel fenyegetőzik a halállal.

Uray virágos kedvben tért haza, hol a szolgálégényével kezdett kötödni.

— Te Miska, van-e száz forintod?

— Nincs nekem, százados ur. Nem láttam én soha egy rakáson annyi pénzt.

— No pedig ha láttál, ha nem, keríts nekem valahonnét, mert másképp baj lesz!

A szolga csak bámult. Mindössze ennyit mondott:

— De jó kedve van a tekintetes urnak!

Uray rámondult a legényre, hogy hallgasson. Azután megparancsolta neki, hogy reggel 6 óra előtt ne zavarja, mert aludni akar. A legény dolgára ment.

Hat óra felé az udvaron keresztül ura szobájába akart menni, hogy felköltse. Rémülten látta, hogy Uray ott csüng az ablakfán, felakasztva.

Lármát csapott s a közelben volt emberekkel feltörte az ajtót. A szoba padlója tele volt vérrel, az asztalon egy véres beretve, melylyel a szerencsétlen kapitány az ereit felmetszette, aztán pedig leoldotta kardszíjját és azal felakasztotta magát.

Rögtön értesítették a rendőrséget, honnét egy rendőrtiszt **Reisz Miksa** dr. városi orvossal a helyszínére sietett. A holttestet levágták s konstatálták, hogy Uray önkézevel vetett véget életének.

A rendőrség most az öngyilkosság okát nyomozza.

HIREK.

— **A király szemléje.** Ő Felsége ma reggel 6 órakor **Paar Ede** gróf főhadsegéde kíséretében a Rákosra hajtatott, hogy szemlét tartson a VI-ik gyaloghadosztály gyakorlatai fölött. A király a Fürdő-utcán, Károly-köruton s az Ullői-uton haladt el, a hol daczára a korai időnek igen sokan jelentek meg. A királyt a vezérkar s tábornoki kar élén **Lobkovitz** Rudolf herceg hadtestparancsnok fogadta, mire ő Felsége lóra ült, s megkezdődtek a gyakorlatok. A szemle 9 órakor ért véget s a király fél 10 órára tért vissza a várpalotába. Délután a budai vigadót tekintette meg a király, s a délutáni 5 órai különvonattal Gödöllőre utazott, a honnan hétfőn reggel tért vissza.

— **Salacz Gyula** kir. tanácsos, polgármester holnap, vasárnap reggel **Győrbe** utazik a városok kongresszusára. Utazása folyamán, tanulmányozás céljából, megtekinti **Pozsonyt** és **Sopront** is.

— **Csák Czirjék Szegeden.** Csák Czirjék dr., a minoriták rendfőnöke szombaton reggel **Tápody Tamás**, a marosvásárhelyi minorita rendház főnöke kíséretében **Szegedre** utazott, hogy az ottani rendház plébániáján bérnáló **Desseffy Sándor** püspököt üdvözölje. Magával vitte az építendő *új templom* fényképét is, melyet **Tabakovics Emil**, építész-mérnök rajza után **Klapok** Alajos fényképész készítette, hogy azt a megyés püspöknek bemutassa.

— **Az udvar Magyarországon.** A király, mint tudósítónk táviratozza, ma délután fél öt órakor megtekintette a budai vigadót. A kormány tagjai és a főváros képviselői fogadták ő Felségét. **Márkus** főpolgármester mondott üdvözlő beszédet. Ezután a király körüljárta az épületet, s ismételtén kifejezte tetszését a látottakon. Ot órakor távozott a király s csak hétfőn tér vissza Budapestre. — **Mária Valéria** főhercegné, a kinek az eredi terv szerint e hó 18-án kellett volna Gödöllőre érkeznie, csak 28-án fog gyermekeivel együtt megjönni. Ez okból a király meg is hosszabbítja magyar földön való tartózkodását, s június 8-án még részt fog venni a gödöllői kastély kápolnájában

rendezendő istentiszteleten. — Csütörtökön a király egész házián, bortal a kezében hosszú sétát tett a gödöllői gazdaságban, megnézte az új gazdasági épületeket és megelégedését fejezte ki, hogy a majorokat most telefonnal kötötték össze. Később a fentartott kertészművelés, s ott a főkertészek tetszését fejezte ki, főleg a gyümölcsös szép felújításaért.

— **A delegációk ülése.** Ma mindkét delegáció tagjai tanácskoztak. A magyar delegáció külügyi albizottsága délből Tisza Kálmán elnöklésével tartott ülését. Ezen egyhangulag hitelesítették a plénum elé terjesztendő jelentést, a melyet Falk Miksa szerkesztett. Tisza Kálmán elnök Falk Miksa előadónak a bizottság köszönetét fejezte ki sikerült munkálataért. — **Az osztrák delegációban** délelőtt tíz órakor folytatták a külügyi költségvetés tárgyalását. Jelen voltak az összes közös miniszterek és Spaun báró is. Mautner német szabadelvű beszélt először, utána Pacak dr., a csehek vezére beszélt, s erősen támadta Goluchowszkyt, hogy külügyminiszter létére beleavatkozik a külügyminiszter mögött Ausztria belügyeibe. Avval végezte, hogy a csehek hü alattvalói lesznek a császárnak, ha visszaadják nekik a szabadságot úgy, mint Magyarországnak.

— **Májusi ájtatosságok.** A májusi ájtatosságok utolsó hetében a következő műkedvelők fognak közreműködni: Vasárnap a tanítóképző intézet róm. kath. ifjusága. Hétfőn Basch Ida, Hartmann Hajnalka, Herceg Róza és Prielle Cornelia. Kedden Vargháné-Irámfy Paula és az oratórium-egylet, mely Schubert oratóriumából teljes zenekísérettel egy részletet ad elő. A solot ebben Siebert Hermin tanárnő énekli. Szerdán Brunhuber Mariska és a vegyes kar. Csütörtökön Ramor Lajosné és a vegyes kar, mely Szeghő Sándor zenedei tanárnak ezen alkalomra irt „Ave Mária“-ját teljes zenekísérettel adja elő. A solot Szeghő Sándorné énekli. A szónoklatokat kedden Székely Polikárp, csütörtökön Fehér Alfréd rendi tagok tartják.

— **Löwinger dr. esküvője.** Löwinger Miksa dr.-t, városunk e népszerű, minden körben tisztelt és nagyrabecsült orvosát tudvalevőleg Fábrián László főispán megyei közkórházi főorvossá nevezte ki. Az új főorvos ma tette le a hivatalos esküt Dálnoki Nagy Lajos dr. alispán kezeibe.

— **Az aradi képtárlat rendezésére** a Nemzeti Szalon 600 frt támogatást kér Aradvárosától. A kérelemben megemlíti, hogy a tárlatot egy napon keresztül ingyen tekintheti meg a szegényebb néposztály és a tanuló ifjuság.

— **A bajor király egészségi állapota.** Münchenből jelentik, hogy a képviselőház pénzügyi bizottságának ülésén Craillsheim miniszterelnök-höz kérdést intézett egyik képviselő a király egészségi állapotára vonatkozólag. A miniszterelnök a hozzá beérkezett jelentések alapján kijelentette, hogy a király egészségi állapota jelenleg nem ad nyugtalanúságra okot.

— **Mangra Vazul beiktatása.** Goldis József aradi román püspök, a ki jelenleg rontói bihar-megyei nyári lakában időzik, az óhitűek pünkösztjén Nagyváradra megy. A püspök Mangra Vazult, a most választott gör. kel. püspöki helynököt iktatja be pünköszt vasárnapján hivatalába és mint püspök először fog misét mondani a nagyváradi gör. kel. holdas templomban. Pünköszt vasárnapján Goldis József egy papot is szentel fel. Ez ünnep-ékekre az aradi székesegyház énekkarából nyolczan mennek, kik a nagyváradi isteni tiszteleten is közreműködnek. Pünköszt másodnapján Goldis a rontói kis templomban fog misézni, a mely templomnak még nem igen volt ilyen illusztris vendége. Mise végeztével ugyancsak a rontói templomban fog a püspök egy papot felszen-

telni, Mangra Vazul pedig összefogja esketni a rontói bíró fiát és menyasszonyát. A vasárnap istentisztelet előtt Goldis püspök jelen lesz az új nagyváradi gör. kel. szentszék megalkotásán.

I — **Gallovich Viktor — orvos.** A sikkasztó Gallovich Viktorról megirtuk volt, hogy odaát Amerikában lemondott a jogász pályáról, s orvosnak készül. Most New-Yorkból az a hír érkezik, hogy letette már az orvosi vizsgát — Chicagóban mindenki doktor — és megnyitotta a rendelő intézetét.

— **Uj ügyészségi megbízott.** A m. kir. igazságügyminiszter Hornyák Aladár nagybuttyini kir. járásbírósi aljegyzőt az aradi kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul rendelte ki.

— **A bolgár fejedelem házassága.** Királyi sarjadékokat előszeretettel házasít össze a közvélemény. Most is a bolgár fejedelem házasságáról terjesztenek híreket, melyek azonban legalább abban a formában — nem igen felelnek meg a valóságnak. Az *Italie* című olasz lap azt írja, hogy a bolgár fejedelem a montenegrói fejedelemnek legfiatalabb leányát jegyezte el. Ez a jelentés, legjobb esetben is tévedésen alapul, mert a montenegrói fejedelem legifjabb leánya még tizenharmadik életévét sem töltötte be.

— **A császár a trónörökshöz.** Mint Berlinből táviratozzák, a *Militärwochenblatt* mai számának jelentése szerint Vilmos császár a német trónörökshöz nagykorúsítása napján a következő sorokat intézte:

Fontos lépést teszel ma az életben. A trónörökös rangját boldogult nagyatyád, aki életének leghosszabb és legfontosabb korszakában töltötte be ezt az állást, oly magasra emelte, hogy egy egész élet munkájára és egész férfierőre lesz szükséged, hogy ezt az állást úgy tartsd fenn, a mint nagyatyád óta a német nemzet és a hadsereg szívében él. Eleinte mint Poroszország trónörököse, azután, mikor a német birodalom 1870. és 1871-ben egybeforrasztott, mint a német birodalom trónörököse magaslik ki ez a kiváló alak, amely annyit szenvedett, a történelemben és par excellence trónörökösként él a nép szívében. Az a tekintély, a melyet nagyatyád a német trónörökös állásában a világ és népnél előtt szerzett, örökséged, a melyet csorbítatlanul kell megtartanod és gyarapítanod. Tisztában kell lenned vele, hogy egész férfierőre van szükséged, hogy ennek a magas és nehéz feladatnak megfelelhess. Ez a gondolat tölt el engem, a midőn ma személyes érintkezésbe hozlak a trónörökös-özredekkel.

— **Házasság.** Brassay János kakarói földbirtokos június hó 4-én köt házasságot Vaszolyán Novák Péter földbirtokos bájos leányával, Ilonka kisasszonnyal.

— **Muzsa a kirakathban.** Sok nézője akadt az Andrassy-téri könyvkereskedések előtt annak a meglepően szép czimképnek, mely az aradi nyári színház megnyitására készülő *Állandó Muzsa* című könyv borítékát fogja díszíteni. A szóban levő kép könnyű lepelbe burkolt karcsu női alakot ábrázol, mely félig Muzsa, félig pedig modern nő, hatásában olyan, mint valami operett Muzsa. A kép ilyen formán teljesen hozzá illeszkedik a nyári színház könnyed hangulatához. A beajánló czimlaphoz méltó lesz a tartalom, mely sok érdekességgel és meglepetéssel szolgál az olvasóknak. Különösen érdekes az az interjú, melyet a szerkesztők a vidéki szinigazgatókhoz intéztek az állandó szinészet ügyében, a melyre a legjobban érdekelt fél, Leszkay András is megfelelt. A könyv tartalmáról már elmondtunk egyet-mást, most ide iktatjuk azon színésznők névsorát, kik bele ir-

tak; ezek: *Angyal Ilka, Assael (Aradi) Arank, Amon Margit, Felhő Rózi, Harmath József, Kalocsa Róza, Parlagi Kornélia, Rédey Szidi.*

— **Savoyai Jenő herceg szobra.** A tavaly budapesti képzőművészeti kiállításon nagy felfigyelést keltett az a lovag szobor, mely Savoyai Jenő herceget ábrázolta. A szobrot neves szobrászunk Róna József faragta és a jury az aradi állami éremmel jutalmazta meg. Most arról értesülünk, hogy a király elrendelte a szobor megvásárlását és annak a budai várkapólnál való elhelyezését.

— **A szocialisták a képviselőház ellen.** A szocialisták lapja közli a következő felhívást:

Eltársak! Munkások!

A képviselő urak meg akarják akadályozni, hogy viselt dolgaik a nyilvánosság előtt kellő módon megvilágíttassanak. Nem akarják megengedni — amit eddig mindig megengedtek — hogy eltársaink, akik az összeférhetlenségeket bejelentették, a bizottság előtt megjelenhessenek s ott elszóval bizonyíthassák az illető képviselő urak visszaéléseit.

Eltársak! Fel kell emelni szavunkat ez ellen az eljárás ellen. Meg kell akadályoznunk, hogy sikerüljön eltussolni az ügyet! Ezért vasárnap május hónap 27-én, délelőtt pontban 10 órakor három népgyűlés tartatik. Napirenden lesz: *képviselőház összeférhetlenségi ügyei és a munkások.*

Eltársak! Agitáljatok a gyűlések érdekében és készüljétek már előre is arra a nagy tüntető népgyűlésre, melyet jövő hó első hetében fogunk ugyan e tárgyban tartani. Elvtársak! Munkások! Agitáljatok! *A pártvezetőség.*

— **Megszűnik a korcsma-hitel.** Szomorúsággal érkezik a pálinka- és borfogyasztók nagy részére az a hírvétel, hogy az Aradi megye törvényhatósága feliratot intéz a kerekegyházi miniszterhez, melyben az alkoholizmus folyton nagyobb mérvű terjedésének megállítására céljából kéri a minisztert, hogy törölje a korcsma-hitelt. Az érdekes felirat megérkezett Aradvármegyéhez is. A miniszter alkalomszerűen teljesíteni fogja a kérelmet.

— **Viktória királynő köszönete.** Viktória angol királynő táviratilag köszönte meg a szultánnak 81-ik születésnapja alkalmával küldött gratulációját. Az angol nagykövet, aki kihívatáson volt a szultánnál, szintén köszönetet mondott neki.

— **Kegyelmi kérvények — kutyáért.** Három kutyát és halála fölött döntött ma a tanács. Ugyanis egy szájkosár nélküli pincsi kutya és társa a peczér kezébe került s a gazdáik kérvényt adtak be, hogy az állatokat ne bunkózzák. Szivre ható szavakkal igyekeztek a kérvényben tanácsot megindítani. A pincsi kutya gazdája az indokolta kérelmét, hogy feleségének úgy kell lennie, mint egészségére veszedelemmel járhat, kedves kutyáját nem kapja vissza. A köszívű tanács mindezek daczára elutasította a kérelmezőket.

— **A kioszk, mint menhely.** A Baross-park kioszkjának éj idején furcsa hivatása van. Ilyenkor a hajléktalan csavargók számára menhelyül szolgál. A kioszk pinczehelyiségeibe mennek s ott töltik az éjszakát. A tanács most ezen állapot megszüntetésére elrendelte, hogy a pinczehelyiségek nyílásait vasráccsal zárják el.

— **Kraxelhuberek tüntetnek.** Pozsonyból érkezett távirat, de olyasmit tudat, mintha valóságos léteznék az a Pressburg, amelynek német polgárainak vallják magukat Kraxelhuberek. Pozsonyban villamos telepet készítenek millió korona költséggel, s a mai rendkívül közgyűlés határozott, hogy kire bizzák a vállalatot. Pályáztak magyar cégek is, osztrák is, s a magyarok ajánlata nem volt kevesebbrebb az osztrákokénál. Ennek daczára a közgyűlés a vállalat kivételét osztrák cégre bízta daczára annak, hogy Rovara Frigyes, Esz-

házy herceg jószágigazgatója a magyar ipar érdekében tiltakozott az osztrák pályázók kedvezményezése ellen. A közgyűlési határozatot Rovara megfélebbezi a belügyminiszterhez. Ennek a döntését nagy izgatottsággal várják Pozsonyban.

— **Kossuth-szoboralapra** ujabban a következő adományok folytak be: Hirschl Zsigmond 5 kor., Nagy Kálmán 10 korona, Nagy Róza 1 korona, Nagy Mari 1 korona, Ursits Vilmos 4 korona, Pankert Viktorné gyűjtése uzsonnán 4 korona, Rosmanith Albert 2 korona, Dombiratos község 6 korona, Antal András és neje 2 korona, Fejér Géza 2 korona, Mezei Péter 2 korona, Huzó István 40 fillér, Vidulovics Izidor 2 korona, Szidor János 1 korona, Bozsik Ernő 40 fillér, Román Róbert 40 fillér, Prolich István 1 korona, Nagy Adolf 1 korona, Pusztaffi 40 fillér, Erdélyi Antal zenekara 4 korona 10 fillér.

— **Orvosnövendékek sztrájkja.** Würzburgból táviratozzák, hogy az orvosnövendékek sztrájkolnak, mert *Schonborn* professzor legutóbb kitiltott előadásairól három növendéket, a kik hozzá nem voltak beiratkozva. A sztrájkolók kijelentették, hogy elégtételt követelnek és addig nem jelennek meg az előadásokon, míg azt meg nem kapják.

— **Egyenlőség.** Történt, hogy két fiatalember összeszólalkozott. Mellekes, hogy micsodán, de alaposan összeszólalkoztak. Oly annyira, hogy a nagytekintetű társadalom szigorúan megparancsolta a fegyveres elintézését. Az egyik fiatalember egy dús gazdag gyárosnak volt a fia. Papája nagyon szerette őt, mert igen sikeres volt és főúri eleganciával tudott költenek. A másik fiatalember egy szegény özvegy asszonynak volt a fia. Édesanyja nagyon szerette őt, mert szolid fiu vala és keresménye legnagyobb részét neki adta.

A párbajon elég szerencsésen átestek. A gazdag fiatalember kapott egy öt öltéses vágást a karjára, a szegény fiatalember viszont egy negyven forintos költség számlát kapott, amelyet hónapokon át keservesen törlesztett. Am az igazságszolgáltatás nem tévesztendő össze a nagytekintetű társadalommal. A nagytekintetű társadalom parancsolja a párbajt, az igazságszolgáltatás bünteti. A mi ifjainkat a törvény elé idézték.

Ez időben történt, hogy az illető bíró éppen hazai államfogházak rendszerét tanulmányozta és azt arra a meglepő fölfedezésre jutott, hogy a bírók császárnak lenni jó, de államfogolynak lenni se kutya.

— No, — gondolta magában a bíró, — nem ugyan nem játszanak ki a ficzkók. Legbüntetem őket pénzbírságra!

— És úgy tett, amint beszéle. Rájuk „szózt” ötven-ötven forintokat. És kaczagott magában bölcsességén.

A gazdag fiu hazament és így szólt:
— Papa! Adjál nekem ötven forintot.
— No mire kell, te lurkó?

A papa megcsóválta a fejét és mosolygós szankodással mondá:

— Ej, ezek a fiúk! Ezek a fiúk!
Viszont a szegény fiatalember hazament és így szólt az anyjához:

— Mama! Most egy időre le kell szoknunk a vacsoráról.

— Miért?
— Mert elítéltek ötven forintra.

— **Sikkasztó ügyvéd.** A krakói büntető bíróság bünvádi eljárást indított *Kastory* dr. ötven éves elöljáró ügyvéd ellen, *Krasinska* grófnő leírására elkövetett sikkasztása miatt. A bünvádi eljárás megindítása nagy szenzációt keltett a városban, hol általános becsülésnek örvendett fiatal fiskális.

— **Leánya után a halálba.** *Vingáról* írja le nekünk: *Kalikin* János vingái földbirtokos, karékpenztári igazgató sulyos csapás érte. A legidősebb neje, ki a feletti bánatában, hogy a leánya öt évben 17 éves viruló szép leányát elválladta a halál, buskomorságba eset. A lelkét a fájdalom nagy beteggé tette a szegény leányát, ma aztán a halál őt is megváltotta sok szenvedésétől. Halála iránt általános a részvétel.

— **A festő boszuja.** Kolozsvárt, a sétatér egyik elöljáró butorkereskedésének kirak

atában, egy remekül megfestett kép vonja magára a közfigyelmet. A kép életnagyságban egy papot ábrázol, a ki balkezeiben egy marék vergődő viperát szorit, mialatt arczáról és szeméből kaján irigység, düh és a bosszu érzése látszik le. A képnek rengeteg sok nézője van annak történetét mindenképen magyarázzák. A beavatottak tudni vélik, hogy ez a kép egy *ma is élő papot ábrázol*, a ki a közéletben tekintélyes szerepet tölt be s a ki igazságtalanul és ridegen bánt egy nagyon tehetséges és nagyon szorgalmas fiatal festővel.

— **Postamesteri kinevezések.** A nagyváradai postaigazgatóság *Hojts* Mihályt az aradi 4. számú postához, *Fejér* Terézt pedig Szintyére kinevezte postamesternek.

— **Zsebelyi méregkeverők az esküdtek előtt.** Temesvárról táviratozzák, hogy a zsebelyi nagy méregkeverési bűnpör két utolsó alakját, a kik felett még eddig nem ítélték, ma állították esküdttörvényszék elé. *Kovács* Éva és *Korin* Ferencz a két vádlott. Az első árzánnal megmérgezte az urát, utóbbi, gyógyszerész létére a mérget szállította. Az esküdtek bűnösnek mondták a vádlottakat s a törvényszék ennek alapján életfogytiglani fegyházra ítélte őket.

— **Meglopott kassziró.** Van Aradon a Hunyady-utczában egy ház, mely arról nevezetes, hogy széles kapuja éjjel-nappal tárva van. Itt lakik *Diener* Róza kassziró, ki a nyitott kapu daczára, szobája kulcsát az ajtó melletti szegre akasztja, ha elmegy. Ilyen formán nem nehéz dolog volt a szobájába behatolni, amit az elmúlt éjjel valaki meg is tett és — nem valami pikáns dolog következik most — *több fehérneműt ellopott tőle.* A tettes ismeretlen.

— **Szenzációs öngyilkosság történt** ma Budapesten. Mint egy távirat jelenti *Steinschneider* Jakab és fia ágynemű czég beltagja, *Steinschneider* Károly *föbelőtte magát.* Az öngyilkos, ki mindössze harmincznyolcz éves volt, végzetes tettét gyógyíthatlan betegsége miatt követte el. Sulyos idegbaja elől a halálba menekült. A szomorú véget ért ember tette a nevezett céget világhírűvé s így az üzleti körökben nagy megdöbbenéssel fogadták halálának hírére.

— **Egy híres asszony halála.** *Temesvárról* táviratozzák, hogy ott ma meghalt özvegy *Gallhagenné.* Halálát az anyakönyvi hivatalnál egy elöljáró asszony jelentette be, a kinél félig mint gazdaasszony, félig mint barátnő lakott. *Gallhagenné* híres régi család sarja. Nagyatya *Mária Terézia* rendkívüli követe volt XVI. Lajos udvarában. *Gallhagenné* leány korában a leg híresebb erdélyi szépség volt. Egy vadászaton ismerkedett meg *Gallhagen* kapitánnyal s ahhoz feleségül ment. Előbb Bécsben, utóbb Temesvárott éltek s mikor férje tíz év előtt meghalt, ott maradt az özvegy *Temesvárott.* Csekély nyugdíjából csak nélkülözések között tudott megélni s a halál szinte megváltás volt az egykor gazdag és elöljáró körökben élt asszonynak.

— **Franciaellenes zavargás.** Londonból távirják: Az esti lapok jelentése szerint Jersey szigeten, mint nemrégiben, megint franciaellenes zavargások voltak. A tüntetők bevették néhány francia kereskedő kirakatait. A zavargókat végre a katonaság verte szét szuronysegezve. Harmincz embert letartóztattak.

— **Gábor Áron szobrára.** *Barabás* Béla országos képviselő tegnap küldött el 165 koronát, amely az ő ivén gyűlt össze. A pénzt *Bereczkre Bogdán* Sándor szobor-bizottsági pénztárnokhoz küldték s erről *Bálint* László kanonok, kerületi esperes, a szobor-bizottság elnökét is értesítették. A multkori kimutatásban foglalt adakozókon kívül még *Simon* Karolin 2 koronát s *Budapestről* egy ismeretlen, posta bélyegjegyekben 1 koronát küldött.

— **A viharágyu bevált!** Jóízűt kaczagnak Aradon ezen a történeten mindenfelé, ahol csak szóba kerül. A viharágyuról, egy kimaradozó férjről és egy haragos asszonyról is esik szó ebben a történet-

ben. A viharágyu tudvalevőleg napról-napra nagyobb tért hódít. Meg kell jegyeznünk, hogy az új találmánynak semmiképen sem akarunk reklámot csapni. Amit elmondunk, részben közérdekű dolog is és igen érdeklő különösen a férjvilágot.

G. ur, úgy a haza, mint a szűkebb haza egyik legvidámabb ura, rendesen éjjel után szokott hazavetődni s kedves életpárja e miatt még rendesebben leszokta hordani szemenszedett szemrehányásokkal, kukli-prédikációnak nevezett ékes hangu s búbajos szavu beszéddel illetván a kimaradozó férjurat, ami természetesen s könnyen érthetőleg nem valami kellemes az érzékeny kebelre.

G. ur végképen elkeseredett s már-már sötét gondolatok fogamzottak meg agyában, amint sötét éjszakában bandukolt haza. Nap-nap után, vagy hogy helyesebben mondjuk, éj-éj után haragosabb lett az asszony s olyan menydörgéssel párosult csetepatét zuditott szeretett férjurarára, hogy a szomszédokra nézve is kezdett a helyzet elviselhetetlenné válni.

G. urnak egyik éjjeli czimborája szőlősgazda lévén, ismeri a szőlőkultúra terén nagy sikerrel használt viharágyu hatását, ajánlatot tett a szánalmat keltő jóbarátnak s ez kapva kapott rajta. A minap is együtt mulattak Gyorokon s amikor már éjjelre járt az idő a vinczellér s két napszamos segítségével kocsira rakták a viharágyut s úgy jöttek be a városba. G. ur lakása elé érván, becsengettek s a mikor a cseléd felnyitotta a kaput becipelték a viharágyut s az udvaron felállítva elsütötték.

A hatalmas dörrenésre fölébredt G. ur neje s a szomszédok kitarva ablakaikat, megrémülve érdeklődtek, kérdezősködtek, hogy vajjon mi történt?

— Talán robbanás?

— Talán öngyilkosság?

A ház udvarán összeszaladtak s ott látták a nagy viharágyut. Az ármányos czimborá mosolyogva fordult az összefutott háznépe és szomszédok felé és szólt:

— *A házi vihar* elosztatására löttünk!

— **Menelik és a dohány.** Mikor *Kolumbus* Kristóf egyik expedíciója alkalmával megismerkedett a dohánynyal és azt beplántálta Európába és itt idővel kezdtek hozzászokni, az uralkodók féltve népeik egészségét, szigorú büntetéssel korlátozták annak élvezetét. Hogy többet ne említsünk, a török szultán *Murat* „csak” *orrlevéllyel* büntette a dohányélvezőit. Azóta nagy idő mult el és az államfők nemcsak hogy nem büntetik a dohányzókat, hanem maguk is hódolnak az élvezetnek. Csak *Menelik* abessziniai császár maradt még el a kortól, amennyiben dicső elődeinek nyomdokába lépve, a dohány bevitelét teljesen megtiltotta, sok alattvalójának nem kis bosszúságára. De mivel minden királyi ténykedésnek oka szokott lenni, úgy ennek is van és erről a *Pall Mall Gazette* című lap a következőket jelenti. *Menelik* császár egyszer megfigyelte, midőn a tengerparton tanyázó angolok kis pipájukból kimondhatatlan élvezetet elámuló arccal szívták a jó dohányt. Miután nagyon kíváncsi volt arra, hogy milyen ízű is lehet az a dohány és maga is szeretett volna abban a kellemesnek látszó élvezetben részesülni, kért az angoloktól egy pipát és egy kis dohányt és rágyújtott. De vesztére. Az eredmény olyannyira ellenkező hatással volt *Menelikre*, hogy a szegény tengeri betegségbe esett király dühösen adta ki a parancsot, hogy utasítsák ki az angolokat kellemetlen szagu pipájukkal együtt. Allitól az a vallomást tette *Menelik*, hogy e jelenet után, ha csak a szagát is érezte a dohánynak már rosszul lett. Dohányosoknak tehát *Abesszinia* nem ajánlatos terület.

— **Fellázadt néger.** Afrikában, a Kongo államban, a feketék fellázadtak és sok fehér embert megöltek *Boma*-ban, *Kongó* fővárosában, nagy pánik uralkodik.

— **Három utca egy lámpáért.** A *Lenkey*, *Dohány*- és *Lehel*-utczák lakói folyamodtak a városhoz, hogy ott a hol a három utca összeshögel, lámpát állíttasson. A tanács a kérelmet teljesíti.

— **A bárónő barátnéja.** Érdekes eset foglalkoztatja most a párisi törvényszékeket. Erről az esetről a párisi társaságokban is sokat beszélnek. A tragikomédia hősnője két magyar hölgy, kik hosszabb idő óta élnek Párisban. Őt esztendővel ezelőtt F. bárónő, ki akkor husz éves volt, Budapesten ösmerettséget kötött egy fiatal, szép nővel, ki egykoru lehetett vele, és aki a szép hangzású Stern névre hallgatott. A bárónő rövid ismerkedés után már bizalmasává tette a kisasszonyt. Kebelbarátok lettek és együtt utaztak Dél-Francziaországba és Olaszországba. A két nő állandóan együtt volt, és együtt utaztak Monte-Carloból Nizzába, onnan Genuába, Velenczébe és Milanóba, míg végre a nagyon gazdag bárónő Párisban a Hausszmann-boulevardon palotát bérelt és oda költözött. E hó első napjaiban a bárónő Magyarországra utazott, hol két hetet töltött el. Elutazása előtt Stern kisasszonynak kétezer frankot adott, hogy ezzel a pénzzel jobb lakást béreljen. Sőt ékszerreit is rábizta és megengedte neki, hogy a háztartásban kénye-kedve szerint uralkodhatik. Midőn a bárónő a napokban visszatért Párisba, nagy meglepetésére barátnőjét nem találta ott. Izgatottságában az egész szolgaszemélyzetet magához rendelte, akiktől értesült arról, a mi távollétében történt. Stern kisasszony ugyanis mindennapos kocsiázásakor a Bois de Boulogneban egy fiatal emberrel ismerkedett meg. Röviddel a bárónő elutazása után két gyűrűt adott el tízezer frank értékben és gyönyörű lakást bérelt az Avenue Kléberen. Ezután a többi ékszer is a zálogházba került, valamint az ezüst evőkészletek is. A drágább ruhákat a zsbárusnak adta el. Midőn a bárónő mindezekről értesült, Stern kisasszony lakására hajtatott, de bebocsátást nem nyert. Erre a bárónő a rendőrség segélyét vette igénybe. Egy rendőrtisztviselőnek, sikerült csellel és rábeszéléssel a kisasszonyt lakásából elcsalni és a rendőrségre vezetni, ahol nyomban letartóztaták. A kisasszony — mint a megindított vizsgálat kiderítette — nagyon régen keresett személyiség főleg Ausztriában, különösen Bécsben, hol számos csalást követelt el.

— **A Duna hullámai között.** Az este a budapesti Ferencz József-hidról egy 20—25 évesnek látszó munkásember a Dunába vetette magát s nyomtalanul eltűnt a habokban. Ma reggel pedig egy 15—17 évesnek látszó cselédleány ugrott a Dunába az Eskü-téren. Szerencsére kimentették, de eszméletlen állapotban került a Rókus-kórházba.

— **Felmentett apagyilkosok.** A szegedi esküdtbiróság — mint tudósítónk táviratozza — ma ítélte a *Dezso* testvérek felett, a kik Hódmezővásárhelyen megölték az édes apjukat. A megölt ember ismeretes garázdá alak volt, s többször ült már börtönben, s fiait is erőszakoskodásával ragadta a gyilkosságra. Az esküdtek nem bűnösnek mondták a két tettet, s a bíróság ennek alapján felmentette őket.

— **Harcz a klerikálisok ellen.** Brüsszelben holnap tartják meg a kamarai választásokat. Valószínűnek hiszik, hogy a liberálisoknak végre sikerülni fog a klerikális párt uralmát megtörni.

— **Bűnbánó gyilkos.** A brünni ügyészséghez ma beállított egy elzúllott ember azzal a kéréssel, hogy tartóztassák le, mert meggyilkolt egy ismeretlent. Az önként jelentkező gyilkost nyomban letartóztatták és kihallgatták, melynek során bevallotta, hogy Ilchnovitzból származik *Hrabal* Agost a neve, és azért gyilkolta meg az ismeretlent, mert az utlevélét az országúton kikapta kezéből és futásnak eredt. — Ő nem volt rest, utána vetette magát a tolvajnak és kövekkel agyon-sujtotta és a holttestet a közeli folyóvizbe dobta, azért jelentkezett önként — mondotta a vizsgálóbíró előtt, mert lelkiismerete mardosta és bűnét már megbánta.

— **Halálos lórugás** *Takáts* József 24 éves kisperegi születésű m.-pécskai kocsist halálos szerencsétlenség érte. A legényt, ki *Donáth* Andrásnál volt alkalmazva, gazdájának lova oly veszedelmesen hasba rugta, hogy életben maradásához nincs remény.

— **Házi cigányunk.** *Nagy* Károly 14 tagból álló zenekara ma, vasárnap este bucsuhangversenyt rendez a Fehér Kereszt téli kertjében, mert e hó végétől fogva a nagyváradi *Püspök-fürdőbe* van három óra szerződötve. Aradváros zeneértő közönségének egy nagyrésze találkát adott ma estére, hogy élvezze a távozó zenekar jó zenéjét. A zenekar örvendetes haladásáról már a napokban tett tanúságot, mikor bemutatta, hogy aradi cigány is tud elfogadhatót, sőt élvezettest nyújtani. Ma délután a Baross-park kioszkjában játszik a távozó nemzeti zenekar.

— **Öngyilkos feltaláló.** *Janiger* Móricz bécsi gyári mérnök, mint egy távirat jelenti, *öngyilkosságot követett el.* Még nagy csütörtökön el-tűnt otthonról s ma rátaláltak holttestére a *Dunában.* A mérnöknek több találmánya volt, mely negyed milliónyi értéket képviselt. Pénze azonban nem volt s nem tudta értékesíteni találmányait. Azt hiszik, ez vitte a halálra.

— **Pályázat tanulmányi ösztöndíjra.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a pesti magyar kereskedelmi bank által 1892. évben alapított 30.000 koronás külföldi tanulmány-utrá szánt ösztöndíj $4\frac{1}{2}\%$ -os kamatait, vagyis összesen 1350 koronát a f. évben az alapítólevél értelmében egy felső ipariskolát jó sikerrel végzett iparosnak szándékozik kiadni és ez ösztöndíjra pályázatot hirdet, melynek feltételeit a következőkben állapította meg: Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly iparosok, kik a budapesti, vagy a kassai állami felső ipariskolát jó sikerrel végezték, mely körülmény iskolai végbizonyítvánnyal igazolandó. A folyamodványban megjelölendő azon speciális ismeret, melynek elsajátítása, vagy tovább tanulmányozása végett az illető e tanulmányutat megtenni szándékozik. Felemlítendő folyamodónak esetleges szakmunkálatai az illető ismeretkörben, valamint a nyelvismeretek és a tervezett tanulmányút programja és időtartama, valamint azon körülmény is, hogy folyamodó hány évet töltött szakba vágó műhelyben vagy gyárban s katonai kötelezettségének eleget tett-e vagy sem. Végül megemlítendő a folyamodványban, hogy folyamodó miként véli szerzett ismeretét és tapasztalatait a tanulmányút befejeztével itthon értékesíthetni. Oly pályázó, ki jeles iskolai képzettség mellett a tanulmányozandó vagy elsajátítandó speciális ismeretek körében már elméleti vagy gyakorlati irányú tanulmányokra hivatkozhatik — és ezt igazolni képes — valamint kellő nyelvismerettel is bír, az ösztöndíj odaitélésénél előnyben fog részesíttetni. A pályanyertes a tanulmányútról a kereskedelemügyi miniszter urhoz jelentést tenni tartozik. A fentiek figyelembevételével szerkesztendő folyamodványok a keresk. miniszter urhoz czimezve az alulírott kereskedelmi és iparkamarához *f. é. június hó 10-éig* nyújtandók be. Felhívtnak tehát mindazok, a kik ez ösztöndíjra pályázni kívánnak, hogy megfelelően felszerelt kérvényeiket a jelzett határidőig a kamaránál adják be, mert később érkező folyamodványok nem lesznek elfogadhatók. *Az aradi kereskedelmi és iparkamara.*

— **Öngyilkosság — testvéri szeretetből.** Megrázó jelét adta ma Bécsett testvéri szeretetének egy fiatal, alig huszonnégy éves kömives-segéd. *Bradics* Antalnak — így hívják a kömivest — hét éves kis öcsce néhány hét óta nagybetegen feküdt szülei lakásán. A szülők és aggódó bátyja könyező szemekkel virrasztottak a kis beteg ágya mellett, de a nagy szeretetet legyőzte a könyörtelen halál, a kis *Bradics* Ferencz ma reggel hét órakor meghalt. *Bradics* Antal ez szörnyen megviselte. Gyakran emlegette, ha öcsce meghal, ő is megöli magát. Szülői rettegetve nézték a szerető testvér nagy fájdalmát, saját érzéseiket elnyomva, egyre csak őt vigasztalták. *Bradics* Antal nyolcz óra felé kissé lecsillapult és el-

ment hazulról, egy fél óra mulva azonban önmaga ellen fordította a gyilkoló fegyvert. Mielőtt magára lőtt volna, előbb betért fodszáchoz és megborotválkozott, megnyiratkozott. Mondta is a segédnek, szépen végezze a dolgát, mert most utoljára borotválja őt. A borbélytól egyenesen a vendéglőbe tért. A lakás belső szobába ült le, egy pohár sört rendelt. Hozta a pinczér és ahogy *Bradics* ismét megborotválkozott, elővette revolverét és szivárvány akarta löni magát. A golyó a 6-ik és 7-es borda között furódott be mellébe, a szívet nem érintette, de átfurta a tüdőjét. A lövés zajára persze azonnal nagy csödület támadt a korcsolya előtt. Nyomban megérkezett az orvos, ki egyelőre bekötözte *Bradics* sebét és azonnal beszállította őt a közkórházba. A seb életveszélyes, az orvosok nem biznak a szerencsétlen fiatal ember életben maradásában. Az asztalon elhelyezett pohár sör mellett *Bradics* oda ült, melyre a pinczér hozta a sört. Nem akart adós maradni vele.

— **Tűz egy szigeten.** Spalata-ból táviratozta, hogy tegnap délután Milnában, Brazza szigetén, nagy tűz támadt, a melyet a közelben lévő *Nagy* hadihajónak a legénysége fáradságos munkával után lokalizált. A spalatói önkéntes tűzoltók már csak a romokat távolította el. A lakosság osztatlan elismeréssel adózik az áldozatképmatrózoknak, a kik a tüzet eloltották.

— **A kritikus bajusza.** *Louis* Ernault, a híres nap elhunyt francia regényíró életéből érdekes apróságot elevenít fel most a *Figaro.* Ernault ugyanis a *Figaron*ál kezdte írói pályáját; kritikus volt s a képkiállítás megbírálása is a kötelességei közé tartozott. Egy alkalommal rontott hozzá kora reggel egy hatalmas terméskor ember s a köszönről is megfeledezve, kiáltott rá barátságosan hangon:

— Ön az az Ernault?

— En vagyok. És ön?

— O'Connel vagyok. Most már sejtheti, hogy miért jöttem.

— Nem sejtem, uram.

— Megmagyarázom tehát. *En vagyok a feleség* annak a O'Connelné asszonynak, kinek festményét olyan igazságtalan módon bírálta meg az *Figaro* cikkekben.

— De...

A kritikus tiltakozni akart, de nem tudt szóhoz jutni, mert O'Connel, ki nyugalmazott oroszországi huszártiszt volt, dühösen támadt rá és kitépte a félbajuszát.

— Ha úgy tetszik, kérhet tőlem elégtételt — mondotta aztán s elhagyta a szobát, kezébe a kritikus bajuszával.

Ernault nyomban fölkereste *Vilmessaut* a *Figaro* akkori szerkesztőjét s elpanaszolta neki az esetet.

— Mitévő legyek most? — kérdezte.

— Borotváltassa le a megmaradt félbajuszát, hogy meglegyen a szimmetria.

— És aztán? Pört indítsak ellene?

— Még csak az kellene! Megörökítenem az esetet.

— De hát mitévő legyek?

— Üljön fel a legközelebbi vonatra, a zék Etratóra s várja meg ott, amíg kinő a bajusza. Adok kéthónapi szabadságot.

Ernault megfogadta a jó tanácsot.

— **Viktor Emánuel halála.** 1878. telén történt, hogy *Viktor Emánuel* római kvirináli lotájában való tartózkodása alatt, nyolcvan éves korában tüdőgyulladásban megbetegedett. *Lorenzo Bruno* volt az első orvosa, s így jutott az a nehéz feladat, hogy a királyt a potáról felvilágosítsa. Nem sokat habozott hát, hanem e szavakat intézte a királyhoz: — Felség, a veszély említése még ellen egy savoyai fejedelmet sem rémítette, mert mindegyiküknek a veszedelem az eleme. Felségednek minden előde, ha életgéhez közeledett, megadással közeledett is hozzá. Szent meggyőződésem, hogy felség hasonlóképpen fog cselekedni.

Egy pillanatra elborult a király arcán, így szólt az orvoshoz:

— Annyira beteg volnék?

— Még nem adtunk fel minden reményt — felelte *Bruno* — de mindig jó, ha a végsőre el vagyunk készülve.

— Jól van hát — válaszolt a király — küldjön Ancinóért, az udvari káplánért.

E szavakkal karját az orvos vállára tette és így folytatta:

— Már eddig is tudtam, kedves Brunó, hogy ön jándokkal viseltetik irántam, de most látom csak, hogy valósággal barátom.

E párbeszéd után a király felvette az utolsó kenetet és a Savoyai-ház ősi szokása szerint, a haldokló ágya előtt az egész udvar elvonult. Viktor Emánuel halálos ágyában felülve, elhaló fényű szemével az elvonulók mind-egyikére bucsupillantást vetett, azután visszahanyatlott vánkosára s jobblétre szenderült. Igen szívós természetű ember volt s a legerősebb szervezetű királyok közé tartozott.

— **A legkisebb régi hazai nyomtatvány.** A manapság gyémánt kiadásnak nevezett apró könyvek a könyvnyomtatás első századaiban is a könyvedvelés tárgyai közé tartoztak, habár a betűk kicsinségére nem közelíthették meg a mai sztereotip uton előállított ugynevezett mikroszkopikus kiadásokat. A Bryce-féle hula-hazonhét és fél milliméteres magas és 19 mm. széles angol szótár (The smallest English Dictionary in the world), mely ma a legkisebb produktum ezen a téren, 384 lapon mintegy 13.000 szót, tehát az angol társalgási nyelv legész szókincsét tartalmazza; ismerjük a biblia, Dante, Petrarca, Shakespeare stb. modern műveinek kiadásait, melyeket orálanczra függesztve lehet hordani. De ezek inkább kuriózum-számba mennek, szövegük olvasásához nagyítóüvegre volna szükség. A régi gyémántkiadásai ellenben a rendesnél alig kisebb betűkkel vannak nyomtatva, tehát kevesebb szöveg fér lapjaikra, naulde viszont megvan az az előnyük, hogy olvasni kritikus lehet őket. Mint a *Magyar Könyvszemlé*-ben az olvassuk, egy ilyen régi gyémántkiadás került elő a Nemzeti Múzeum birtokába, adományozás útján. E könyvecske azért nevezetes, mivel a legkisebb régi, hazai nyomtatvány, amit a bibliografusok ismernek. A könyvecske Lőcsén került ki a sajtó alól, 1686-ban; semmi kétség az iránt, hogy az akkori híres Breuer-féle könyvnyomda termében. Ez a nyomda a XVII-ik század második felében kezdett működni s 1686-ban már a Breuer Sámuel birtokában volt.

Az említett könyvecske németnyelvű s Luther katekizmusának lényegesebb részeit tartalmazza. Hatvannégy lapból áll s a lapok magassága 47 milliméter, szélessége 37 mm., a kötési ábla magassága 50 mm., szélessége 40 mm., a kötötés vastagsága 10 mm. Ez tehát a legkisebb magyar nyomtatvány, amit eddigi tudomásunk szerint a magyarországi könyvsajtó az 1711 előtti időkben, a magyar nyomdászat inkunábulumai között találunk korábban produkált.

— **Mindenki igyekszik pünkösdre csinos toalett** s egyéb cikkeket jutányos áron beszerezni. Mint tudtunk, a legújabb forrást ajánljatjuk Porter Vilmos koronás ruházata, ahol a legszebb női- és férfi divat cikkek közismert jutányos áron kaphatók. Sétapálcák, nyakkendők, nyakkendőtü, elegáns inggombok, parfümök, ingek, kézelők, dohány- és pénztárcák, keztük stb.

— **Mai számunkhoz a Kossuth-szoboralapra** a bizottság körlevelét mellékeljük, melyre külön is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **T. üzletfeleink szives tudomására** hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő (Szabadság-ter 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Fertőző betegségek ellen**, melyek leggyakrabban az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, az egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Krisztus Szt.-Lukács fürdői hegyiforrás hirdetésére.

— **Hogy a ló minő gyorsan veszti erejéből,** a legerőltető munka mellett, azt minden lótulajdonos tudja, az izomszalak merevsége nagyon is gyakran következménye a túleröltetésnek. Kitartó munkához alkalmasakká tehetők a lovak, ha rendszeresen alkalmasan jászok a cs. és kir. szabadalmazott lómosóvizet, a wizada-féle restitutionsfluid-ot. Ez különösen beválik, mint segédszer ficzások, rosszul lépés az idek merevsége, gyengeség ellen és mint erősítő és visszasszerző szer nagy fáradságok után.

— **Fontos háziasszonyoknak!** A lakás akkor lehet tiszta és portmentes, ha a padló napmázzal van bevonva. Puha padlóknál ez akkor lehet el legjobban, ha azt az Eisenstädter-féle Li-

noleum padló zománczal kenik be. Ezen kitűnő és elismert legjobb fénymáz gyorsan szárad, tartós és gyönyörű fényvel bír, nem terjeszt kellemetlen szagot, olcsóbb minden más fénymáznál, mert kiadóbb és tartósabb. Értéktelen utanzatóktól óvakodjunk és kérjen mindenki kizárólag Eisenstädter-féle „Linoleum padló zománcz“-ot törv. bejegyzett „vaslovag“ védjeggyel.

A halálbüntetés és a szatmári elítéltek.

— Mikép rendelkezik az új törvény? —

Arad, május 26.

A szatmári rémpör hőseit elérte a sujtó igazságos ítélet s erről folyik most a szó mindenfelé. Az urról, akire akasztás vár és a segítőiről, akiknek egyikére szintén kötélfalált mondtak ki a bírák.

Ebből az alkalomból ide iktatjuk azokat a törvényes rendelkezéseket, amelyekkel az új bünvádi perrendtartás azt az eljárást szabályozza, ami halálos ítélet esetén követendő. Ime:

Ha az esküdtbírók tanácsa halálbüntetést állapított meg, az ítélet kihirdetése után az elnök kérdést intéz az elítélthez az iránt, hogy kíván-e a kegyelemért folyamodni. Az elítelt válasza jegyzőkönyvbe veendő.

Közvetlenül ezután az esküdtbírók birói tanácsa a kir. ügyészség képviselőjének nem nyilvános üléshez való meghallgatása után indokolt véleményt nyilvánít arra nézve, hogy a halálraíteltet a kegyelemre méltónak tartja-e és hogy igenlő esetben a halálbüntetés helyett mily büntetésnek megállapítását javasolja.

Az eljárás elnöke felszólítja a védőt, aki a főtárgyaláson közbenjár, hogy a halálra ítélt érdekében három nap alatt kegyelmi folyamodványt nyújtson be.

Az ügynek összes iratai a kegyelmi kérvénnyel, ha ilyen benyújtva van, akkor is felterjesztendők a kir. kuriához, ha a halálbüntetést megállapító ítélet ellen semmiségi panasz nincs használva.

E véleményt a kir. kuriának az ügyben eljáró büntető tanácsa zárt ülésben állapítja meg és pedig semmiségi panasz esetében ennek elvetése alkalmával, egyébként pedig külön ülésben.

A véleményadást mindkét esetben nem nyilvános ülés előzi meg, melyben az előadónak az ügy állásához mért előterjesztése után, a koronaügyész a kegyelmi kérvény iránt nyilatkozik.

A kir. kuria elnöke a véleményt a nem nyilvános és a zárt ülésről felvett jegyzőkönyvvel s az összes iratokkal együtt, az igazságügyminiszterhez teszi át.

A királyhoz az igazságügyi miniszter intézi a felterjesztést. Ennek megtételénél nincs kötve a bíróságok véleményéhez.

Az elsőfoku bíróság a kegyelmi kérvényre vonatkozó királyi elhatározást és ha a királyi kuria a semmiségi panaszt elvetette, előbb az e tárgyban hozott határozatot, az elítéltek és a kir. ügyészségnek nem nyilvános ülésben hirdeti ki.

A kihirdetésre a védő is meghívandó, de elmaradása nem akadályozza a kihirdetést.

A halálbüntetés a kihirdetést követő nap reggelén hajtandó végre.

A kihirdetés után az elítelt mellé vallásának lelkésze rendelendő.

Az elíteltet a hivataluknál fogva erre kötelezettek kivül csak hozzátartozói, védője és azok látogathatják meg, kikkel magán kíván találkozni.

Elmebetegnek vagy teherben levő nőnek felgyógyulásuk előtt sem a felső bíróság ama határozata nem hirdethető ki, melynek következtében az ellenük megállapított halálbüntetés jogerőssé vált, sem a kegyelmi folyamodvány eredménytelenségéről nem értesíthetők, sem rajtuk a halálbüntetés nem hajtható végre.

A halálbüntetés zárt helyen hajtandó végre.

A végrehajtásnál jelen kell lenni az eljárást vezető kir. ügyésznek vagy helyettesének, a törvényszék részéről kiküldött bíróknak és jegyzőkönyvvezetőnek, a helybeli

közigazgatási hatóság egyik főbb tisztviselőjének, a fogházfelügyelőnek, a lelkésznek és a halál megállapítása végett alkalmazott két orvosnak.

Az elítéltek rokonai és védője a végrehajtás helyére bocsátandók. A kir. ügyész a helyi viszonyokhoz képest a jelenléte más férfiaknak is megengedheti.

Ha több halálbüntetés hajtandó végre, intézkedni kell, hogy az elítelt, akire a sor később kerül, se az előbbi kivégzésnél jelen ne legyen, se az előbbi kivégzést ne lássa.

A végrehajtásról a kiküldött bíró és a jegyzőkönyvvezető veszi fel a jegyzőkönyvet. Ebben leírandó a végrehajtás egész lefolyása és különösen kiteendő a kivégzés megkezdésének, valamint a halál bekövetkezésének az orvosok által megállapított időpontja.

A jegyzőkönyvet a törvényszék részéről kiküldött bíró és jegyzőkönyvvezető, továbbá a kir. ügyész, illetőleg helyettese, a közigazgatási tisztviselő és az orvosok írják alá.

A kivégzettek holtteteit egyszerű és feltűnést nem okozó eltemetés végett a rokonoknak átadható.

A szatmári ítélet nem rendelkezik arról, hogy a két halálra ítélt közül melyiken hajtandó végre utoljára a büntetés, ami azelőtt súlyosítás volt. Most az új eljárás szerint — mint az a fentiekből kivehető, — egyik sem láthatja a másik kivégzését. A törvény szerint intézkedni kell, hogy az az elítelt, akire a sor később kerül, se az előbbi kivégzésnél jelen ne legyen, se a kivégzett holttetét ne lássa.

A szatmári bíróság már határozott a kegyelmi kérvény dolgában. Az ügyész meghallgatása után nem nyilvános ülésben megállapította a kuriához felterjesztendő véleményét, hogy a halálra ítéltet a kegyelemre méltónak tartja-e vagy nem. *Határozata nem került nyilvánosságra.*

A kuria a semmiségi panasz elintézésével egyidejűleg a koronaügyész meghallgatása után fog a kegyelmi kérvény iránt nyilatkozni. Véleménye az igazságügyminiszterhez kerül, aki aztán a királynak tesz előterjesztést, amelynek megtételénél nincs kötve a bíróságok véleményéhez.

A kivégzésnél csak férfiak lehetnek jelen. *Az akasztottak holttetét a családnak ki fogják adni.*

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **A Neptun Maros-fürdő részvénytársaság** 1900. évi június hó 10-én, vasárnap délelőtt tizenegy órakor a Maroson levő fürdőépület társalgójában *rendes közgyűlést* tart, melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak. A napirend tárgyai következők: Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés bemutatása; a mérleg és nyer. és vesz. számla előterjesztése és a felmentvény megadása iránti határozathozatal; netaláni indítványok. A t. részvényesek kéretnek, hogy részvényeiket a közgyűlést megelőző napon d. u. 6 óráig a fürdő pénztáránál letéteményezni sziveskedjenek. Arad, 1900. évi május hó 16. *Az igazgatóság.*

(*) **A kisjenői tűzoltó-egylet** tegnap tartotta rendes ülését, melyen Csukay Gyula főszolgabíró bejelentette, hogy a miniszteriumtól leérkezett az egylet alapszabálya a jóváhagyási záradékkal. A tagok elhatározták erre, hogy az egylet védnökeül József főherceget kérik fel. Tiszteletbeli elnök Csukay Gyula lett. Ezután a választást ejtették meg:

Főparancsnok lett: Popovits György dr. Főparancsnok helyettes Zachariás Ernő. Fecskeendő-parancsnok: László Gyula. Mászó parancsnok: Dávid József. Mentő parancsnok: Bondár Ferencz. Pénztáros: Kotzka István. Fecskeendőmester: Tokay János. Szertármester: Kozma Antal. Zászlóvivő: Skovcza János. Orvos: Vékony Albert dr. Választmányi tagok: Kirileszku Gyula, Kokas József, Ujj János, Schmidt Elek, Boros Károly, Marián András, Haló István.

(*) **A csabai muzeum-egyesület ünnepe.** A békés-csabai muzeum-egyesület a pünkösdi ünnepek alatt nagyobb szabású ünnepélyt rendez. Az ünnepély programja a következő:

Első nap: Az egyesület elnöksége és a községi előljáróság fogadja a délből érkező vendégeket. Délután 3 órakor a Vigadóban felolvasás. 1. *Zsilinszky* Mihály államtitkár, az egyesület tiszteletbeli elnöke, megnyitó beszédet mond. 2. *Hampel* József a régiségekről és a vidéki muzeumokról olvas fel. 3. *Jankó* János dr., a néprajzi muzeum igazgatója, 3 óra előadást tart a kézi munkákról és azok stílusáról. 4. *Varságh* Béla egyesületi elnök záróbeszédet mond. A két kiváló tudós: *Hampel* és *Jankó* a Nemzeti Muzeum legbecesebb tárgyainak bemutatásával is illusztrálni fogják előadásukat. Este bankett lesz a Széchenyi-ligetben. Második nap: Este 8 órakor ünnepi hangverseny lesz a városi színházban, melynek programja a következő: 1. A csabai dalkör éneke megnyitja az estélyt. 2. *Kozma* Andor, a Kisfaludy-társaság titkára, erre az alkalomra írott költeményét olvassa fel. 3. *Szendy* Árpád a békésmegyei születésű zongoraművész, zongorán ad elő klasszikus darabokat. 4. *Jászay* Mari asszony szavalatja. 5. *Hubay* Jenő saját szerzeményű magyar darabokat ad elő. 6. A csabai dalkör zárja be az ünnepélyt. A hangverseny után a Vigadó dísztermében táncmulatság lesz. A bálanyai tisztet *Zsilinszky* Mihályné urnó fogja betölteni.

SPORT.

+ **Az aradi kerékpár-klub** ma, vasárnap d. u. 2 órakor kirándulást tart *Keresztesre*. Indulás a klub helyiségéből.

+ **A „Meteor” és az aradi kerékpár-klub** tagjait felhívja az elnökség, hogy holnap, vasárnap este 7/9 órakor a Vas-kávéházban tartandó igen fontos értekezleten, teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Egy albiró fegyelmi ügye.** *Simon* János karczagi járásbíró tavaly feljelentést tett a szolnoki törvényszék elnökénél *Adorján* Imre aljársbíró ellen, hogy a teendőit elhanyagolja, a bünvizsgálatokat felületesen vezeti és sohasem tartja be a hivatalos órákat. Az ügyészség indítványára a törvényszék megindította a vizsgálatot. A kir. ítélőtábla, mint elsőfoku fegyelmi tanács, azonban nem talált elegendő okot a fegyelmi vétség megállapítására és *Adorjánt* az ellene emelt vád és következményei alól *felmentette*. Így ítelt ma a kir. kuria kisebb fegyelmi tanácsa is, melyen *Czorda* Bódog elnökölt s az ügyet *Asztalos* Aba bíró ismertette.

§ **Szélhámos ügynök.** A budapesti ítélőtábla első büntető tanácsában ma délelőtt érdekes főtárgyalás volt *Sárkány* József ítélőtáblai al-elnök vezetése mellett. *Freidbauer* Zsigmond, egy rovott előéletű ügynök ült a vádlottak padján, a ki a vácsi vásáron nagyon furfangos módon lopta meg *Tóth* Pál hatvani parasztgazdát 235 forintjától, a mit a szegény ember az ökreiért kapott. Ugy történt az eset, hogy *Tóth* Pál a vasúti állomás felé tartott, amikor *Friedbauer* keresztbe átfutott az utcán és ravaszul elejtett egy nagy bőpénztárczát.

— Hé! — kiáltotta az öreg *Tóth* Pál, — álljon meg, elvesztette a pénztárczáját.

Friedbauer oda se hallgatott, csak sietett tovább. De alig telt bele néhány perc, *Friedbauer* visszajött s rátámadt *Tóth* Pálra:

— Itt vesztettem el a tárczámot, ötszáz forint volt benne. Nálad van, vén gazember!

S ezzel hirtelen belemarkolt az öreg zsebébe s kirántotta annak pénzes zacskóját. Aztán futásnak eredt. Csakhogy a fellármázott csendőrök lefülelték a püspöki lak udvarán, a hova bemenekült.

A pestvidéki törvényszék *Friedbauert* négy évi fegyházra ítélte. A kir. ítélőtábla *Burg* Lajos bíró előadása mellett, *Székely* Ferencz dr. kir. főügyész és *Lengyel* Soma dr. közbédő meghallgatása után *Friedbauer* büntetését *negyedikévi fegyházra* szállította le.

§ **Elítelt antiszemita** Különös tévedésnek köszönheti *Ackerl* Ferencz kárpitós, hogy a törvényszék elé került, mely nagyobb pénzbírságban marasztalta el. A *Reichsport* című lapban egy cikket irt *Ackerl*, melyben *Löbl* József kereskedőt azzal vádolta, hogy a kárpitosi mesterséget is üzi mellékesen és ezzel e tisztos ipart bitorolja. Cikkében *Löblt* „az a zsidó *Löwy* vaskereskedő” címmel illette. *Ackerl* azonban nemcsak a névből tévedett, midőn *Löblt* *Löwinek* írta, hanem a vallás tekintetében is is, mert *Löbl* a keresztény anyaszentegyház tagja. *Löbl* a cikk megjelentése után *Ackerl* rágalmazásért bepörölte, mely ügyben ma volt a végtárgyalás. A törvényszék a rágalmazót *negyyszáz* korona pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén *negyven napi* elzárásra ítélte.

KÜLÖNFÉLÉK.

□ **Hughes** milliói. A nemrég elhunyt *Hughes* tanár, akinek a róla elnevezett telegrafalást és sok különféle villamos készüléket köszönheti a tudomány, körülbelül hatvanmillió koronát hagyott hátra és ezt az óriási vagyont kizárólag tudományos és jótékony czélokra testálta.

□ **Csoda-szemüveg.** *Smith* fizikust, a fiedelfiai egyetem tanárát a mesék világába illő felfedezésre vezették a Röntgen-sugarak. A tudós, ki egyuttal kitünő mechanikus is, olyan készüléket csinált, amelylyel sikerült megbizonyítania, hogy a napsugárban melegítő és világító sugarakon kívül intezív Röntgen-sugarak is vannak, különösen szétszórt világosság mellett. A készülék ezer darab rendkívül finom, egy ezredmilliméternyi vastaságú *Mária-üveglapocskából* áll, amelyeket pókháló-finomságú szálak választanak el egymástól. Az így készült lap rézgyűrűbe van foglalva, melyet huszezer volt elektromos áram jár át. A készülék a világító és melegítő sugarat föltartóztatja s csupán a Röntgen-sugarakat bocsájtja át. A készüléket egy izben fényképező gép elé tették s mozgó felvételt készítettek egy gyakorló huszárezredről. Az eredmény meglepő volt. Egy sereg csontvázat lehetett látni, amelyek csontváz-lovakon nyargaltak. Persze szemüveg alakjában is lehet készíteni ilyen készüléket. Ilyen szemüveggel aztán minden embert csontváznak látunk, átlátunk a tölgyfa-deszkán s embertársunk zsebében megszámlálhatjuk a pénzt. Kísérletei közben *Smith* azt is fölfedezte, hogy minden test, amelynek hőmérséklete husz fokkal különbözik a levegő hőmérsékletétől, láthatatlan sugarakat vet, amelyek hasonlóak a Röntgen-sugarakhoz. Ily módon könnyen végrehajtható a következő kísérlet: Rendkívül érzékeny fotografáló lemezt fekete papirosba és pergamentbe teszünk. Azután ráfektetjük a kezünket s föléje egy nagyon meleg vasalót, vagy jókora darab jeget teszünk. Néhány perc múlva a kéz csontváza rajta lesz a lemezen, amelyet azután a rendes módon kell tovább kezelni. Ha a kísérlet előtt *kálium sulfuratum* porával erősen bekenjük a kezünket, a hatás annál nagyobb lesz.

NAPIREND.

Május 27. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Magdolna. — Protestáns naptár: Magdolna. — Görög-keleti naptár (május 14.): *Izidor*. — A nap két 3 óra 54 perczkor, nyugszik 7 óra 27 perczkor. — A hold két 2 óra 55 perczkor, nyugszik 6 óra 21 perczkor.

Május 28. Hétfő. Róm. kath. naptár: *Emil*, *Vilmos*. — Protestáns naptár: *Emil*, *Vilmos*. — Görög-keleti naptár (május 15.): *Pakóm*. — A nap két 3 óra 54 perczkor, nyugszik 7 óra 28 perczkor. — A hold két 3 óra 39 perczkor, nyugszik 7 óra 27 perczkor.

Időjárás. Légnomás reggel 7 órakor 761.3 milliméter, délután 2 órakor 759.6 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 16.3, délután 2 órakor C° + 24.2. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 3, délután 2 órakor EK. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor többnyire derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, helyenként csapadék, zivatarok.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Május 27. A borosjenői takarékpénztár közgyűlése délután 3 órakor. — *Galsa* hegyközség rendkívüli köz-

gyűlése délután 2 órakor. — A *Schreyer*-konservatóri hangversenye este 7 órakor (Városi színház.)

Május 28. Az aradmegyei gazdasági-egyesület igazgató-választmányi ülése délelőtt 9 órakor (Vármegyeháza.)

Május 31. Az aradmegyei gazdasági-egyesület szociális és borászati szakosztályának értekezlete délelőtt 9 órakor (Vármegyeháza.)

Junius 19. Körösvosválasztás Kis-Peregen.
Junius 29. Lóverseny Kisjenőn.

IDEGENEK ARADON.

— Május 26. —

Fehér Kereszt szálloda. *Fassel* György, *ros* *Prosnitz*. — *Pusztafi* *Ferencz* utazó *Budapest*. — *Ungár* *Móritz* utazó *Bécs*. — *Reichhold* *Her* utazó *Bécs*. — *Hilfreich* *Adolf* utazó *Bécs*. — *T* utazó *Budapest*. — *Arvai* *Sándor* *J* utazó *Szeged*. — *Bertuch* *Miksa* és neje utazó *Steiermark*. — *Schuk* *Ede* utazó *Bécs*. — *Klein* *Zsigmond* utazó *Bécs*. — *Csorny* *József* utazó *Bécs*. — *Klein* *Herman* utazó *Bécs*. — *Schu* *Ferencz* pénztárnok *Brád*. — *Varga* *Andor* m. utazó *Budapest*. — *Hofbauer* *Sándor* kapi. utazó *N.-Várad*. — *Gyurkovits* *Ferencz* utazó *Budapest*. — *Lajkomet* *Jenő* utazó *Prága*.

Vass szálloda. *Ungar* *Mór* utazó *Budapest*. — *Hahn* *József* utazó *Budapest*. — *Kohn* *Jakab* utazó *Budapest*. — *Herskovitz* *Lajos* kereskedő. — *F* utazó *Ignác* kereskedő *Oroszába*. — *Kemény* *Károly* kereskedő *Szalonta*. — *Hoff* *József* utazó *Bécs*. — *Gr* utazó *Aladár* utazó *Bécs*. — *Kovács* *Sándor* vállalk. utazó *Lugos*. — *Krumm* *Adolf* hivatalnok *Besztercze*. — *Gros* *József* utazó *Bécs*. — *Jakot* *Max* utazó *Budapest*. — *Roth* *Lajos* utazó *Budapest*.

Központi szálloda. *Schwitzer* *Henrik* tábornok utazó *Temesvár*. — *Kállay* *Zoltán* főispán utazó *Miskolcra*. — *Füzesséry* *Kálmán* igazg. utazó *Makó*. — *Kardos* *Sándor* mérnök utazó *Makó*. — *Steinlechner* *Gligor* ad, építész utazó *Belgrád*. — *Turcsányi* *Olga* színésznő utazó *Budapest*. — *Pikler* *Henrik* gépmérnök utazó *Budapest*. — *Krenc* *Géza* gépmérnök utazó *Budapest*. — *Hess* *Móritz* utazó *Edvin* marhakereskedő *München*. — *Pohl* *Lajos* utazó *neje* birtokos *V-Hunyad*. — *Henik* *Károly* utazó *Budapest*. — *Baur* *György* utazó *Bécs*. — *Roth* *Vilmos* utazó *Bécs*.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDEZÉS.

— **Gyapjuvásár.** *Miskolcra* az idén június 13. napján fog megtartani. Az érdekelt körök erről ez uton is értesítettnek. — **Aradi kereskedelmi és iparkamara elnöksége.**

— **Az aradmegyei gazdasági egyesület szociális és borászati szakosztálya** május hó 31. délelőtt 10 órakor a vármegyeházában nagytermében értekezletet tart. Tárgyak: 1. *Arad* helygalya egész vonalán létesítendő új vízharúzógyukkal való jégverés elleni védekezés ügye. 2. Esetleges indítványok. *Arad*, 1900. május hó 25-én. *Kosinsky* *Viktor* elnök.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 27.

Délitőzsde. A buzakínalót mérsékelt, vétel gyöngye, Nyugodt irányzat mellett 15,000 métermagas rült forgalomba, 2% fillérig olcsóbb árákon. Egyéb gabonaműek közül árpa szilárd, rozs keresett, zab nyugodt tengeri szilárd. Időjárás szép és meleg.

Zárul 12 órakor:

Buza májusra	8.05—8.07
Buza októberre	8.12—8.13
Rozs májusra	7.30—7.40
Rozs októberre	7.39—7.40
Zab májusra	5.10—5.11
Zab októberre	5.27—5.29
Tengeri májusra	5.62—5.64
Tengeri júliusra	5.63—5.64
Repcze augusztusra	13.40—13.50

Zárul 4 órakor:

Buza májusra	8.08—8.10
Buza októberre	8.11—8.12
Rozs májusra	7.32—7.33
Rozs októberre	7.32—7.63
Zab májusra	5.05—
Zab októberre	5.29—5.31
Tengeri májusra	5.58—5.59
Tengeri júliusra	5.62—5.63
Repcze augusztusra	—

Zárul 4 órakor:

	korona
Osztrák hitelrészvény	715.50
Magyar hitelrészvény	716.—
Leszámitolóbank részvény	493.—
Rima-Murányi vasúti részvény	555.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	650.50
Közúti vasút	617.—
Városi villamos vasút részvény	319.—

dapest-kőbányai sertéskeresek. csarnok.

— Május 26. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 100.—102.— filig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — filig. Öreg könnyű páronként 320 kilogramm felüli súlyban — filig. Fiatal nehéz páronként 251—320 kilogramm súlyban 103.—104.— filig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 100.—102.— filig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli súlyban — filig. Közép páronként 240—280 kilogramm felüli súlyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 96.— filig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban — filig. Közép páronként 250—320 kilogramm felüli súlyban — filig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban — filig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogramm felüli súlyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — filig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 102.—104.— filig. Közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 101.—102.— filig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 97.—100.— filig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak súly szerint és példányonként levonások mellett, egy kilogramm súlyban értendők. — Szokászerűleg a hizott sertés teljes (brutto) súlyából az ételre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vad javából 10% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes súlyát vétetik irányadónak.

Sertéslétszám: Május hó 23-án volt készlet 43605 darab, május hó 24-én főlhajtatott — 952 darab, május hó 25-én elszállított — 692 darab, május hó 25-én maradt készletben 43865 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. május 26.

1000 magyar aranyjárdék 40/0	95.75
1000 magyar koronajárdék 40/0	91.—
1000 magyar arany 4 1/2 0/0	101.—
1000 magyar ezüst 4 1/2 0/0	99.25
1000 magyar keleti vasut	97.50
1000 magyar földterhermentesítési kötvény	91.25
1000 magyar Italmegváltási kötvény	98.25
1000 magyar szlávon földterhermentesítési kötvény	92.50
1000 magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	158.—
1000 magyar szahályozási és szegedi kölcsön	138.25
1000 magyar papírjárdék	97.20
1000 magyar járadék ezüst.	97.—
1000 magyar járadék arany	96.—
1000 magyar aranyjárdék	96.—
1000 magyar államsorsjegyek	135.—
1000 magyar bankrészevény	175.—
1000 magyar hitelbank részvény	714.—
1000 magyar hitelintézet részvény	714.—
1000 magyar magyar államvasut	654.—
1000 magyar bankos arany (Napoleonkor)	19.26
1000 magyar szőlőbirodalmi márka	118.25
1000 magyar 31-éves	242.40
1000 magyar gyehé	96.30

KERPEL IZSÓ

nyv-, zenemű-, papirkereskedése és antiquáriuma

RADON, Andrassy-tér 20. sz. (Arena épület.)

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy étebben rendkívül előnyös alkalmi vételek közzölhetők könyvek és hangjegyekben. Gyönyörű disz munkák, szépirodalmi és tudományos stb. meglepő olcsó árakon kaphatók. Műzenemű-ujdonság mélyen leszállított áron, írtott hangjegyek féláron adatnak el. Forráskönyvek és dívatlapok előfizetése. Képes levelezés nagyban és kicsinyben való árusítás. Névjegyek gyors és olcsó készítése. Művelethez szükséges legelőnyösebb beszerzési források. Minden nyelvű használt könyvek, egész könyvtárak és átjártott kották méltányos áron való árlása.

Használt iskola könyveket

kedáron vásárlók.

Ugyan-e czég ajánlja 30000 kötetes könyvtárát, melyben minden ujdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható.

Kölcsön díj havi 60 kr.; vagy kötetenként 4 kr. A tanuló ifjúságnak egy óra 50 kötetenként pedig 3 kr. A könyvek újak tiszták. Jegyzék ingyen.

Contetti csomagja 3 kr.

CSARNOK.

Aron.

Irtá: Csersy Mihály.

(Vége.)

Mikor megüresedett a szakasz s az itthon maradt legénység bevonult a meleg „szuszterejba“, kártyázni, maga elé hívta a szakaszvezető Aront és tettetett csodálkozással szólt hozzá:

— Hát te nem mész szabadságra?

— Nem tudtam, hogy szabad! — felelte egykedvűen a katona.

Egy ideig gondolkozott a fűrer, azután kurtán mondta ki:

— No hát menj...

Aron fölvette a köpenyegét és úgy, amint látta a többiektől, odaállt feszesen a szakaszvezető elé és jelentkezett:

— Fűrer ur, jelentem alássan, elmegyek szabadságra.

Igy aztán rendén volt minden, elment.

A vonaton szinte beösmertette önmagával, hogy még se olyan fekete az ördög, aminőnek azt a falra festik, az emberek se olyan rosszszak, aminőnek látszanak. Pedig nem volt igaza ennek a tapasztalatlan, jólelkű fiúnak. Csalódott. Hiszen nem ismerte az embereket. Most kezdte csak ismerni őket.

Ugy történt, hogy a manipuláns őrmester egyéb teendői hiányában valamikor nagyobb munkába fogott, amit tudvalevőleg egy jóra való számvivő-katona sem bir elvégezni kisegítő munkás nélkül. Így esett meg azután, hogy Aront a század-irodába hívták. Irástudó ember volt. Többször betessékelték a különféle füzetek szerkesztésére.

Keresték, de nem találták sehol. Furcsa dolog is volt ez, hiszen ő már akkor otthon volt Csongrádon, vagy Kisteleken s úgy lehet, akkor öntötte ki szívének nagy keserűségét és az édes anya szívaiban kereste a vigasztalást. A szakaszvezető, akit kérdőre vontak, nyugodt lélekkel, közönyösen jelentette:

— Bizonyosan megszökött!...

Persze, hogy megszökött, hogyan is lehetne ez másként, vélekedtek a rangbeliek.

Este volt, mikor Aron visszaérkezett. Mosolygva jött be a kaszárnyába, vidám volt, otthon hagyta minden panaszát az édes anyjánál. A folyosón az inspekczióssal találkozott. Jólelkű fiú volt ez is, sajnálta Aront lelkéből. Amint látta fölfelé jönni a lépcsőkön, elébe ment és résztvevő szólt hozzá:

— Aron mit tettél?

— Semmit! felelte nyugodtan az.

— Be vagy jelentve, hogy megszököttél.

A fiatal katona elsápadt, nem birt egy szót se szólni.

— En? — mondta később.

— Te, te.

Azt hitte, fölfordult vele a kaszárnya épület. Valami tompa fájás ütődött a fejébe.

— Ki mondta ezt neked? — kérdezte szorongva.

— Ki? ... Jelentést tettek az ezredhez.

Aron visszalépett a márványköves lépcsőn, lehajtotta a fejét és elgondolkozott. Gondolatai közé beleszövedött most egy rideg, nagy épület, mely előtt szuronyos katonák sétálnak lefől és kétségbeesett arcok tekintenek ki félénken a vasrácsok mögül. Ettől megborzadt; remegett mindene és könybe lábadtak a szemei. Uram Isten, hát ilyen itt az élet; pénzt zsarolnak ki a gyöngébtől s annak az árán bevitetik a vasrácsok mögé.

Belekapaszkodott az inspekcziós karjába és hívta az udvarra:

— Gyere, mondj el mindent.

Lenn a havas kaszárnyaudvaron, ahol sötétség volt és fagyos szél szaladgált a sárga falak között, elbeszélte mindent részvétellel, sajnálkozással a fiú. Ugy, amint történt. Azonban ez a minden nagyon is kurta volt. Ezen nem tudott eligazodni Aron. Ugy gondolta, hogy föl se megy, visszamegy haza, történjék bármi. Hiszen nem ő az első, akit ily módon fegyverek között visznek a kaszárnyába és bizonyára nem is lesz az utolsó. Az inspekcziós azonban nem eresztette. Vigasztalta és oktatta, hogy mit beszéljen.

Az őrségen takarodót fujt a kürtös. Egy-egy szolgálatban levő katona szállingózott le

az épületekből, kik esti-jelentést mentek beadni a kaszárnya ügyeletesnek. Eppen ideje volt, hogy Aron is rászánja magát a fölmentésre. A havas udvaron elvégre is nem alhatik az ember, pedig jobb szeretett volna most itt lefeküdni ez a boldogtalan fiú, hogy soha se legyen többé virradása.

Amint félénken belépett a szakaszba és meghallotta a kemény, kommandószerű hangot mely a sarok-ágyról szállt keresztül a legénységi szobán: Aron! ... egyszerre meghidegült benne a vér s a félelem verejtéke ült ki a homlokára.

Odament a szakaszvezető elé, de már jelentkezni sem volt ereje. Az szólt hozzá. De nem azon a vad hangon, aminővel boszéláni szokott, hanem csöndesen, barátságosan:

— Hol voltál, Aron?

— Szabadságon! — felelte tompán a fiú.

— Szabadságon? ... Hát aztán ki adott neked szabadságot Aron? — folytatta némi gunnyal.

— A fűrer ur, öt forintért! — vágta oda elszántan Aron.

Es most a félénk ember egyszerre megváltozott. Az alakja kiegyenesedett, a szemei pedig csodálatos fényben égtek. A kétségbeesett lélek dacza, elszántasága ült az arczára. A szakaszvezetőt elfutotta a méreg, felugrott az ágyról és nagy hangon kiáltotta:

— Megvasaltatlak nyomorult regruta, ha még egyszer ki mered mondani ezt a szót.

Es a nyomorult regruta, aki az imént keményen az arczába vágta ennek az üres lelkű embernek a bűnét, most hidegen, megadással felelte:

— Vasaltasson meg fűrer ur, ha lelke van.

Nem vasaltatta meg. Elzavarta maga elől Aront, azzal a kijelentéssel, hogy holnap raporton jelentkezzék.

Könyezett, mikor az ágyához ért a fiú. Sirt keserűségében és fájalmában, ami ebben a perczben szakadt a lelkére, amint az édesanyjára gondolt.

Nemsokára csönd lett a szakaszban. A sötétséget megritkította az utcai lámpa leverődő, sárgás fénye. Az emberek elaludtak, csak Aron szemére nem jött álom. Mint megannyi ijesztő rémképek vonultak el előtte azok a rideg, kemény paragrafusok, melyeket két hónapon át minden este fölolvastak előttük az ujoncziskolában. Hogy a szökés tiz esztendei várfogsággal jár. Hogy a főlebbvaló megsértésének főbelevés az ára. S ki tudná így hamarosan elbásozni ezeket a dresszirozásra alkalmas szabályokat, melyeket katonaviselt emberek valamennyien hallottunk valamikor a káplár ur ajkáról, az estéinkinti reglama-ismertetés alkalmával. Es mi tagadas, bizony meg is szépen tünk azoktól.

Aron is megrémült tőlük.

Mikor mindenki aludt, mikor senki nem látta, hogy mit cselekszik, fölkel és eltávozott. Nem kérdezte meg tőle senki, hogy hova ment. Elment bizonyosan oda, ahol nincsenek paragrafusok.

Másnap reggel lent a Tisza szélén találták meg az oldalfegyverét; a fehér homokba volt szurva gyanánt.

Most, amidőn az ember visszatér idők mulásával az élet útján mohosodó oszlopokhoz s nézi rajtok a fölrott és még le nem kopott jeleket, nagy nehezen tudja csak a maga eszével föl fogni, hogy miért kvalifikálja az embert még ma is abban a cifra világban a rangra, a hatalomra az elmebeli sötétség, holott idekint éppen annak az ellenkezője teheti csak emberré az embert.

Hány Szél Pista és hány Aron kerülközik odabent az esztendő haladásával, akikről jeleket rajzolgatunk föl ama bizonyos határkövekre.

NYILTTÉR.*

Tartományi
SAVANYUVIZ Semplo és Styria forrás
VILÁGHÍRŰ
ÜDÍTŐ ITAL FÉLÜLMŰHATATLAN
GYÖGYVIZ. FÜRKÉTÁR MAGYARORSZÁG RÉSZÉRE
Hoffmann József Budapest. Kapható minden hírnevesebb fűszerüzletben

Tisztelt uram!

Az aradi izr. hitközség választóinak f. évi május hó 24-én megtartott értekezletén, kiküldött kijelölő-bizottság az alanti névsorban állapította meg azon férfiakat, kiket a f. hó 27-ére kitűzött választásra kijelölt.

A bizottságot ezen jelölésnél csak azon egyetlen érdek vezette, hogy oly férfiak kerüljenek a hitközség élére, kik kipróbált hazafiságuk mellett hithű zsidók is, és mint ilyenek, első sorban hivatvák arra, hogy hitközségünk vallási, culturalis és jótékonyági ügyeit vezessék és fejlesszék.

Kérjük ezen szavazólapot f. hó 27-én változatlanul beadni.

A kiküldött kijelölő-bizottság.

Elnök:

Deutsch Bernát.

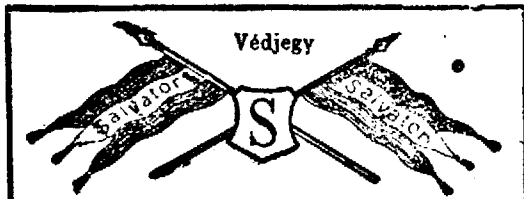
Alelnök:

Kohn S. N.

1. Assael Hermann	16. Dr. Mandl Vilmos
2. Auszterweil Zsigm.	17. Mittler Zsigmond
3. Bing Ede	18. Neuman Adolf
4. Bing Vilmos	19. Neuman Dániel
5. Böhm Adolf	20. Ottenberg Tivadar
6. Deutsch I. Mór	21. Preisach Vilmos
7. Eles Armin	22. Somogyi Gyula
8. Funkelstein Józ. S.	23. Spitzer Ignác
9. Glück Károly	24. Dr. Steinhardt Mór
10. Dr. Grossmann J.	25. Dr. Schuszter Illés
11. Herzl Bernát	26. Wallfisch Armin
12. Holländer Ignác	27. Weisz Dávid
13. Kohn Zsigmond	28. Weisz Sándor
14. Lusztig Adolf	29. Dr. Tisch Mór.
15. Lustig Mór.	

Választás:

1900. évi május hó 27-én reggeli 8 órától esti 6 óráig. A választás, illetőleg a szavazatjegyek beadásának helyisége: a hitközség gyűlésterme (Zsinagóga-épület, I. emelet.) — (A szavazatok beadása czéljából bejárhatnak az Árpád-térről, ennek megtörténte után a kijáráshoz a Chorin Aron-utczára nyíló kapu áll rendelkezésre.)

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvényénél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diaetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható érvényvizkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

OLASZ BOR. MONTICCILO JÁNOS KOSSUTH-UTCZA 5. SZÁM. KIFOGÁSTALAN BOR.

Másolat 360/1900. kihg. szám. A budapesti állandó borvizsgáló-bizottságnak a Monticciolo János aradi borkereskedőnek boraira vonatkozó 1850/1900. szám alatti szakvéleménye alapján, Arad szab. kir. város rendőrkapitányi hivatala, a következőleg határozott. **Határozat:** A Monticciolo János, Aradon tartózkodó borkereskedő ellen az 1893. évi XXIII. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott 53850/97. számú kereskedelemügyi m. kir. miniszteri rendelet 13. §-a alapján folyamatba tett eljárás beszüntettetik s egyben a borvizsgálat körül felmerült 66 korona 08 fillérnek, az állampénztárból leendő fedezése iránt, az összes ügyiratok kapesán a város tek. Tanácsa útján, a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztés tetetni rendeltetik. A határozat egy példányá Monticciolo János, Aradon tartózkodó borkereskedőnek és egy példányá Domonkos Lajos urnak, mint az aradi borellenőrző bizottság h. elnökének, másolatban kiadatik. **Indokok:** Mert a budapesti állandó bizottság, az aradi rendőrkapitányi hivatal által, a Monticciolo János aradi lakos, borkereskedő pinczéjében 1900. évi márczius hó 7-én megtartott borvizsgálat során, a pinczébe talált borokból vett bormintákat a megejtett vegyvizsgálat alapján, 1850/900. szám alatt kelt szakvéleményében kifogástalannak mondotta ki. Arad, 1900. május hó 19-én. Green s. k. alkapitány kihágási bíró. A másolat hitelűl: Mihályes Károly, s. k. (P. H.)

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gonddal és izléssel készülő
különbféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt- és fényes cellodin stb. papirokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Uzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

1 életnagyságu nagyított mellkép **30** korona,
6 darab mignon-fénykép . . . **4** korona,
6 darab vizit-fénykép . . . **6** korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképész. Templom-utca, Minorita-palota. Bejárat a m. kir. posta mellett.

Personne distinguée

ayant reçu son éducation à **Munich**
Paris, sachant l'allemand, l'anglais

FRANÇAIS, très

BONNE MUSICIENNE

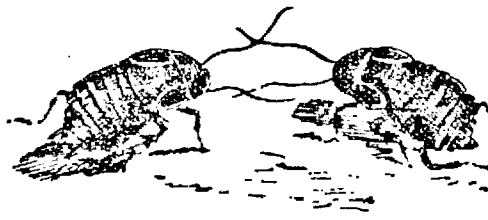
donnerait des leçons à **ARAD**;

suite ou à partir du mois de septen

Elle accepterait aussi engagement d

Excell. réf., dipl.

Prière de s'adresser sous „**Paris**“
bureau du journal.

Pusztuljanak a muszka

svábok, poloskák, bolhák, legyek, szunyok
stb., mert mindnyájan legnagyobb ház-
lenségünket képezik.

Ajánljuk fenti férgek biztos kiirtá-
csalhatatlan hatása

dalmáciai rovarporaink

(jobb mint bármilyen másféle.)

melyeket 30, 50, 80, filléres és 1 koronás
50 filléres eredeti, s zárszallagokkal
töltött dobozokban árusítunk.

VOJTEK és WEIS

gyógyáru és illatszerüzlete Aradon.

A legbiztosabb hatású molypusztító
is nálunk kapható.

Kleinoscheg-Elyse

a Segyőbő Feszőgő

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érke:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 5.10
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 8.18
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.20
Szm. sz. tv. délután 3.56	Személyvonat d. u. 3.56
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 4.21
Személyvonat este 9.35	Szm. sz. tv. délután 9.35
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.35
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 12.11
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.04
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.30
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 6.35
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 7.18
Temešvár felé:	Temešvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 6.20
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 11.56
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 5.—
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 6.45
Személyvonat délután 4.25	Vegyesvonat este 4.25
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. du. 6.25
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 12.06
Borosbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 5.20

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,

melyek főelőnyei: **préselt aczélemoz-állvány, téglacél-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpusztíthatatlan szerkezet,**

továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3½ és 4 lóerejű **gőzcséplő-készleteit.** Sack-rendszerű, aczelöntésű ekefővel ellátott **ekét, „Boni“-féle kéttengelyű eketalyigait járgányos cséplő-készleteit, szecskavágóit** és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Figyelmeztetés! Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt meghatalmazásokat f. évi január 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csakis azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közön-ség tévutra vezetlenség és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

217

A magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

Biztos kereset

kinálkodik jó befelőképességgel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törvénycikk értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részlet-fizetésre való eladásával foglalkozni 1891 **kivánnak.**

„MERCUR“
váltóüzleti
részvénytársaság
BUDAPEST
Arany-János-
utca 31.

Az 1878. év óta fennálló
csász. és kir. szab.

jégszekrények

Budapesten.

Stiller József ajánlja törvényesen védett és elismert legjobb szerkezetű kintüntetést nyert **hűtőkészülékeit, sör, víz, vaj, nyers-hús hűtésére, ételhűtőket** házi szükségletre, **fagyalt-készülé-keket és fagyalt-reservoárokat, bormérési berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgető csapokat.** — Képes árjegyzékek ingyen.

STILLER JÓZSEF,
BUDAPEST.

Gyár és iroda:
Nagydiófa-utca 22.
78

Hirdetés.

Az aradi izr. hitközség **választási bizottsága** ezennel közhírré teszi, hogy a hitközségi képviselő-testület újválasztásának időpontjául **f. évi május 27. napja** állapított meg, mely napon reggeli 8 órától esti 6 óráig az **izr. hitközség üléstermében (zsinagóga-épület I. em.)** működő választási bizottságnál a szavazati jegyek **személyesen** szünet nélkül beadhatók.

A választási joggal bíró hitk. tagok névjegyzéke és szavazati űrlap a választásra jogosított hitk. tagoknak legközelebb kézbesített fog. A szavazatok beadása céljából **bejáratnak az Arpad-térről,** ennek megtörténte után **a kijá-rathoz a Chorin Aron** utcára nyíló kapu áll rendelkezésre.

Aradon, az izr. hitközség választási bizottságának 1900. évi május hó 16-án tartott üléséből. 1699

Rosenberg Lipót,
vál. biz. jegyző.

dr. Mandl Vilmos,
vál. biz. elnök.

Csak 3 forint.

A legszebb és legczélszerűbb

Alkalmi ajándék.

(Emlék az elhunytakról.)

Arcképek életnagyságban bármely beküldött fénykép után. Szállítási idő 10 nap. A hü hasonlatért kezeség vállaltatik. A fénykép sértetlen marad Karácsonyi ajándéku szánt megrendelések előbb küldendők be.

Bodascher Siegfried

jutalomdíjazott műterme 43
Bécs, II., Praterstrasse 61.

Lucsky

vasas hévfürdő

Liptó megyében.

Szénsavdús 32° C. meleg. 599 m. a tenger színe fölött, fenyves erdőtől környezett kárpáti völgyben.

Felülmulthatatlan mindennemű gyengeségnél, sápkórnál, női betegségeknél, idegességnél, hysteriánál, neurastheniánál, tábesnél. — Idény: **junius 15-étől augusztus 15-ig.** — Elő- és utó-idény leszállított áron. — Vasuti állomás Liptó-Tepla. 1811

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zairmentes készítmény a.....

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat és himlőhelyeket. még koros egyéneknek is idebajos arciszínt kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamiltások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlitatnak. Felőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemial intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatal bizonyítják, higganyt, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy l frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyszeti laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszerárban és illatezerkereskedésben.

Gurahoncon

a vasút mellett fekvő

Hungária szálloda

1900. évi szeptember hó 1-től,
esetleg azonnal

bérbe adó.

Bővebbet a tulajdonosoknál:
Weiszberger és Moskovitz czégnél
Gurahoncz. 1817

Aradvármegye alispánjától.

14232—1900. sz.

Versenytagyalási hirdetmény.

Aradvármegye székházán és a volt törvényszéki épületen szükséges helyreállítási és átalakítási, valamint az ezzel kapcsolatos bontási és istálló építési munkálatok kivitelének biztosítása céljából az 1900. évi június hó 6. napjának d. e. 10 órájára a megyei székház nagytermében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezőni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi összes munkálatok együttes, elvállalására vonatkozó, zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 óráig hozzám annyival is inkább igyekezzenek beadni mert a későbbben érkezettek — nem különben utó ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt és a 74391 korona 79 fillérnyi költség összeg 5 %-ának megfelelő bántéppénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az aradi magyar királyi állam építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Aradon, 1900. évi május hó 20-án.

Dálnoki Nagy Lajos,
alispán.

1826

500 forintot fizetek annak, aki **Bartilla** fogvizének használatát mellett, üvegeje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) **A. Bartillen, Erba's** (E. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommer-gasse 1. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak. — Kapható Aradon: **Rozsnyay Mátyás** gyógyszerárában, Szabadság-tér. 2427

Idény május 1-től szeptember végéig.

Javallatok: a gége-, légző- és emésztési szervek betegségei. Ellenjavallat: asztma. Gyógyeszközök: alkáli muriat. források u. m. **Constantin és Emma forrás**, alkáli muriat. vasas víz: **János forrás**, tisztá szénsavas aczérvíz. **Kölos-forrás**, savó, tej (száraz takarmányozás) kefir, **lápó-inhalatio**, **fenyőgőz inhalatio** (mindkettő egyes kabinokban).

Gleichenberg gyógyhely

respiráló készülék, pneumat. kamarák, édes savánvív és pezsgő caloricator fürdők, fenyőgőz és aczélfürdők. Nagy vízgyógyintézet, talaj-kúra. Enyhe, nedves-méreg, pormentes és szélcsendes levegő, erdős dombvidék. Tengerszin feletti magasság 300 méter. Felvilágosítás és prespektus ingyen. Lakás és kecski megrendelhető.

a gleichenbergi fürdőigazgatóságnál.

Csipkefüggöny tisztító gyár.

Alapított 1858 évben.

Müller J. és Fia

mű-selyemfestő és vegytisztító gyára ARADON.

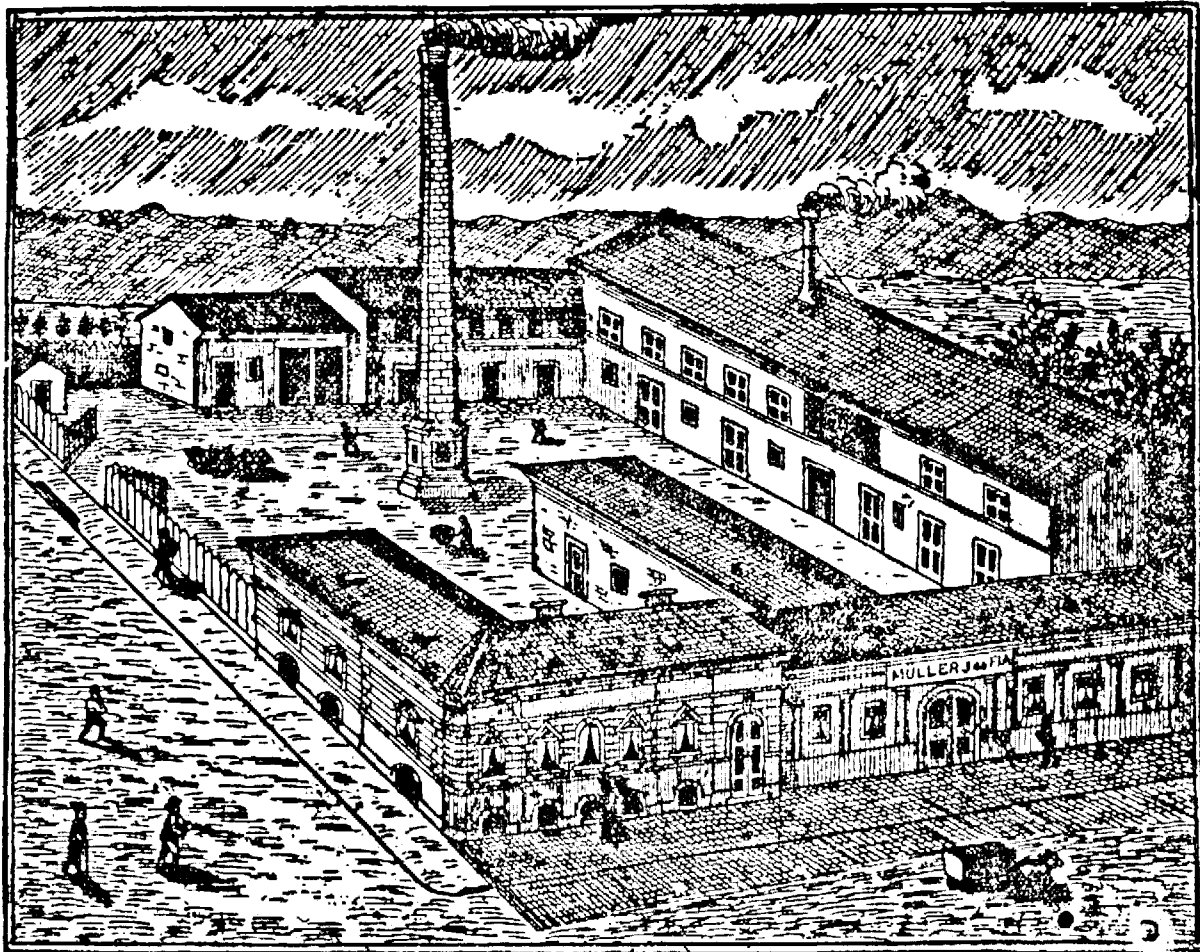
Fő-üzlet: Andrassy-tér 20. Fiók-üzletek: Asztalos Sándor-utca 2—3., Fogray-utca 4. sz.

Brassó, Gyulafehérvár, Déva.

Bátrak vagyunk a nagyérdemű közönség szives figyelmét 1858. óta fennálló gőzerőre berendezett

mű-selyemfestő és vegyszeti tisztító intézetünkre

felhívni, melyet a még hiányos gépezetekkel felszerelve, a legmesszebb menő igényeknek is megfelelünk sa versenyt bármely bel- vagy külföldi hason intézettel úgy elkészítés, mint olcsó ár tekintetében felvesszük.

Az alföld ezen legnagyobb és legjobb hírnévnek örvendő **ruhafestő és vegytisztító gyárában** mindennemű **férfi- és gyermek öltönyök**, felöltők, női selyem-, gyapot- és karton-ruhák, himzések, csipkék, nyakkendők, keztük, függönyök, asztal- és ágyszerítők, szőnyegek, szállagok, harisnyák stb.

egészben, minden bontás nélkül

vegyileg tisztítottatnak és festetnek.

Csipke-függönyök gondosan tisztítottatnak és minden divat-szinben festetnek. 1818
A nagyérdemű közönség szives bizalmát mint eddig, továbbra is kéri, kiváló tisztelettel

MÜLLER J. és FIA.

Árjegyzékkel készséggel szolgálunk. Postaküldemény pontosan és gondosan eszközöltetik.

Ruhafestő gyár.

Néikülönható házi gyógyszer!
Törvényesen bej. védjegy.

Egy családnál se hiányozhat

Biztos és gyors segítséget nyújt a

„Mindenkinek megmondom és megírom, hogy csakis a híres Feller-féle **ELSA-FLUID** mentette meg életemet” írja ifj. Szabó H. István, Pákozd.

páratlan esodás hatású, ezerszer kipróbált
FELLER-féle
ELSA-FLUID

(Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és jóváhagyva)
mely segít külsőleg és belsőleg a legtöbb betegségnél. Így: láz, szurás, szaggatás, közhvény, reuma, köhögés, nátha, gyomorba, hasmenés, mell-, fej- és fogfájás, étvágytalanság, gyengeség, szembaj stb. stb. gyorsan és biztosan gyógyítható. 12 üveg ára használati utasítással együtt 5 kor., 24 üveg 8.60 kor., 48 üveg 16 korona. — Bérmentve küldi utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése az után az egyedüli készítő:

FELLER V. JENŐ
gyógyszertára a „Szent Háromsághoz.” Stubica 135. (Zágráb m.)

Igaz történet. Egy öreg ember utka. 10 fillér portó előzetes beküldése után ingyen küldetik.

mindenkinek legmelegebben ajánlhatók a
FELLER-féle
Rebarbara-pilulák

az „ELSA” védjeggyel.
Biztosan és fájdalom nélkül hatnak rossz emésztésnél, gyomornyomásnál, székrekedésnél, férgeknel, vérszegénységnel, sárgaságnál stb. betegségnél. — 1 tekercs (6 doboz) használati utasítással együtt 4 korona bérmentve.

„Rég meghaltam volna, ha a Feller-féle **ELSA-FLUIDOT** nem használtam volna! Nekl köszönhetem életemet.”
Igy ír 1900. jan. 11-én Rácz Zsigmond, Püdes.

Főraktárak Budapestben: Török József Király-utca 12. sz. és Zoltán Béla N. korona-u. 23. gyógyszertárakban.

Bámulatos gyógyszereredmények!

A szegedi mezőgazdasági kiállításon nagy arany-érmert nyert.

Szőlőmivelők és mezőgazdák számára!

A szőlőtelepek befecskendezéséhez valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormaénes teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott

önműködő

ugy hordozható, mint „kocsira” szerelt

„Siphonia”

fecskendői, a legjobbknak bizonyultak, a melyek szivattyúzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknak már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitáztalan kiválóságát minden más redszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkeztű

„AGRICOLA”

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon vagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki.

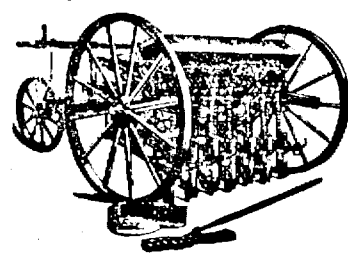
A lehető legnagyobb munka-, idő- és pénzmegetakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket széna- és szalmaprések- kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kiz. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

több mint 400 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve. — Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek. Képviselek és ismét-eladók alkalmaztatnak.

Kedvező fizetési feltételek.

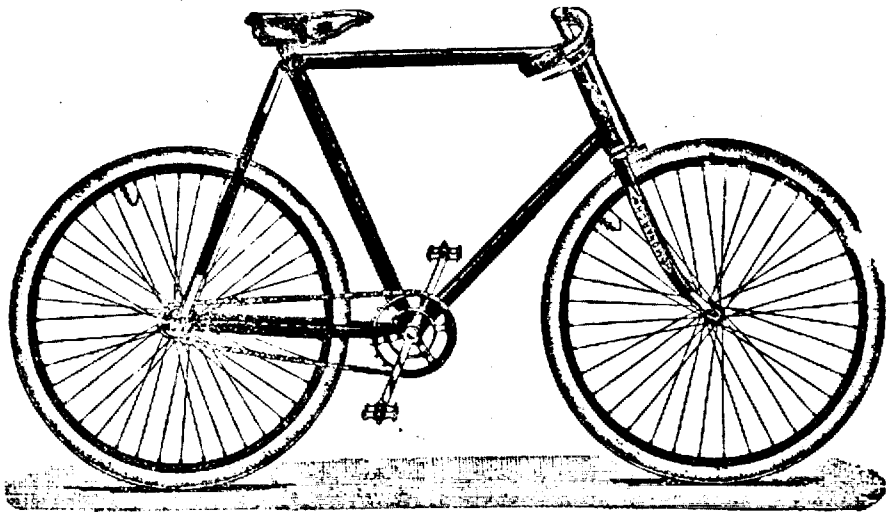
Koch Dániel kerékpár és varrógép raktára

Arad, Deák Ferencz-utca 42., a Fehér Kereszttel szemben.

Telefon 440. sz.

Telefon 440. sz.

Kiszárolagos raktár
„Graziosa”
„Graziosa Chamless”
„Monarch”, valamint
a hírneves „Puch” ké-
répdroknak.

Nagy raktár minden-
nemű varrógépekben.
Vilamos esengő, tele-
fon és részjelző beren-
dezését * juttatnyosam
eszközöim.

Allandóan raktáron vannak használt kerékpárok 30 frttól feljebb. — Első-
rendű német gyártmányu kerékpárok kitünő kivitelben 100 forintért. —
Singer-féle varrógépek 30 frtért kaphatók.

Calcium Carbide, kilója 70 kr.

Vidéki megrendelések azonnal a legpontosabban eszközöketnek.

Nagy, szakszerű javító műhely.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által fel-talált **Ibolya-crème** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fo-gadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biz-tositom, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel Marsztky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbros bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fe-hér, rózsza és crém színben 60 kr.

Hajós- **IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.)
Téle- Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom és rózsza színében tündöklő varázsos színt kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvé-nyes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

Olcsó amortisationalis pénzkölcsönök.

A n. t. földbirtokosok és aradbelvárosi háztulajdonosok figyelmébe aján-lom, miszerint általam a legmagasabb értékarányig nagyon előnyös feltételek mellett juthatnak

olcsó törlesztéses kölcsönök 15-50 évi amortisatlóra.

Előre semmi díjat nem számítok, régibb tartozásokat convertálok, u. sz. kívánatra a bekebelezés költségeit is előlegezem.

Midőn hivatkozom arra, hogy több év óta nagyon számos kölcsönvevő-nek igényeit azoknak legnagyobb megelégedésére elégítettem ki, kérem tiszte-lettel a n. é. földbirtokos és háztulajdonosokat, miszerint Önön maguk érde-kében ügyelkkel teljes bizalommal forduljanak hozzám.

A kölcsönök 4%, 4½ és 5%-os kamatozásúak.

Daczára a jelenlegi rossz pénzügyi viszonyoknak, az általam eszközölt kölcsönök igen előnyösek.

SZÜCS F. VILMOS

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL KÖLCÖN INTÉZETE
ARADON, Fő-ut 5. szám, a Széchenyi malom átellenében.

ÜZLET ÁTVÉTEL.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Halász János ur már 25 év óta fennálló jóhírnevű

műlakatos és puskaműves műhelyét

Aradon, Andrassy-tér 9. sz. a. házban

átvettem

és úgy mint elődöm, oda fogok törekedni, hogy a nagyérdemű közönség pártfogását és megelégedését kinyerjem.

Elvállalok aczélsodrony ágybetétek, légszesz és vízvezetéki berendezéseket, valamint minden, a lakatos és puskaművészeti szakmába vágó munkákat.

A n. é. közönség jóindulatát és támogatását kéri

tisztelettel **Moskovits József.**

1900. évi tavaszi és nyári idényre

valódi brünni szövetek.

Egy vég 3.10 méter hosszú és teljesen elegendő egy tel-jes férfi öltönyre (kabát, nad-rág és mellény) ára csak

{ frt 2.75, 3.70, 4.80 jó
> 6.— és 6.90 a jobb
> 7.75 a finom
> 8.65 a finomabb
> 10.— a legfinomabb }

valódi
gyapju szö-
vetből.

Egy vég fekete szalon öltönyre 10 frt, ugyszintén felöltő szövetek, turista loden, finom Kamm-garn stb. szállit gyári árbau és a legnagyobb pontossággal a mindenütt előnyösen ismert

Siegel-Imhof-féle szövetgyári raktár Brünnben.

Mintákat ingyen és bérmentve. Mintának teljesen megfelelő szállitásért sza-vatosság vállaltatik.

Magán felekre nézve feltétlenül előnyös, hogy rendeléseit közvetle-nül a fenti gyári cégégnél tegye meg.

1408

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva **fiatal emberek** részére csöbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj hasz-nálata orvosilag javasolva van, a legcélszerűbb és legjobb a

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által ren-deltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr. postán bérmentve, a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr. 208

Gyógyszertár a Nádorhoz,

Budapest, VI., Váci-körut 17. sz.

Hidegvizgyógyfürdő

ARADON, Zrinyi-utca 5. szám.

Alapított 1892-ben.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy kényelmesen berendezett

fürdőm reggeli 5 órától esteli 8 óráig

a n. é. közönség rendelkezésére áll.

A hidegvizgyógymód minden neme (Kneipp-féle is) az orvosi rendelet szigorú betartásá-val nálam eszközölhető.

Havi bérlet 30 jegy 12 frt.

Külön berendezett, kitünő hatású

orosz-gőzfürdő

egyszeri használat 1 korona.

Ezenkívül **meleg kádfürdőkkel** is rendelkezem.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Posch Károly.

Rosenblüh K. és Társa

Arad, Szabadság-tér 19. sz.

**Nyári idényre ajánljuk re-
mek választékainkat:**

Könnyű ruhakelmékből. * * * *
Most divatos angol vásznakból
minden színben. * * * * *
Pompás batistok, crettonok és
zephyrekből. * * * * *
Napernyők és fürdőruhákból még
a régi olcsó árakat számítva. *

Szépség és egészség.

Kinek van szeploje?

pattanás vagy bármilyen folt az ar-
czán, használja a teljesen ártalmatlan
Rozsnyay-féle világhírű

Serail-arczenőcsöt,

mely az arczbort rövid időn fehérré,
tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára
70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-
szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-
hőlgypor** egy dohoz 70 kr. Kiváló és
valódi **Epszappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság

és gyomorgyengeség
gyógyítására **ezreknek Karis-
badba** holott ezt a czélt itthon is elér-
hetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatával, mely az emésztést elő-
segíti és a gyomort rövid időn tökélete-
sen helyreállítja.
Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco
küldve 6 frt 8 kr.

A f. cz. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink
törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-
szobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTVÁS gyógytárában Arad, Szabadság-tér.

Budapestben: Török József és dr. Egger Leo „Nádor” gyógyszer-
tárában, valamint minden magyarországi gyógyszertárban.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer,
különösen gyermekeknek, kik a keserű
chinint másképp bevenni nem tudják a
Rozsnyay M.-féle

Chininezukorka és

Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természet-
vizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Flum-
ben pálya díjjal koszoruzott. Érték-
telen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki
csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszoruzott
készítményt kérje és fogadja el,
melynek minden egyes csomagoló papí-
rosán Rozsnyay Mátyás név aláírása ol-
vasható.

Idegesség,

vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen leg-
biztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját természeti édes borral
készítve, hatásában minden hasonló ké-
szítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt
20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 8 kr.

Orvosi intézet

nyitva reggel 6 órától este 7 óráig (kivéve d. e. 9—11-ig.)

A közönség rendelkezésére a következő gyógyeszközök állanak:

Villam-fény fürdő:

1. Rheuma, köszvény, ideggyulladások (ischias), oldal s arcfájalmak, neuralgia, mell s hashártya izzadmányok, fémmérgezések, (higany, zink, ezüst, ólom).
 2. Vértbaj (higany s jódkura segítése), elhízottság, zsírosodott szív, fehérjés vesegyulladás, cukorbetegség.
 3. vérszegénység, idegkimerülés (neurasthenia), idegesség.
 4. Régi bőrbajok, scrophula, bőrfarkas (lupus) gyógyítására.
- A betegség szerint a fényfürdőt hidegvíz-gyógyimód, massage vagy be-
pakolás követi. Egyszeri használat **1 frt 25 kr.**, 15 jegy **15 frt.**
Beléggző kamarák. (Inhalató) Gleichenberg, Ems mintára, acut
és régi gége, tüdőhurtnál, valamint tüdőagulatnál, asthmánál. Egyszeri
használat **75 kr.**, 15 jegy **9 frt.**
Hidegvíz-gyógyimód. Egyszeri használat **60 kr.**, 15 jegy **7 frt.**
Svéd gymnastica gyöngült izomzatú reconvalescensek erősítésére,
szűk mellkasú, valamint szívbeteg gyermekek s felnőttek edzésére s munka-
képessé tételére.
Havi díj 10 frttől feljebb az eset minősége szerint.
Minden beteg saját orvosának utasítása, avagy az én tanácsom sze-
rint részesül kezelésben. — Minden ténykedés személyes felügyeletem mel-
lett fog történni.

Dr. HECHT A.,

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Telefon szám 270.

Csak a valódi
Christoph-lakk
keressék.

Bzen gyárt-
mány törvénye-
sen védve van.

LEGIÖBB MAZALÓANYAG SZARAS

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda.
Ladányi László, Árpád-tér.

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda.
Ladányi László, Árpád-tér.

Lehetővé teszik, hogy a szobák a mázolás alatt is használhatassanak,
mivel a **kellemetlen szag** és a lassú, ragadós száradás,
mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, **elkerülte-
tik.** Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga vé-
gezheti a mázolást. A palló nedves tárgyval feltörölhető, anél-
kül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:
színezett szobapalló-fénymázot,
várgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az
olajfesték fedi be a pallót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt
alkalmazható régi vagy új pallóra. **Teljesen beföd minden
foltot, korábbi mázolás s b: van azután**
tiszta fénymáz (színezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen
parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való.
Csak fényt ad, ennél fogva nem fedi el a famustrát.
Postacsomag, körülbelül 35 négyzetdmtr. (két közép-
nagyságu szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 3¹/₂ márká.
**A közvetlen megrendelések minden városban,
ahol raktárak vannak, ide küldendők.** Mintamázolá-
sok és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A berá-
sárlásnál tessék jól vigyázni a czégre s a gyári jegyre, mivel
ezt a több mint **1850. éve létező gyártmányt** sokféle
utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a
célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,

a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Prága, K. Berlin.

Arad: Lázár Gyula, Ladányi László.

B-Gyula: Fehér István.

Brád: Ábrahám István.

Szép, üde és bájos arcot

csak az általános közkedveltségnek örvendő Kriván-féle

Benzoe Tej-Creme

használatával lehet elérni, melynek hatása bámulatos. Már
két-három nap alatt szépít és üdit.

Eltüntet minden arcztisztatlanságot és bőrkiütéseket. Az arcznak friss
üdeséget és elragadó bájot kölcsönöz. Teljesen ártalmatlan, felelősség mellett
ajánlatok.

Egy tégely Benzoe Tej-Creme 1 korona.

Egy doboz Hattyú-pouder (fehér, rózsaszín, v. sötét színben) 1 korona.

Főraktár: **Vojtek és Weisz** Arad és **Török József** gyógyszertára Budapest.

A fenti készítmények törvényesen védve vannak, megrendelhetők mindig friss
minőségben a készítő

KRIVÁN JÁNOS gyógyszertárából Világoson.

Csak a világsos várat ábrázoló védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Csomagolás nem lesz számítva; 6 korona értékű rendelésnél frankó szállítás.

Mindenemű fogfájásnál legbiztosabban ható szer a Kriván-féle

UNIVERSAL-FOGOSÉPPEK.

1 doboz használati utasítással 70 fillér. (35 kr.) Kapható minden gyógyszertárban.

Tek. Kriván János gyógyyszerész urnak Világoson.

Saját készítményű „Unverzál” fogcséppetről csak elismerő-
leg nyilatkoztak, a mennyiben az heves fogfájalmamat igen
rövid idő alatt megszüntette annyira, hogy azóta fájdmamat
egyáltalában nem érzek, miért is ezt a szenvedő emberiségnek
őszintén ajánlom.

Tisztelettel: FLIEGL J. s. k.

698—900. tk. sz.

Árverési hirdetés kivonata.

Az aradi kir. tvszék mint te-lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Reisz Valentin végrehajtható-nak, Klein Mihály végrehajtást szenvedő elleni 320 kor., tökekö-velés és járulékaí iránti végre-hajtási ügyében az aradi kir. tör-venyszék, az aradi kir. járásbíró-ság területén lévő, Almás Kama-rás községben fekvő, az almás kamarási 127. sz. hitellekkönyv-ben a + 2. sor 215. hr. sz. a. beltelek és ház 1600 kor. érték-ben, ugyanezen tkvben a + 8. sz. a. ház és telek 1000 kor. ér-tékben, továbbá az almáskamarási 564. sz. tkvben A + 1. sor 354/34. hr. sz. a. felvett és 4 korona ér-tékre becsült egész ingatlanság a végr. törv. 156. §-a alapján vagyis az összes ingatlanságokra az ár-verést 2604 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban el-rendelte, és hogy a fennebb meg-

jelölt ingatlan az 1900. évi ju-nius hó 11-ik napján d. e. 10 órakor Almáskamarás község-házánál meg-tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoz-nak az ingatlanbecsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényzikk 42. §-ában jel-zett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3338. sz. a. kelt igazságügyminisz-teri rendelet 8. §-ában kijelölt ova-dékképes értékpapirokban a kikül-dött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmé-ben a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszol-gáltatni.

Kelt Aradon, 1900. évi február hó 8. napján.

Az aradi kir. tvszék, mint te-lekkönyvi hatóság.

Zubor,
kir. tszéki bíró.

1831

Borosznó gyógyítófürdő.

Zólyomgyében. Vasut-állomás. Posta és távirda.

Vadregényes fenyvesek közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sétautak. Ma-gas forrású vízvezeték. A **glaubersós** gyógyítóforrások kitünő hatásuk, heveny és idült **gyomor- és bélhurut, máj- és hólyagbajoknál.**

Hidegvízgyógyító mód, masszáz, villamozás, svéd torna, tej- és savókura, **Kneip-féle gyógyító mód.** Meleg ásványvíz és fenyőfürdők.

Klimatikus gyógyítóhely.

Allandó fürdőorvos. Gyógyszertár. Lawn-tennis, tekepálya, cigányzene.

Lakás: 8—16 korona egy szoba **heti bérlete** ágyneművel együtt.

Étkezés: leves 20 fillér, főzelék, tészta 50 fill., süttek 80—100 fill. étlap szerint. Bővebbet alulírt tulajdonosnál

Rosenauer Lajos
Beszterecbányán.

1894

BERGER-féle GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában fényes sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koszos elődli kütegek, ugyancsak orr-rezesség, ótvár, fagydag, láb-uzulás, fej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránynak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csak-egek eikertülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése a az ismert védjegyre van. Szűz-tesis kerelik. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmazták a kátrányszappan helyett a

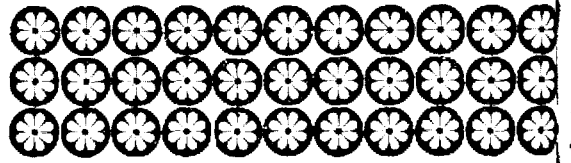
Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan. A gyengébb kátrányszappan az arc-bőr tisztításánál el-távolítására, a gyermekeknek valamenyüi fejbetegei ellen fell-mulhatlan hőtisztító, **mosás és fürdősappan mindennapi használatul szolgál**

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

25% glicerín tartalommal és finom illattal. Ára minden fajnak használati utasítással együtt 35 kr., dobozokban 3 drb 1 ltr, 6 drb 1 ltr 90 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendő a **Borax-szappan** a bőr finomítására, **borax-szappan** pattanások ellen, **carbóli-szappan** a bőr simítására himlőbajoknál és mint fer-tőléntő szappan Berger-féle **fenyő fürdő-szappan** és **fenyő-piper-szappan**, Berger-féle **gyermek-szappan** az sebbe kor-részére (25 kr.) **lethtyol-szappan** rheuma és arcvörösség ellen, **szeptó szappan** igen hathatós, **Tannin szappan** lábuzadás és hajkibillás ellen. **Fog-szappan** kocaogben. 1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a rőpíratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan utazatok vannak. Gyár és főraktár: **G. Hell & Comp. Troppan.** Üzemjelölés: **1883**

GAZDASÁGI ÉS
VEZETÉSI INTÉZET
A
KRISTALY
HEGYFORRÁS
TARTALMAZ
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ
EZEK ÉRTELMEZÉSEKRE
VENDEGLOKREN
AINDRÁVÁSTI
ÉRTÉKŰ KÖCSIBAN

Speczialista SÉRV-KÖTŐKREN.
A Keleti-féle cs. és kir szab. sérv-kötő a legteke-tesebb ezen nem-ben, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen nyo-mást és eltá-volitja az eddigi sérvkötők hiá-nyát.
Árak:
egyoldalú 6 trt.
ketoldalú 12 trt.

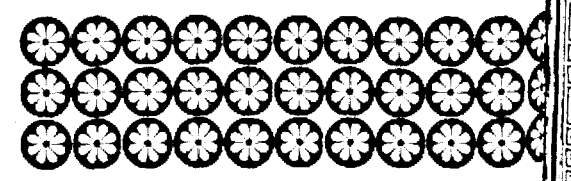
Gyáramban (alapított 1878.) készülnek ezenki-vül: mőlabak, műkezek, járó- és nyújtó-gépek, egyenestartók, (Hessing-féle rendszer), orthopá-diai fűzők, haskötők, göröserharisnyák és min-denféle gummiáruk urak és hölgyek részére.
Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J. mű- és orvos sebészeti kötőszert-gyáros
BUDAPESTEN, IV. Koronaherczeg-utca 17.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 2791

VÁLLALAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BERENDEZÉSÉRE
D. WÄGNER ÉS TÁRSAI
Egyesült gyárak
Mint Beleti Társaság
BUDAPEST.
Gyár és IRODA: IX. TINÓDY-UTCA 3,
a Bizella-malom mögött.
Fiók: **BÉCS.**
XVIII. Schopenhauerstrasse 45

JÉGSZEKRÉNYEK, SÖRKIMÉRŐ KÉSZÜLÉK ÉS PINGZEFELSZERELÉSI CZIKKEK

Plisérozás és gouvellirozás bármily szélességben elvállaltatik.

Ifj. Kopetkó Károly

ARAD,

Templom-utca (Minorita-palota.)

Ujjonnan érkezett remek szép
női ruhakelmék.

Nagy választékban kitünő jó mosó
(biztos szintartó) creton, zephir és át-
tört battistok, delainek.

Legjobb minőségű vásznak és Schroll-féle chiffonok.

Legdivatosabb napernyőkben nagy választék.

Szolid elv. * * * Pontos kiszolgálás.

Szallag-övek 50 krtól feljebb.

Ujdonságok férfi és női nyakkendőknél.

1882—1900. szám.

Hirdetmény.

A gyalog utak gondozása, és azokon a szabad közlekedés akadályainak elhárítása iránt a városi törvényhatósági bizottság által 12757/403. 1884. sz. a. hozott, és nagyméltóságú magy. kir. Belügyminiszterium 61.369/884. sz. intézményével jóváhagyott szabályrendelet 5. §-a értelmében a belváros egész területén, május 15-től szeptember 15-ig terjedő idő alatt a gyalogutak a ház és telek tulajdonos által naponként egyszer és pedig az aszfalttal ellátott gyalogutakon d. u. 1—2 óra közt a másféle burkolattal ellátott gyalogutakon pedig este 7—8 óra közt meglocsolandók.

Ugyan azon szabályrendelet 8. §-a szerint a lakások takarításánál a portórlöket az utcára kirázni tilos. Tükrök az utcán csak úgy szállíthatók, ha azok üvege le van takarva.

Ezen pontokat, azon figyelemzetéssel hozom a lakosság tudomására, hogy mindazok, akik ezen §§-okat meg nem tartják, illetve megszegik kihágást követnek el, és a városi szegényalap javára fordítandó 2—25 ftig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 12 órától 3 napig terjedhető elzárással fognak büntettetni.

Arad, 1900. május hó 14.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

Kwizda Ferencz János

cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fejedelmi udv. szállító.

kerületi gyógyszerész Kornenburg, Bécs mellett.

8 arany-, 19 ezüst-érem, 30 dísz- és elismerő-
okmány

Közel 40 év óta udvari istállóknak, valamint nagyobb katonai és polgári istállóknak használatban van erősítőül nagyobb erőmegfeszítések előtt és után, továbbá fizamodások, rándulások és inak merevségénél stb. képesíti a lovakat kiváló teljesítményekre az idomításnál. Vajdai csak font vedjeggyel kapható az Osztrák-Magyar-monarchia minden gyógyszerertárában és drogueriájában. Főraktár:

Cs. és kir. mosóvíz lovaknak. a „Kerületi gyógyszerertárban“
1 üveg ára 2 kor. 80 fill. Kornenburg Bécs mellett.

Lubló gyógyfürdő.

Szénsavas vasas (pezsgő) és mór fürdők. Vasas források felette
dusak szénsavban.

== Ivó, fürdő és területi gyógymód. ==

Kitünő sikerü vérszegénységénél, súlyos betegségek, testi és szellemi tuleröltetés után, különösen pedig női bajoknál.

Pormentes védett fekvés (556 m.) Kiterjedt fenyveserdők között, kényelmes lakások és kitünő ellátás, mérsékelt árak mellett.

Állandó fürdőorvos: dr. PLATZER SÁNDOR volt egyet. klinikai tanársegéd, budapesti nőgyógyász. A vendéglő

Kolacsokszky J.

vezetése alatt áll.

Pósta- és távirtda állomás (Lublófürdő). Zónajegyek. — Elő- és utó-
saisonban tetemes árkedvezmény, lakás, fürdők és étkezésnél.

Az ásványvíz (Amália-forrás) friss töltésben kapható a forráskezelőségénél és minden nagyobb ásványvízkereskedésben.

Képes prospektust küld és bővebb felvilágosítással szolgál

1833

az uradalmi fürdőgondnokság
Lublófürdő (Szepes-megye.)

Nb. Az ásványvizeladásra elárusítók kerestetnek.

Hoffmann Sándor

divatáruháza ARAD, színház-épület. Szabadság-tér sarok.

Elismert olcsó bevásárlási forrás.

Férfi- és női nyakkendők 30 krtól feljebb.

Prágai jó minőségű női
glacébőr keztyük
minden színben
párja csak 75 kr.
Szallag övek
legnagyobb választékban
38 kr. darabja.

Legizlésesebb
női ingblousok
már 1.50-től feljebb
óriási nagy választékban vannak, kötények, gyermekruhák olcsó árban.

Harisnyák
gyermeknek 20 krtól feljebb.
Női 3 pár 1 frt.
amerikai
Férfi 3 pár csak 85 kr.
Alkalmi vétel tiszta
selyem napernyők,
1 frt 50 kr. darabja.

Csipkék, szallagok és ruhadíszek legolcsóbb árakban.

Egy szép üzlethelyiség azonnal kiadó.

= Nyomtatványokban =

ha **izlést** keres és **pontos időben** kíván hozzájutni és főleg súlyt fektet **jutányos árakra**, úgy tegyen megrendelést

az

Aradi nyomda részvénytársaságnál

melynek a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett

könyvkötészeti osztálya

könyv- és hangjegy bekötéseket olcsó árban vállal és különösen díszmunkák elkészítésében remekel.

Pontosság.

Diszkrét izlés.

Tartós munka.

Mindamellet
olcsó árak!

Szóval: teljes megalégedés, úgy hogy ismerőseinek is melegen ajánlhatja.

özv. Schwemmer Emánuelné

Aradon, Hunyadi-utca I. szám.

Tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy dús választéku
rőfös- és divatárú üzletében

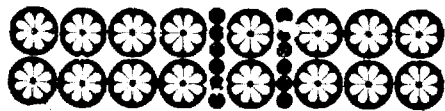
mindenféle legdivatosabb ruhakelmék, vásznak, chiffonok, delainek, fekete angol szövetek, minden színbeni selymek, férfi kelmék, asztalneműek, damaszt-terítők, perzsiái imitált szőnyegek, stb. stb., továbbá nagy választéku raktár: férfi kalap, cipő és ingek, gallérok, nyakkendők, nap- és esőernyők, szalmakalapok, sapkák, nemkülönben női kabátok és gallérok igen kedvező árak mellett áruba bocsáttatnak, u. m.

- 1 férfi kalap, finom 80 krtól 2 frt 80 krig.
- 1 pár férfi cipő 1 frt 80 kr.
- 1 pár női cipő 1 frt 80 kr.
- 1 pár gyermek cipő — frt 80 kr.
- 1 pár női és férfi vászon cipő — frt 60 kr.
- 1 darab férfi ing, redős és sima mellű — frt 75 kr.
- 1 darab férfi gallér — frt 8 kr.
- 1 darab női nap- és esőernyő 1 frt — kr.
- stb. stb. stb. stb.

Továbbá 3 különböző üzlet részére való állványok és üveg állványok, másoló gépek és czégtáblák jutányos feltételek mellett azonnal eladók. — Minél számosabb látogatásért esedezik

kiváló tisztelettel

özv. Schwemmer Emánuelné,
„Parti üzlet“ Hunyadi-utca I. sz.

1900. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy az aradi kir. járásbíróság 1900. évi Sp. I. 12/5. végzése következtében dr. Somló Ármin aradi ügyvéd által képviselt Sonn József aradi czég javára, dr. Baumgarten János brádi lakos ellen 292 kor. s jár. erejéig 1900. évi április hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1522 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok, stb. nyilvános árverésen eladatnak.

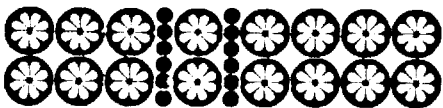
Mely árverésnek a kőrösbányai kir. bíróság 1900. évi V. 217—2. sz. végzése folytán 292 korona tőkekövetelés, ennek 1900. évi május hó 8. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 68 kor. 84 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig is Brád községben, végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközzésére 1900. évi június 1. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

A törvényes határidő a hirdetmények a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kőrösbányán, 1900. évi május hó 14. napján.

Szöllősy János,
kir. bír. végrehajtó.

≡ A brassói portland-czement-gyár ≡

ajánlja legkitünőbb

Portland-czementjét,

felelősség mellett, folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a

legolcsóbb árban. 1829

Aradon kapható: **KARÁTSONYI ANTAL** urnál.

Valódi gyapju szövetek

1900. tavaszi és nyári idényre.

Egy vég 3.10 méter hosszú, teljes uriöltöny kabát, nadrág és mellényre } 6.50 frt finom
7.50 frt finomabb
8.50 frt legfinomabb. 14

Egy vég fekete kamgarn legfinomabb minőségű szalon öltönyre 10 frt. Továbbá felöltő, kabát és nadrág szövetek vannak raktáron, rendkívül olcsó árban. — Megrendelésnél elegendő a mérték, szín és ár megadása. Meg nem felelő árut becserelelünk, vagy a pénzt vissza adjuk.

Weisz Jakab és Társa • posztó gyári raktár

Budapest, József-körút 81/a.

Czukrászda

elegánsan berendezve, a főváros legélénkebb utvonálán, mely egy helyen már 10 év óta fennáll, napi 30—35 forint biztos árulással 1828

— minden áron eladó. —

A kinek pár 100 forintja van, egész életére biztos existenciát szerezhet magának, mert csupán a berendezés testvérek között megér 1000 frtot. — **Czim a kiadóban.**

... 1900. Tavaszi idény. 1900. ...

Legnagyobb választék bel- és külföldi szövetekben

.. Telefon 369. szám. ..

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ Mérték utáni megrendelések pontosan eszközöltetnek. ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Holtzer József uri szabó, Aradon
Vörösmarthy-utca
1. szám

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ Divatos szabászat. kitünő munka. ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Nagy raktár: kész férfi-, fiu- és gyermek felöltőkben. Hawalock, ulster gummi köpönyeg, turista-, sport- és vadászruhák, libériák minden kivitelenben. — Feltünő olcsó árak!

NEUMANN.

férfi-, fiu-
és gyermekruha telepe

ARAD,

a „Fehér Kereszt“ szálloda mellett.

Szabott árak!

Mérték szerinti megrendeléseket
pontosan eszközöltetnek.

H

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (száját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyazintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek méssben föloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilóként 16 kútya fölfele szállítatnak és a mi a festék ssintisttaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyazintén utazítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Zálogtárgyak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

Ékszertárgyak

1900. évi június 12-én,

ingóságok

1900. évi június 13-án,

délelőtt 8 órakor a tekintetes város kapitányi hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1900. márczius hóban esedékes zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbítottak, legtöbbit ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

1832

Weisz Dávid.

Iglófüröd

Klimatikus gyógyhely, vizgyógyintézet.

Nyaraló telep.

Vasúti állomás Igló. (Kassa-Oderbergi vasút) Szepesmegyében, 580 méter magasságban a tenger színe felett, nagy kiterjedésű fenyvesek közepette, pompás sétányokkal. Tükör-, kád- és fenyőfürdők. Villanyos massage. Kiválóan alkalmas gyógyhely ideggyengeség, légzőszervek bántalmaiban szenvedőknek, udulók részére.

Jó konyha, mérsékelt árak, szögóra, olvasó-terem, Lawn-Tennis. Fürdővad május 15-től szeptember végéig. Elő- és utoldényben tetemes árleengedés. — Fürdőorvos: Dr. Neubauer Lajos. — Posta és távirde-állomás helyben. Utazás Budapest-Kassa-Igló vagy Budapest-Rutka-Igló. Prospektusokkal szolgál.

1404

a fürdőigazgatóság Iglófüröd.

Chronométer és mű-órás.

Egry L. és Társa

chronométer és mű-órás. Látszerész (Optiker.)

ARAD, Szabadság-tér 19. szám.

(Rosenblüh H. és Társa divatáru-üzlet mellett.)

Mindennemű órák. — Látszerészeti (opticker) cikkek.

Dusan berendezett

Schweiczi zsebóra-raktár

arany, ezüst, ezüst-tula, nickel és aczél órákban. Különlegességek: chronométer, chronográf, negyed- és perc-ütő és ébresztő (vecker) zseborák, hordozható éjjeli-óri ellenőr (Wächter) órák.

A legújabb mintázatu fali-, inga- és álló-órák (egy évben egyszeri felhuzattal), ugyazintén mindennemű disz, utazó irodai és ébresztő órák. Valamint torony, kastély laktanya, gyárak és telepek központi óráknak berendezését és azoknak javítását jótállással eszközöljük. — Tervek és költségvetések kívánatra bérmentesen.

Nálunk beszerzett, avagy javított órákért 3 évi jótállással kezkeskedünk!?!

EGRY L. és TÁRSA.

Orresiptetők

arany, ezüst, doublé, aluminium, teknősbéka, nickel, szarú, kaucuk foglalattal, valamint a legújabb rendszerű foglalat nélküli orresiptetők. Ugyazintén szemüvegek, (pápaszem), monokli, teknősbéka lordnyettek, minden minőségben nagy raktár, barométer, higrométer, ternométer minden formában és minőségben. Rendkívüli pontosságú orvosi hőmérők fürdőhőmérő, sűrűségmérő, tej, ecet, lug, fagyalt és minden más folyadékok mérője.

Hitelesített szeszmérők, bor, must, pálinka-mérők, stb.

Javításokat pontosan eszközölünk, megfelelő olcsó árak mellett.

EGRY L. és TÁRSA

chronométer és mű-órás. Látszerész (Optiker.)

Arad, Szabadság-tér 19. szám. — (Rosenblüh H. és társa divatáru-üzlete mellett.)

— Vidéki megrendeléseket postalordultával eszközölünk. —

Látszerész (optikus.)

STERNM.A.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

áruháza

Aradon, Andrassy-tér.